

Europeiska unionens officiella tidning

C 54

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

sextioförsta årgången

13 februari 2018

Innehållsförteckning

I Resolutioner, rekommendationer och yttranden

RESOLUTIONER

Regionkommittén

125:e plenarsessionen den 9–11 oktober 2017

2018/C 054/01	Resolution från Europeiska regionkommittén – Den europeiska planeringsterminen 2017 och den årliga tillväxtöversikten 2018	1
2018/C 054/02	Resolution från Europeiska regionkommittén om rekommendationer till stats- och regeringscheferna, som samlas i Bryssel den 24 november 2017 för det femte toppmötet inom det östliga partnerskapet	5

YTTRANDEN

Regionkommittén

125:e plenarsessionen den 9–11 oktober 2017

2018/C 054/03	Yttrande från Europeiska regionkommittén – Klimatfinansiering: ett grundläggande instrument för genomförandet av Parisavtalet	9
2018/C 054/04	Yttrande från Europeiska regionkommittén – Framtiden för Fonden för ett sammanlänkat Europa – Transport	14
2018/C 054/05	Yttrande från Europeiska regionkommittén om granskning av genomförandet av miljöpolitiken	21
2018/C 054/06	Yttrande från Europeiska regionkommittén – En europeisk strategi för samverkande intelligenta transportsystem	27
2018/C 054/07	Yttrande från Europeiska regionkommittén – Att stärka den territoriella motståndskraften: Förbättra regionernas och kommunernas möjligheter att bemöta globaliseringen	32
2018/C 054/08	Yttrande från Europeiska regionkommittén – En strategi för resiliens i EU:s yttre åtgärder	38

SV

2018/C 054/09	Yttrande från Europeiska regionkommittén – Att skapa en europeisk dataekonomi	43
2018/C 054/10	Yttrande från Europeiska regionkommittén – En europeisk pelare för sociala rättigheter och diskussionsunderlag om EU:s sociala dimension	48
2018/C 054/11	Yttrande från Europeiska regionkommittén – En europeisk politik för jordbävningssäkring av byggnader och infrastruktur	62
2018/C 054/12	Yttrande från Europeiska regionkommittén – En rymdstrategi för Europa	66
2018/C 054/13	Yttrande från Europeiska regionkommittén – Reform av EU:s egna medel mot bakgrund av nästa fleråriga budgetram efter 2020	72
2018/C 054/14	Yttrande från Europeiska regionkommittén – Att skydda migrerande barn	76

III Förberedande akter

REGIONKOMMITTÉN

125:e plenarsessionen den 9–11 oktober 2017

2018/C 054/15	Yttrande från Europeiska regionkommittén – Tjänstepaketet: en tjänsteekonomi som fungerar för européerna	81
---------------	--	----

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

REGIONKOMMITTÉN

125:E PLENARSESSIONEN DEN 9–11 OKTOBER 2017

Resolution från Europeiska regionkommittén – Den europeiska planeringsterminen 2017 och den årliga tillväxtöversikten 2018

(2018/C 054/01)

Framlagd av de politiska grupperna EPP, PES, ALDE, EA och ECR

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉN (ReK) HAR ANTAGIT DENNA RESOLUTION

- med beaktande av dokumenten för den europeiska planeringsterminen 2017, dvs. den årliga tillväxtöversikten, landsrapporterna, de nationella reformprogrammen och de landsspecifika rekommendationerna,
- med beaktande av sin resolution om kommissionens årliga tillväxtöversikt 2017 (RESOL-VI/019) av den 8 februari 2017,
- med beaktande av Europaparlamentets betänkande om den årliga tillväxtöversikten 2017 (2016/2306(INI)).

En nytändning för investeringar

1. Europeiska regionkommittén betonar att 55 % av de landsspecifika rekommendationerna 2017 avser investeringshinder som de lokala och regionala myndigheterna kan bidra till att undanröja ⁽¹⁾, och framhåller behovet av att ta itu med obalansen mellan de lokala och regionala myndigheternas uppgifter och ekonomiska resurser.
2. Sammanhållningspolitiken bör förbli EU:s viktigaste investeringsverktyg. Dess styrning och samverkan med den europeiska planeringsterminen bör dock förbättras för att ytterligare öka sammanhållningsutgifternas multiplikatoreffekt och bidra till en hållbar och inkluderande tillväxt.
3. Kommittén välkomnar visserligen att man i januari 2015 införde flexibilitetsmarginaler i stabilitets- och tillväxtpakten, men efterlyser ytterligare åtgärder för att öka de offentliga investeringarna, särskilt i infrastruktur och social delaktighet, genom att nationell, regional och lokal medfinansiering inom ramen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna undantas från stabilitets- och tillväxtpaktens redovisningsmekanism på samma sätt som medfinansiering till Europeiska fonden för strategiska investeringar, att en typologi på EU-nivå fastställs för offentliga investeringars kvalitet i de offentliga utgiftsredovisningarna i förhållande till deras långsiktiga effekter, att metoden för

⁽¹⁾ ReK, "2016 European Semester, Territorial analysis of the Country-specific Recommendations", rapport från styrgruppen för övervakningsplattformen för Europa 2020-strategin.

beräkning av det "strukturella underskottet" ses över för att ta hänsyn till de nationella ekonomiernas inneboende egenskaper och de strukturella skillnaderna i de offentliga utgifterna och att det föreslås att en indikator för investeringsnivån tas med i den makroekonomiska resultattavlan.

4. De lokala och regionala myndigheterna deltar i ca 25 % av de projekt inom Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi) som finansieras av EIB, men såsom visas i en nyligen genomförd studie som ReK beställt kvarstår betydande hinder för deras deltagande på grund av administrativ kapacitet, Efsis inneboende komplexitet och den låga kännedomen om fonden bland kommuner och regioner⁽²⁾. Det behövs ytterligare upplysningsinsatser, tekniskt stöd, rådgivning och synergier med andra källor till EU-finansiering för att öka de lokala och regionala myndigheternas deltagande i genomförandet av Efsi och sörja för en bättre geografisk balans bland Efsi-projekten.

5. Kommittén delar kommissionens bedömning att Efsi "långt ifrån nått sin fulla potential när det gäller att främja utveckling av humankapital. Ytterligare ansträngningar måste göras för att utforma instrument som är anpassade till denna sektor och se till att sociala och ekonomiska aktörer samarbetar närmare."⁽³⁾

6. ReK framhåller vikten av att fortsätta strukturreformerna på alla styresnivåer och undanröja byråkrati i samband med pågående investeringar i syfte att bidra till att förbättra våra företagsklimat och våra ekonomiers förmåga att locka investeringar.

7. Tillgången till finansiering är fortfarande en stor utmaning för små och medelstora företag, uppstarts företag och expanderande företag i Europa. Kommittén välkomnar åtgärder såsom den europeiska riskkapitalfondandelsfonden. Kommissionen uppmanas att i samarbete med de lokala, regionala och nationella myndigheterna vidta ytterligare åtgärder för att stimulera privata investeringar och främja en differentiering av finansieringskällorna.

Fortsatta strukturreformer och en ansvarsfull finanspolitik

8. Kommittén upprepar sin uppmaning om en starkare samordning av alla EU:s kapacitetsuppbyggnadsåtgärder och en förenkling av EU-fonderna. I 53 % av de landsspecifika rekommendationerna 2017 behandlas problem med administrativ kapacitet, särskilt på lokal och regional nivå.

9. ReK anser att EU:s budget bör stödja medlemsstaternas insatser för att genomföra strukturreformer och undanröja byråkrati i samband med pågående investeringar, och stöder därför beslutet från maj 2017 att inrätta stödprogrammet för strukturreformer (2017–2020) med ett anslag på 142,8 miljoner euro, vilket kommer att bidra till institutionella, administrativa och strukturella reformer som syftar till att finansiera åtgärder med europeiskt mervärde för att öka konkurrenskraften, produktiviteten, tillväxten, sysselsättningen, sammanhållningen och investeringarna.

10. Kommittén upprepar sin uppmaning till kommissionen att överväga att föreslå en finanspolitisk kapacitet för euroområdet som skulle kunna bidra till att stabilisera euroområdet om och när det blir nödvändigt.

11. Kommissionen uppmanas att bedöma de svårigheter som de regionala och lokala myndigheterna kan ställas inför när de tillämpar direktiven om offentlig upphandling, och betonar behovet på lokal och regional nivå av instrument såsom kunskapscentrum som tillhandahåller tekniskt stöd och vägledning och på så sätt bidrar till att förbättra den administrativa kapaciteten på alla styresnivåer när det gäller offentlig upphandling och statligt stöd.

12. ReK betonar behovet av inkluderande tillväxt och en förbättring av EU:s sociala dimension genom att man genomför en europeisk pelare för sociala rättigheter⁽⁴⁾ med hjälp av en kraftfull europeisk social agenda, där konkurrenskraft och social rättvisa kompletterar varandra och som bl.a. skulle sörja för en förstärkt roll för de sociala indikatorerna i den europeiska planeringsterminen och reallönekonvergens i linje med produktivitetssökningarna.

⁽²⁾ http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Documents/Implementation-EFSI/implementation_EFSI_pdf.pdf.

⁽³⁾ Se meddelandet från kommissionen "Den europeiska planeringsterminen 2017: Bedömning av framstegen med strukturreformer, förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser samt resultat av de fördjupade granskningarna enligt förordning (EU) nr 1176/2011", COM(2017) 90.

⁽⁴⁾ ReK:s yttrande om "En europeisk pelare för sociala rättigheter och diskussionsunderlag om EU:s sociala dimension", föredragande: Mauro D'Attis (EPP-IT), antaget av ReK den 11 oktober 2017 (SEDEC-VI/027).

13. Mot bakgrund av kommissionens diskussionsunderlag "Hur vi bemöter globaliseringen" ⁽⁵⁾ betonar kommittén behovet av att bidra till att fler drar nytta av globaliseringens fördelar, att vidareutveckla konceptet med territoriell motståndskraft och sluta att främja strukturreformer vars territoriella konsekvenser är ojämnt fördelade på grund av regionala skillnader samt att utforma EU:s insatser för att bemöta globaliseringen kring tre huvudlinjer: en *proaktiv strategi* för att förbättra färdigheter, kunskap och infrastruktur, en *begränsningsstrategi* som omfattar Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter och andra politiska instrument samt en *deltagarbaserad strategi* för att involvera medborgarna mer i EU:s beslutsprocess. ReK anser också att globaliseringsfonden bör stärkas genom att man ökar dess budget, integrerar den i den fleråriga budgetramen, avsevärt sänker kriterierna för att utnyttja fonden och sörjer för synergier med de europeiska struktur- och investeringsfonderna.

14. Det rådande globala trycket gör att det krävs en övergripande och platsbaserad industristrategi för EU ⁽⁶⁾ som omfattar strategisk samordning mellan EU:s relevanta politik och instrument.

Om den europeiska planeringsterminen 2017 och inför den årliga tillväxtöversikten 2018

15. Kommittén betonar att 76 % av de landsspecifika rekommendationerna 2017 har en territoriell dimension, eftersom de avser utmaningar som berör vissa regioner eller kommuner mer än andra och deras genomförande är beroende av de lokala och regionala styresnivåerna. 62 % av dessa rekommendationer är direkt riktade till de lokala och regionala myndigheterna, vilket understryker de lokala och regionala myndigheternas roll i genomförandet av strukturreformer.

16. I två tredjedelar av de nationella reformprogrammen 2017 noterar man att det förekommer regionala skillnader, i samtliga nämns de lokala och regionala myndigheternas deltagande i genomförandet av de nationella reformprogrammen och i 70 % nämns deras deltagande i utarbetandet av de nationella reformprogrammen, dock fortfarande främst genom enbart samråd.

17. De lokala och regionala myndigheternas deltagande i ett tidigt skede som partner i den gemensamma utformningen av de nationella reformprogrammen och en systematisk tillämpning av en strategi för flernivåstyre skulle avsevärt öka graden av genomförande av rekommendationerna, bidra till att åtgärda regionala skillnader och främja ökat egenansvar på fältet samt stärka förtroendet inom och mellan medlemsstaterna.

18. EU-institutionerna uppmanas att genomföra ReK:s förslag om en uppförandekod för de lokala och regionala myndigheternas deltagande i den europeiska planeringsterminen ⁽⁷⁾ och Europaparlamentets stöd till förslaget välkomnas ⁽⁸⁾.

19. Kommittén rekommenderar att den årliga tillväxtöversikten 2018 ska omfatta ett särskilt kapitel om tillståndet i regionerna och ta upp de lokala och regionala myndigheternas roll, och uppmanar medlemsstaterna att göra detsamma i sina nationella reformprogram. ReK välkomnar stödet till uppmaningen att införa en territoriell dimension i de landsspecifika rekommendationerna. Kommissionen uppmanas att träffa företrädare för de lokala och regionala myndigheterna vid besöken i länderna i början av planeringsterminen. Kommittén vill inom ramen för stödet till införandet av en territoriell dimension i den europeiska planeringsterminen understryka möjligheten att de demografiska förändringarna skulle kunna vara en av de aspekter som tas upp, så att dessa kopplas till den europeiska planeringsterminen, vilket ReK föreslagit i sitt yttrande om EU:s svar på den demografiska utmaningen.

20. Med tanke på den rådande obalansen mellan den årliga processen att utfärda landsspecifika rekommendationer och den medellångsiktiga och långsiktiga programplanering som krävs för ESI-fonderna upprepar ⁽⁹⁾ ReK sin åsikt att införlivandet av sammanhållningspolitiken i de nationella reformprogrammen måste omformas så att den territoriella dimensionen och den partnerskapsbaserade och decentraliserade strategin bibehålls.

⁽⁵⁾ ReK:s yttrande om kommissionens diskussionsunderlag "Hur vi bemöter globaliseringen", föredragande: Micaela Fanelli (PES-IT), antaget av ReK den 10 oktober 2017 (ECON-VI/024).

⁽⁶⁾ Ett ReK-yttrande på eget initiativ om "En europeisk industristrategi: De regionala och lokala myndigheternas roll och perspektiv" håller för närvarande på att utarbetas av Heinz Lehmann (EPP-DE).

⁽⁷⁾ ReK:s yttrande om "Förbättra styrningen av den europeiska planeringsterminen: en uppförandekod för de lokala och regionala myndigheternas deltagande", föredragande: Rob Jonkman (ECR-NL), antaget den 11 maj 2017.

⁽⁸⁾ Se Europaparlamentets resolution om den europeiska planeringsterminen 2016 av den 26 oktober 2016.

⁽⁹⁾ ReK:s yttrande om "Sammanhållningspolitiken efter 2020 – För en stark och effektiv europeisk sammanhållningspolitik efter 2020", föredragande: Michael Schneider (EPP-DE), antaget den 11 maj 2017.

21. Många landsspecifika rekommendationer upprepas i flera år eftersom det tar tid att genomföra komplexa reformer. Det är glädjande att kommissionen ställer sig bakom ReK:s förslag om att framstegen i genomförandet av dessa rekommendationer bör mätas på flerårig snarare än årlig basis. På denna grundval konstaterar kommissionen att "omkring två tredjedelar av de landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till 2016 har genomförts med åtminstone 'vissa framsteg'" ⁽¹⁰⁾ (jämfört med 43 % för alla landsspecifika rekommendationer som utfärdades 2016). Kommissionen uppmanas att på ett öppet sätt offentliggöra alla inslag i denna bedömning.

22. Den europeiska planeringsterminen kräver en långsiktig politisk ram. Kommittén erkänner i detta sammanhang kommissionens insatser för att koppla FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling och målen för hållbar utveckling till Europa 2020-strategin och därigenom till de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Med tanke på komplexiteten och de många olika referensramarna framhåller ReK emellertid behovet av politisk samstämmighet, integrering och en konsekvent styrningsram, och förväntar sig att kommissionen snabbt ska lägga fram relevanta förslag i detta avseende.

23. ReK betonar att den europeiska flykting- och migrantkrisen, som inleddes 2015, fortfarande är ett mycket stort problem för många regioner och lokala myndigheter. Därför efterfrågar vi betydande och konkreta insatser, även i form av nya medel, på EU-nivå.

24. Kommittén är oroad över den höga långtidsarbetslösheten, särskilt bland unga, som berör ekonomierna i flera EU-medlemsstater. Kommissionen och medlemsstaterna uppmanas därför att påskynda alla åtgärder som krävs för att stödja arbetsmarknaden.

25. Kommittén ger sin ordförande i uppdrag att översända denna resolution till kommissionen, Europaparlamentet, rådet, Europeiska rådets ordförande samt det estniska rådsordförandeskapet.

Bryssel den 11 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Europeiska regionkommitténs
ordförande*

⁽¹⁰⁾ Meddelande från kommissionen som åtföljer de landsspecifika rekommendationerna 2017, COM(2017) 500 final (https://ec.europa.eu/info/files/2017-european-semester-communication-country-specific-recommendations_sv).

Resolution från Europeiska regionkommittén om rekommendationer till stats- och regeringscheferna, som samlas i Bryssel den 24 november 2017 för det femte toppmötet inom det östliga partnerskapet

(2018/C 054/02)

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉN (ReK) HAR ANTAGIT DENNA RESOLUTION

- med beaktande av den gemensamma uppslutningen kring folkrätten och grundläggande värderingar, inbegripet demokrati, rättsstatlighet och respekt för de mänskliga rättigheterna, de grundläggande friheterna och jämställdhet samt kring marknadsekonomi, hållbar utveckling och gott styre, som det östliga partnerskapet grundar sig på,
- med beaktande av att väpnade konflikter och destabilisering i många länder och regioner i EU:s grannskap hämmar utvecklingen av varaktiga partnerskap ⁽¹⁾,
- med beaktande av det rättighetsbaserade tillvägagångssätt som EU genomfört sedan 2016 och som omfattar alla mänskliga rättigheter, oavsett om det rör sig om ekonomiska, politiska, medborgerliga, kulturella eller sociala rättigheter, som en av de vägledande principerna för ekonomiskt stöd från det europeiska grannskapsinstrumentet, och den viktiga roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar när det gäller att värna viktiga rättigheter på lokal och regional nivå, bl.a. skyddet av minoriteter,
- med beaktande av de grundläggande principerna om lokalt självstyre, som utgör ett europeiskt värde som stadfästs i den europeiska stadgan om lokalt självstyre,
- med beaktande av vikten av att engagera det civila samhällets organisationer, ungdomar och lokala myndigheter, särskilt i genomförandet av de nya landsspecifika ramarna för bilateralt samarbete, i form av uppdaterade associeringsagendor och partnerskapsprioriteringar, på ett sätt som bidrar till den demokratiska och ekonomiska omvandlingen i partnerländerna ⁽²⁾ och stärker deras förbindelser med EU,
- med beaktande av de lokala och regionala myndigheternas roll när det gäller att stärka resiliensen, definierad som ett brett begrepp som omfattar samhället i dess helhet och främjar demokrati, förtroende för institutioner och hållbar utveckling samt möjlighet till reformer ⁽³⁾,
- med beaktande av den roll som konferensen för regionala och lokala myndigheter i länderna inom det östliga partnerskapet (Corleap) spelar och som erkänns i rapporten om genomförandet av översynen av den europeiska grannskapspolitiken och det gemensamma arbetsdokumentet om milstolpar för det östliga partnerskapet fram till 2020,
- med beaktande av Corleaps åtagande att verka för att uppnå målen för det östliga partnerskapet i enlighet med den reviderade europeiska grannskapspolitiken och EU:s globala strategi för utrikes- och säkerhetspolitik, att på lokal nivå främja och genomföra de universella värden som EU bygger på och att fördjupa samarbetet mellan de lokala och regionala myndigheterna, deras sammanslutningar och organisationerna i det civila samhället, till gagn för alla medborgare,
- med beaktande av Corleaps rapport "Developing civic participation as a way to strengthen local democracy in the Eastern Partnership countries" och rekommendationerna i den,
- med beaktande av Corleaps rapport "Energy efficiency: The role of local and regional authorities" och rekommendationerna i den,
- med beaktande av lanseringen av nya initiativ på området för hållbar kommunal utveckling, såsom Borgmästare för ekonomisk tillväxt och den andra fasen av borgmästaravtalet öst, som är nedifrån och upp-riktade styrningsmodeller som kan stimulera de lokala myndigheternas kontakter med invånarna samt lokala och internationella institutioner,

⁽¹⁾ ReK:s yttrande om "Översyn av den europeiska grannskapspolitiken", oktober 2016.

⁽²⁾ Rådets slutsatser om det östliga partnerskapet, november 2016.

⁽³⁾ Gemensamt meddelande om "En strategi för resiliens i EU:s yttre åtgärder".

- med beaktande av halvtidsöversynen av stödet från det europeiska grannskapsinstrumentet 2014–2017,
- med beaktande av det ytterligare stärkta samarbetet med Corleaps ständiga observatörer ⁽⁴⁾ och andra institutionella partner.

Strategisk miljö

1. Europeiska regionkommittén betonar att de lokala och regionala myndigheterna fortsätter att utvecklas som aktörer och utformare av politiken inom det östliga partnerskapets struktur, samtidigt som många av det östliga partnerskapets viktigaste resultat bygger på framgångar och ihållande insatser på lokal och regional nivå, och att det behövs ytterligare stöd för att ge dem möjlighet att växa in i sin roll.
2. Kommittén välkomnar de lokala och regionala myndigheternas starkare roll i genomförandet av det östliga partnerskapets politik, strategier och flaggskeppsinitiativ, inklusive deras förstärkta deltagande i arbetet inom de multilaterala plattformarna och deras paneler.
3. ReK välkomnar i synnerhet debatterna om att stärka den lokala och regionala demokratin inom det östliga partnerskapets plattform 1 om demokrati, goda styrelseformer och stabilitet.
4. Kommittén rekommenderar att man ska verka för strukturerade kontakter med de lokala och regionala myndigheterna och deras sammanslutningar som ett övergripande inslag i samtliga fyra prioriterade områden inom det östliga partnerskapet, och påpekar att kontakter mellan människor är precis lika viktiga som ekonomiska förbindelser och energiförbindelser.
5. ReK betonar att de lokala och regionala myndigheternas deltagande är avgörande i samband med en mer effektiv och ändamålsenlig multilateral struktur för det östliga partnerskapet, och efterlyser ett ännu starkare samband med arbetet i Corleap.
6. Kommittén anser att de lokala och regionala myndigheterna i länderna inom det östliga partnerskapet måste delta i utarbetandet av politiska rekommendationer och lagstiftning och att de aktivt måste ta del i förhandlingarna med de centrala myndigheterna om projekt och beslut som är av intresse för den lokala och regionala nivån.
7. Kommittén välkomnar kommissionens förslag "20 Deliverables for 2020", som är ett viktigt steg när det gäller att uppnå konkreta resultat till förmån för medborgarna i länderna inom det östliga partnerskapet, och åtar sig att aktivt bidra till uppnåendet av dessa målsättningar.
8. ReK efterlyser tillräckligt politiskt, ekonomiskt och tekniskt stöd till alla länder inom det östliga partnerskapet inom ramen för riktade och mer ändamålsenliga partnerskap med EU för att bättre förvalta deras reformprocess och i syfte att konsolidera den lokala demokratin och den territoriella utvecklingen.

Lokal demokrati och goda styrelseformer

9. Europeiska regionkommittén bekräftar att de övergripande målen om lokal demokrati och reform av den offentliga förvaltningen, inbegripet genom en decentraliseringsprocess, kvarstår i centrum för Corleaps bidrag till genomförandet av den europeiska grannskapspolitiken på lokal och regional nivå, oberoende av den valda graden av partnerskap med EU inom ramen för en reviderad politik.
10. För att EU:s engagemang med länderna inom det östliga partnerskapet ska bli effektivt krävs största möjliga deltagande av lokalsamhällena, som blir alltmer aktiva.
11. Lokalval är väsentliga för att engagera medborgarna och bör åtföljas av en överläggningsprocess om hur man kan arbeta mer effektivt för allmänheten.
12. De lokala och regionala myndigheterna är väl lämpade för att stödja utvecklingen av ett starkt civilt samhälle och bidra till lokalsamhällenas demokratisering och modernisering.
13. EU:s befintliga finansieringssystem, särskilt Taix och partnersamverkan, bör anpassas ytterligare så att de riktas in på de regionala och lokala aktörernas behov.
14. Kommittén uppmuntrar till en flerpartsstrategi för lokal och regional utveckling i länderna inom det östliga partnerskapet som bygger på nära samarbete mellan de lokala och regionala myndigheterna, organisationerna i det civila samhället och allmänheten, i fråga om olika slags aktiviteter såsom stöd till idrott, ungdoms- och äldreorganisationer och medborgarcentrum.

⁽⁴⁾ Forumet för det civila samhället, den parlamentariska församlingen Euronest och Europarådets kongress för lokala och regionala myndigheter.

15. ReK efterlyser effektiva decentraliseringsreformer som åtföljs av effektiva åtgärder mot korruption på alla styresnivåer, i syfte att se till att en starkare styrning har en positiv inverkan på medborgarnas dagliga liv.
16. Kommittén efterlyser en starkare roll och lämpliga resurser för de lokala och regionala myndigheternas sammanslutningar för att hjälpa de lokala och regionala myndigheterna att delta i utarbetandet och genomförandet av nationella/sektoriella/regionala strategier och politiska åtgärder som påverkar dem, och att tillhandahålla tjänster.
17. Det behövs en öppen dialog när det gäller inkluderande reformer av offentlig förvaltning och lokala myndigheter, bl. a. inom ramen för territoriella reformer, och när det gäller att främja en partnerskapskultur mellan de lokala och de centrala myndigheterna.
18. ReK efterlyser en dynamisk strategi när det gäller öppenhet, korruptionsbekämpning och integritet på alla styresnivåer, även den lokala, för att bidra till att stärka medborgarnas förtroende för de offentliga myndigheterna och förbättra förutsättningarna för ekonomisk utveckling.
19. Kommittén främjar en skräddarsydd flerlandsstrategi för att tillgodose varje lands verkliga behov till förmån för lokalsamhällena och en starkare resiliens på lokal nivå.
20. ReK förespråkar ett hållbart och öppet regelverk som gör det möjligt för de lokala och regionala myndigheterna att stärka sin organisatoriska och institutionella kapacitet.
21. Kommittén efterlyser på nytt en förenklad tillgång till EU-medel för lokala och regionala myndigheter och organisationer i det civila samhället i samarbete med lokala och regionala myndigheter.
22. ReK efterlyser strategier, program och läroplaner för kapacitetsuppbyggnad för både lokala förtroendevalda och lokala förvaltningar så att de lokala och regionala myndigheterna kan ta fullt ansvar för förvaltningen av de tjänster som de tillhandahåller.
23. Jämställdhetsfrågor bör beaktas i alla pågående lokala och regionala reformer för att förhindra könsdiskriminering.
24. Kommittén uppmanar länderna inom det östliga partnerskapet att respektera nationella minoriteters rätt till utbildning på deras språk, i enlighet med ramkonventionen om skydd för nationella minoriteter.
25. Kommittén upprepar att EU:s enskilda årsrapporter om länderna inom det östliga partnerskapet bör innehålla bedömningar av framstegen när det gäller regional ekonomisk utveckling, decentraliseringsprocessen, lokalt självstyre och territoriellt samarbete, i syfte att ytterligare anpassa och rikta EU-stödet.
26. Kommittén vill fästa uppmärksamheten på webbplatsen om befogenhetsfördelning⁽⁵⁾, som Europeiska regionkommittén hyser och har utvecklat. Den ger en översikt över nivåerna av institutionell och skattemässig decentralisering i EU och grannländerna och kan stödja en sådan regelbunden analys.
27. Kommittén uppmärksammar den positiva roll som ReK spelar genom U-LEAD-programmet och arbetsgruppen för Ukraina, som främjar utbyte av sakkunskaper och lärdomar mellan lokala och regionala myndigheter i EU och Ukraina.

Energieffektivitet och lokal ekonomisk utveckling

28. Europeiska regionkommittén välkomnar att en av det östliga partnerskapets främsta prioriteringar är att ge partnerländerna stöd för en politik som inriktas på energieffektivitet.
29. Kommittén uppmanar de nationella regeringarna att öka det ekonomiska stöd och de befogenheter som tilldelas lokalsamhällena och som krävs för att utveckla lokala energistrategier.
30. ReK stöder kommissionens särskilda program för de lokala och regionala myndigheterna i länderna inom det östliga partnerskapet.
31. Kommittén uppmanar kommissionen att samarbeta med EU-delegationerna för att väsentligt öka synligheten för samarbetsprogram på regional och lokal nivå samt stärka kapacitetsuppbyggnaden på lokal och regional nivå.

⁽⁵⁾ www.cor.europa.eu/divisionofpowers

32. ReK rekommenderar att man ska främja och stärka regionala och lokala initiativ som syftar till att förbättra investeringsvillkoren i länderna inom det östliga partnerskapet, såsom politiska och ekonomiska partnerskap mellan EU:s och de östliga partnerskapsländernas regioner och städer, företagsanslutningar och nätverk.
33. Kommittén rekommenderar att man ska enas om sektorsspecifika pilotprojekt inom de resultat som ska uppnås till 2020, som ska genomföras under de lokala och regionala myndigheternas ansvar i syfte att samla erfarenheter av decentraliseringsprocesser.
34. Det är nödvändigt att anslå ytterligare medel för gränsöverskridande samarbete, med särskild inriktning på kontakter mellan människor, partnerskap mellan lokala myndigheter samt vetenskaps-, kultur- och ungdomsutbyten. Att utvidga fonden för småskaliga projekt till grannskapsländerna skulle kunna främja samarbetet på gräsrotsnivå.
35. ReK uppmanar de nationella regeringarna att underlätta projektregistrering och vid behov deltagandet av europeiska grupperingar för territoriellt samarbete (EGTS) och deras respektive regioner eller städer i gränsöverskridande samarbetsprogram i syfte att genomföra projekt som bygger på de lokala och regionala behoven.
36. Kommittén framhåller att de lokala och regionala myndigheterna måste delta i programplaneringen beträffande de nya bilaterala stödprogrammen inom det europeiska grannskapsinstrumentet för 2017–2020.

Bryssel den 11 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ
*Europeiska regionkommitténs
ordförande*

YTTRANDEN

REGIONKOMMITTÉN

125:E PLENARSESSIONEN DEN 9–11 OKTOBER 2017

Yttrande från Europeiska regionkommittén – Klimatfinansiering: ett grundläggande instrument för genomförandet av Parisavtalet

(2018/C 054/03)

Föredragande: Marco Dus (IT-PES), ledamot, kommunfullmäktige, Vittorio Veneto, Treviso**Referensdokument:** Yttrande på eget initiativ**POLITISKA REKOMMENDATIONER**

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. ReK påpekar att det finns obestridliga vetenskapliga bevis på klimatförändringarna och att dessa förändringar kommer att få betydande och växande konsekvenser för ekonomin och för samhället som helhet. Klimatförändringarna har särskilt allvarliga konsekvenser på de områden som förvaltas av de lokala och regionala myndigheterna, som ofta står i frontlinjen när det handlar om att minska de skador som orsakas av alltmer extrema naturfenomen samt investera i anpassningsåtgärder.
2. Kommittén uttrycker oro över klimatförändringarnas effekter även utanför EU:s gränser, där det ofta finns begränsad kapacitet att hantera extrema miljöhändelser och göra anpassningar till de förändringar som sker, och framhåller att detta också kan ha direkt effekt på migrationen.
3. Kommittén anser att de lokala och regionala myndigheterna i EU har goda möjligheter att förbättra sin investeringskapacitet (och locka investeringar från utlandet) på området klimatförändringar, trots vissa svårigheter förknippade med budgetbegränsningar, kapaciteten till långsiktig planering och förvaltningen av komplexa projekt. Detta åtagande är avgörande för att ytterligare förbättra de överlag goda resultaten i EU, som för närvarande står för 9,6 % av de globala koldioxidutsläppen.
4. Vi betonar att det krävs enorma investeringar för att möta de utmaningar som klimatförändringarna medför, och att dessa investeringar inte kan täckas med lokala och regionala resurser och inte heller med enbart offentliga medel. Vi välkomnar därför de internationella, europeiska och nationella initiativ som syftar till att mobilisera privata investeringar.

Internationella åtgärder

5. ReK framhåller på nytt att klimatförändringarna är ett globalt problem, men för att hantera problemet på effektivast möjliga sätt krävs det en strategi för flernivå-/flerpartsstyrning (*multi-level* och *multi-stakeholders governance*). Mot bakgrund av detta vill vi uppmana kommissionen att, bland annat inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC), rekommendera att de lokala och regionala myndigheternas roll erkänns och stärks i syfte att effektivisera uppnåendet av målen i Parisavtalet.

6. Trots vissa utvecklingsländers relativt stora ambitioner och åtaganden kan vi inte längre acceptera det långsamma genomförandet av Parisavtalet från vissa länders sida, och inte heller godta Förenta staternas avsikt att dra sig ur sina åtaganden. ReK framhåller bestämt att uppfyllande av målen i avtalet inte är ett alternativ, utan en nödvändighet. Vi uppmanar därför kommissionen och medlemsstaterna att vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att EU kan bli verkligt ledande på internationell nivå i kampen mot klimatförändringarna, genom att till fullo utnyttja de möjligheter till innovation och utveckling som sammanhänger med en gradvis övergång till en ny ekonomisk och finansiell modell.

7. Kommittén anser att nästa COP23 i Bonn inte bara bör bli ett möte mellan experter, utan att det i stället bör leda till väsentliga framsteg mot ett fullständigt genomförande av Parisavtalet, särskilt i fråga om klimatfinansieringsaspekterna (behovet av att stimulera klimatfinansieringen på lång sikt, översynen av den finansiella mekanismen osv.).

8. ReK föreslår att man inför det kommande COP24 i Katowice inleder en internationell diskussion inom ramen för UNFCCC om vilka indikatorer som eventuellt skulle kunna knytas till begreppet utsläpp av växthusgaser i syfte att kunna föreslå effektivare åtgärder mot klimatförändringarna.

9. I ett internationellt sammanhang, där vissa länder redan har visat bristande ambition, anser ReK att de lokala och regionala myndigheternas roll är avgörande för att involvera medborgarna och öka deras medvetenhet om klimatförändringarna, för att locka investeringar och genomföra konkreta projekt. För att uppnå detta krävs det emellertid att de lokala och regionala myndigheterna har den medvetenhet, beredskap och kapacitet som behövs för direkt finansiell förvaltning. I detta sammanhang vill kommittén betona de utmärkta resultat som uppnås med borgmästaravtalet och att avtalet nyligen öppnades för länder utanför EU:s gränser. Därför uppmanar kommittén kommissionen att stärka initiativet och att så mycket som möjligt främja det globala borgmästaravtalet genom att tillhandahålla finansiellt och tekniskt bistånd, särskilt i länder där den nationella ambitionen är klart otillräcklig.

10. Vi inser att en del av lösningen är kopplad till mer välfungerande globala finansiella marknader. Kommittén anser därför att man som en prioritering måste göra investerare mer medvetna om riskerna och möjligheterna med klimatförändringen, så att de kan rikta in sig på mer hållbara investeringar, och välkomnar de slutliga rekommendationerna från rådet för stabilitets arbetsgrupp om klimatrelaterade finansiella informationskrav. ReK uppmanar dock kommissionen att bedöma effekterna av ett offentliggörande av information om klimatrisker, i syfte att införa ett verktyg för att minska kostnaderna för de lokala och regionala myndigheterna i fall där t.ex. försäkringskostnaderna ökar snabbt.

11. Vi välkomnar OECD:s initiativ att inrätta ett centrum för grön finansiering och gröna investeringar ("*Centre on Green Finance and Investment*") i syfte att stödja övergången till en grön, klimattålig ekonomi med låga koldioxidutsläpp, och efterlyser samordning mellan internationella initiativ och EU-initiativ.

Europeiska åtgärder

12. ReK noterar att EU har inlett olika lovvärda initiativ om klimatfinansiering, såsom den högnivågrupp om hållbara finanser som kommissionen inrättat, Europeiska fonden för energieffektivitet, Europeiska investeringsbankens obligationer för ökad medvetenhet om klimatsituationen (*Climate Awareness Bond*), mekanismen för europeiskt lokalt energistöd (Elena), som ger tekniskt stöd, finansieringsinstrumenten inom Life-programmet och många andra. Kommittén välkomnar särskilt hänvisningarna till miljömässig hållbarhet i kommissionens handlingsplan för kapitalmarknadsunionen. Kommittén ser mycket positivt på alla dessa initiativ, men rekommenderar att man undviker överlappningar och att man i största möjliga mån beaktar samordningen mellan alla politikområden och initiativ på europeisk nivå.

13. ReK rekommenderar, särskilt med tanke på en förbättrad samordning av befintliga initiativ och för att säkerställa större samstämmighet i den europeiska politiken, att kommissionen bedömer de möjliga synergierna mellan högnivågruppen om hållbara finanser och den nya högnivågruppen till stöd för finansiering av den cirkulära ekonomin ("*Support to Circular Economy Financing*").

14. Vi föreslår mot bakgrund av diskussionerna om EU:s nya fleråriga budgetram, som ska gälla efter 2020, att klimat och hållbarhet ska göras till det viktigaste övergripande inslaget i alla finansieringsprogram och att det fastställs mål för minimianslagen till klimat både inom den fleråriga budgetramen som helhet och för de viktigaste finansieringsprogrammen

(med början i strukturfonderna och det nya ramprogrammet för forskning och innovation). Dessa prioriteringar bör vara förenliga med EU:s mål för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

15. Vi anser att förhandskonsekvensbedömningar av förslag till EU-lagstiftning alltid bör åtföljas av en klimatkonsekvensbedömning och en bedömning av bidraget till uppnåendet av målen i Parisavtalet. Detta bör bereda vägen för en långsiktig klimatstrategi som är enhetlig och hållbar och som gör det möjligt att investera mer i klimatanpassning, något som Europeiska revisionsrätten nyligen rekommenderat ⁽¹⁾.

16. ReK uppmanar kommissionen att ge Europeiska bankmyndigheten mandat att så snart som möjligt (men först efter ett lämpligt samråd med berörda parter och vederbörlig medverkan av den privata sektorn) utarbeta en exakt klassificering av hållbara tillgångar med tydliga och bindande definitioner av "klimatfinansiering", "grön finansiering", "hållbar finansiering" och "cirkulär finansiering" genom att bygga vidare på befintliga initiativ (t.ex. EIB:s obligationer för ökad medvetenhet om klimatsituationen). En gemensam europeisk klassificering bör också åtföljas av riktlinjer för investerare och en särskild märkning som bygger på lämpliga resultatindikatorer, i syfte att ge en översiktlig och enkel bedömning av tillgångarnas kvalitet.

17. ReK uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i samarbete med de lokala och regionala myndigheterna inrätta ett förutsägbart och stabilt regelverk för klimatrelaterade investeringar. Detta är ytterst viktigt för att främja den privata sektorns deltagande i klimatfinansiering.

18. Vi uppmanar Europaparlamentet och rådet att vid översynen av tillsynslagstiftningen för banker allvarligt överväga möjligheten att införa en "grön stödfaktor" enligt modellen med en "infrastrukturell stödfaktor", som kommissionen har föreslagit under den pågående översynen av kapitalkravsförordningen (CRR), i syfte att frigöra resurser för privata investeringar genom att minska kapitalkraven för institut som beviljar lån för hållbara investeringar och klimatrelaterade ändamål.

19. Vi inser att en del av lösningen på problemet med klimatförändringar kan vara en effektiv marknad för tillstånd för utsläpp av växthusgaser, som regleras av det europeiska systemet för handel med utsläppsrätter (ETS), om den genomförs tillsammans med en ambitiös politik för energieffektivitet och förnybar energi. Vi beklagar därför att det förslag till ändring av utsläppshandelssystemet som kommissionen presenterade 2015 fortfarande väntar på slutligt godkännande, samtidigt som priserna på utsläppsrätter fortfarande är alltför lågt. Vi upprepar att en minimiprocentsats av auktionsintäkterna från utsläppshandelssystemet bör förvaltas direkt av de lokala och regionala myndigheterna i syfte att investera i en förbättring av den lokala motståndskraften. Vi uppmanar också kommissionen att överväga särskilda åtgärder, såsom att fastställa ett lägsta koldioxidpris eller på nytt överväga en europeisk koldioxidskatt.

20. ReK uppmanar kommissionen att råda bot på osäkerheten kring investeringar i biodrivmedel, som beror på att biodrivmedel endast har beviljats tillfälliga undantag från reglerna om statligt stöd med avseende på skatter på energi och koldioxidutsläpp. Det är också viktigt att minska den administrativa bördan när det gäller förnybar energi, för att undvika att den är större än för fossila bränslen.

21. ReK uppmanar kommissionen att öka den andel av budgeten som öronmärkts för klimatåtgärder och miljöhållbarhet i programmen för utvecklingsbistånd till tredjeländer, i beaktande av att Europaparlamentet nyligen antog förordningen om inrättande av Europeiska fonden för hållbar utveckling (EFHU), enligt vilken 28 % av den totala budgeten ska gå till klimatinvesteringar. Kommittén uppmanar också till att införa bestämmelser i programmen om ökad medverkan av lokala och regionala myndigheter i EU, så att deras goda erfarenheter kan delas med lokala och regionala myndigheter i tredjeländer, och de sistnämnda samtidigt kan utveckla sin kompetens. Principen om "klimaträttvisa" bör stå i centrum för internationella åtaganden för att säkerställa att investeringar baseras på mänskliga rättigheter och stöder de samhällen som är mest känsliga för klimatförändringar, inte minst genom att man skapar ett klimat av samarbete mellan offentliga och privata aktörer, i linje med mål 17 i FN:s mål för hållbar utveckling ⁽²⁾.

⁽¹⁾ "Översiktlig analys: EU:s åtgärder på området energi och klimatförändringar 2017". Finns på: <http://www.eca.europa.eu/sv/Pages/DocItem.aspx?did=41824>

⁽²⁾ Mål 17: Återorganisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling. <http://www.un.org/sustainabledevelopment/globalpartnerships/>

22. ReK betonar att de ofta strikta reglerna för statligt stöd och/eller de europeiska redovisningsreglerna för offentliga organ kan göra miljö- och klimatinvesteringar mer komplicerade. Vi uppmanar därför kommissionen att kontrollera om det finns manöverutrymme för att göra sådana investeringar mer fördelaktiga ur redovisningssynpunkt.

23. Vi anser att det är till nytta att inrätta ett särskilt verktyg för att förbättra de lokala och regionala myndigheternas förmåga att navigera mellan olika befintliga initiativ, få tillgång till klimatfinansiering och ta emot lämpligt tekniskt bistånd. ReK ger därför sitt stöd till kommissionen för utarbetandet av en handbok med en enkel och heltäckande översikt över finansieringsmöjligheterna på europeisk och internationell nivå för de lokala och regionala myndigheterna. Vi föreslår också att en sammanfattning av översikten kan göras tillgänglig för alla berörda parter via en webbportal, så att den kan användas som en informationskälla där man sammanställer alla tillgängliga medel för klimatåtgärder.

Nationella och lokala åtgärder

24. ReK uppmanar medlemsstaterna att säkerställa ett större deltagande av lokala och regionala myndigheter i upprättandet av nationella energi- och klimatplaner för att främja samordning mellan nationella, lokala och regionala planer, i linje med artikel 4 i Parisavtalet som reglerar de nationellt fastställda bidragen för minskade utsläpp av växthusgaser.

25. Vi påminner om vårt förslag om att öka de lokala och regionala myndigheternas medverkan, som gjordes i yttrandet till kommissionens meddelande "Förverkliga fördelarna med EU:s miljöpolitik genom en regelbunden granskning av dess genomförande – COM(2016) 316" ⁽³⁾, där kommissionen uppmanas att samarbeta nära med de behöriga nationella, regionala och lokala myndigheterna, Europeiska regionkommittén, EU:s borgmästaravtal, det globala borgmästaravtalet för klimat och energi och International Council for Local Environmental Initiatives (Iclei) för att utveckla koncept och metoder för införandet av "lokala och regionalt fastställda bidrag". Banbrytande lokala och regionala myndigheter skulle inledningsvis involveras på frivillig basis i ett "koncepttest".

26. ReK föreslår att de nationella energi- och klimatplanerna ska inkludera program för klimatinvesteringar på medellång sikt som rör de viktigaste åtgärder som planerats på de olika nivåerna (nationell och subnationell) och för varje typ av stöd som behövs för att fylla alla finansieringsluckor, och att man i detta sammanhang också överväger att använda innovativa finansieringsinstrument.

27. ReK påminner om vikten av handlingsplaner för hållbar energi för att uppnå de nationellt fastställda bidragen och EU:s bidrag till minskningen av utsläpp av växthusgaser, och föreslår att man effektivt försöker involvera de lokala och regionala myndigheterna genom att förenkla genomförandet av dessa planer samt rapporteringsprocessen och övervakningssystemet. Samstämmighet mellan nationella strategier och lokala myndigheters handlingsplaner för hållbar energi och klimatåtgärder (SECAP) bör beaktas i detta sammanhang. I linje med borgmästaravtalets arbetsmetoder bör de resurser som är avsedda för dessa planer främjas ytterligare av kommissionen och stöddas av de nationella regeringarna.

28. Vi konstaterar att de lokala och regionala myndigheterna bör få hjälp med att uppnå en god förståelse av klimatrisker inom sitt eget område, så att de kan fatta beslut på bästa möjliga sätt. En bättre socioekonomisk bedömning, rapportering och kommunikation skulle bidra till att framhålla effekterna av klimatåtgärder på samhället, till stöd för det lokala beslutsfattandet och tilldelningen av medel. Den kartläggning av miljörisker som finns på den europeiska klimatanpassningsportalen ⁽⁴⁾ är ett positivt och användbart initiativ även om det fortfarande är alltför lite känt och består av ofullständig information när det gäller lokala och regionala uppgifter. Det finns ett övergripande behov av att öka medvetenheten om EU:s insatser och verktyg för anpassning till klimatförändringar på lokal nivå. Därför uppmanar kommittén kommissionen att öka sitt stöd till portalen för att slutföra insamlingen av uppgifter och sprida resultaten, med större hänsyn till den regionala och lokala nivån som den första instansen som reagerar på kriser.

⁽³⁾ Utkast till yttrande ENVE-VI/021 om "Granskning av genomförandet av miljöpolitiken", som ska gå till omröstning vid plenarsessionen i oktober 2017.

⁽⁴⁾ <http://climate-adapt.eea.europa.eu/>

29. ReK vill även framhålla betydelsen av att utveckla nya instrument som gröna obligationer och gemensam borgen för att underlätta finansiering. Detta kan utvecklas av lokala och regionala myndigheter i samverkan eller med stöd av nationella och europeiska institutioner. Det finns i dagsläget flera goda exempel på detta.

30. ReK uppmanar medlemsstaterna att belöna klimatfinansieringsåtgärder som vidtas av lokala myndigheter genom särskilda program (som exempelvis Luxemburgs klimatpakt ⁽⁵⁾), som garanterar ytterligare resurser till lokala myndigheter som åtar sig att genomföra bestämda energieffektivitetsåtgärder), lätta på eventuella nationella restriktioner för offentlig finansiering eller tillhandahålla andra former av stöd.

31. Vi uppmanar alla politiker och i synnerhet de nationella regeringarna att föreslå och genomföra djärva åtgärder som inte i första hand fokuserar på valresultat på kort sikt utan på konsekvenserna av åtgärderna (eller bristen på åtgärder) för kommande generationer, i fråga om såväl hälsa och miljö kvalitet som ekonomi. Vi föreslår därför att stöd till ekonomisk verksamhet med hög miljöpåverkan (och därmed höga utsläpp), dock med beaktande av risken för koldioxidläckage, successivt avvecklas och avskaffas helt inom en rimligt kort tid och senast 2035.

32. ReK rekommenderar att allmänna gemensamma integrerade paket utarbetas när det gäller att öka energieffektiviteten och minska koldioxidavtrycket för gamla och nya byggnader, tillämpa minimikrav för nya byggnaders energieffektivitet och energiprestanda samt öka anslagen för att stärka befintliga byggnaders energieffektivitet.

Bryssel den 10 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Europeiska regionkommitténs
ordförande*

⁽⁵⁾ <http://www.pacteclimat.lu/fr>

Yttrande från Europeiska regionkommittén – Framtiden för Fonden för ett sammanlänkat Europa – Transport

(2018/C 054/04)

Föredragande: Ximo PUIG I FERRER (ES–PES), Regionpresident, Valencia

POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

En fond för ett sammanlänkat Europa med regionalt perspektiv

1. Kommittén erinrar om att Europeiska unionens integrationsprocess sedan den startade har kännetecknats av en konstant ökning av de ekonomiska, politiska och sociala förbindelserna och partnerskapen mellan EU:s olika områden. Transporter bidrar i hög grad till ett ekonomiskt och socialt välbefinnande i EU genom att generera handel, främja ekonomisk tillväxt och skapa miljontals arbetstillfällen. En modern europeisk politik för transportinfrastruktur stöder uppnåendet av viktiga EU-mål som fastställs i Europa 2020-strategin, vitboken om transporter från 2011 och Juncker-kommissionens tio prioriteringar, t.ex. en väl fungerande inre marknad och stärkt ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

2. Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE), som antogs 2013 som en gemensam rättslig ram och ett finansieringsinstrument för transportsektorn, är grundstenen för utvecklingen av det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) och följaktligen för mer generella framsteg mot ett starkt EU. FSE utformades som ett instrument för samfinansiering som var oumbärligt för genomförandet och färdigställandet av TEN-T-infrastrukturerna och -tjänsterna. Den är därför knuten till social välfärd, sammanhållning, skapande av arbetstillfällen ⁽¹⁾, ekonomisk tillväxt och miljömässig hållbarhet ⁽²⁾, och därför skulle kostnaderna för ett Europa utan TEN-T och FSE vara högre än de kostnader som finansieringen av dessa nu utgör ⁽³⁾.

3. Kommittén välkomnar insatserna i samband med halvtidsutvärderingen vad gäller öppenhet och deltagande, insamling av förslag från berörda aktörer, samt samråd med Europeiska regionkommittén (ReK) ⁽⁴⁾.

4. Inom ramen för halvtidsutvärderingen av FSE är det nödvändigt att främja bibehållandet och utvecklingen av dess grundval och dess betydelse med avseende på konkurrenskraften. EU:s sociala kapital och den europeiska territoriella sammanhållningen bör också stärkas, liksom idén om ett gemensamt europeiskt medborgarskap med fri rörlighet för personer och gods, vilket är själva kärnan i det europeiska projektet. Denna fördjupning kräver en översyn av budgettilldelning, förfaranden, kriterier och processer i samband med val av projekt, samt förvaltning, övervakning och utvärdering av dessa projekt.

⁽¹⁾ "TEN- Corridors: Forerunners of a forward-looking European Transport System" (2016), av P. Balázs, P. Cox, C. Trautmann, P. Wojciechowski, L. Brinkhorst, M. Grosch och K. Peijs: <http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/116220/tent-issues-papers.pdf>

⁽²⁾ "TEN- Corridors: Forerunners of a forward-looking European Transport System", 2016.

⁽³⁾ "The cost of non-completion of the TEN-T" (2016), Fraunhofer Institut für System und Innovationsforschung (ISI): <https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/2015-06-fraunhofer-cost-of-non-completion-of-the-ten-t.pdf>

⁽⁴⁾ *Mid-term evaluation of the Connecting Europe Facility (MCE)*: <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/mid-term-evaluation-connecting-europe-facility-cef>

5. Vissa av de synpunkter som ReK antog 2013 är fortfarande relevanta ⁽⁵⁾. Några av de aspekter som kan förbättras är bristen på budgetmedel, frågan om samordningen mellan FSE och andra fonder, instrumentets komplicerade förfaranden, den otillfredsställande roll som de lokala och regionala myndigheterna tilldelats och den bristande subsidiariteten i de olika organ som planerar och genomför samfinansieringsprojekt ⁽⁶⁾.

6. ReK påpekar att EU i sina riktlinjer för utvecklingen av det transeuropeiska transportnätet framhåller vikten av integrerade politiska strategier och behovet av att säkerställa "tillgänglighet och anslutbarhet för alla regioner i unionen, även randområden, ömråden och yttersta randområden". ReK efterlyser därför att dessa områden, som tyvärr är uteslutna från stomnätet, ska få ta del av åtgärderna inom ramen för sjömotorvägarna.

7. Vi vill göra kommissionen uppmärksam på att världen just nu bevitnar djupgående förändringar mellan den ekonomiska utvecklingen och regionerna i samband med framväxten av en ny typ av urbant och makroregionalt system som fungerar på både global och lokal nivå samtidigt ⁽⁷⁾. Därför bör man i samband med alla eventuella reformer av FSE ta hänsyn till debatterna om hur de europeiska strategiska transportinfrastrukturerna kan bidra till en återflyttning av industriell verksamhet till Europa ⁽⁸⁾ och hur den geopolitiska risken påverkar förkortningen av värdekedjorna, liksom vikten av kvalitet i de regionala myndigheternas förvaltningsstrukturer, de tekniska integrationsprocesserna och de växande regionala ojämlikheterna inom länderna (i regionerna har det på senare tid uppkommit skillnader när det gäller BNP per capita och sammanhållningen inom länderna, som går hand i hand med en ökande konvergens bland medlemsstaterna ⁽⁹⁾). I fråga om negativa spiraler bör det samtidigt påpekas att budgetnedskärningarna har inneburit att regionerna tvingats minska sina investeringar, särskilt i sektorer som har en koppling till transporter ⁽¹⁰⁾. Medan de offentliga investeringarna återhämtade sig något på nationell nivå 2014 – genom användning av det offentliga underskottet – fortsatte nedgången på lokal och regional nivå ⁽¹¹⁾, vilket har ökat de regionala skillnaderna och förstärkt centraliseringen. Vid den kommande översynen av FSE bör man ta hänsyn till den nya situationen och överväga åtgärder som utnyttjar potentialen i de europeiska strategiska transportinfrastrukturerna för att minska de industriella och geopolitiska riskerna i syfte att mildra de växande regionala ojämlikheterna och vända den negativa utvecklingen i den offentliga investeringen.

Finansiering

8. Kommittén konstaterar att kommissionen har för avsikt att finansiera TEN-T via FSE. Den ursprungliga budgeten som uppgick till 33,2 miljarder euro utgjorde ett betydande finansiellt åtagande. Avsikten med mekanismen, nämligen att förlita sig på privat kapital och privata initiativ är en viktig aspekt när det gäller samfinansiering ⁽¹²⁾.

⁽⁵⁾ ReK:s yttrande "Fonden för ett sammanlänkat Europa" (CdR 648/2012), som antogs vid den 96:e plenarsessionen den 18–19 juli 2012.

⁽⁶⁾ *Results of the OECD-CoR consultation of sub-national governments. Infrastructure planning and investment across levels of government: current challenges and possible solutions* (2016): <http://cor.europa.eu/en/documentation/brochures/Documents/Results%20of%20the%20OECD-CoR%20consultation%20of%20sub-national%20governments/2794-brochureLR.pdf>

⁽⁷⁾ *Macro-regional strategies in changing times* (2016) and *The State of European Cities 2016: Cities leading the way to a better future* (2016).

⁽⁸⁾ Eurofound. *ERM annual report 2016: Globalisation slowdown? Recent evidence of offshoring and reshoring in Europe* (2017), J. Hurley, D. Storrie och E. Perruffo: <https://www.eurofound.europa.eu/publications/annual-report/2017/erm-annual-report-2016-globalisation-slowdown-recent-evidence-of-offshoring-and-reshoring-in-europe>

⁽⁹⁾ "OECD Regional Outlook 2016. Productive regions for inclusive societies" (2016): <http://www.oecd.org/publications/oecd-regional-outlook-2016-9789264260245-en.htm>

⁽¹⁰⁾ "OECD Regions at a Glance 2016" (2016) (http://www.oecd-ilibrary.org/governance/oecd-regions-at-a-glance-2016_reg_glance-2016-en)

⁽¹¹⁾ Kapitel 2 "Using the fiscal levers to escape the low-growth traps": <https://www.oecd.org/economy/public-finance/Using-the-fiscal-levers-to-escape-the-low-growth-trap.pdf>

⁽¹²⁾ *Assessment of Connecting Europe Facility: in-depth analysis* (2016), av J. Papí, M. Sanz och Blomeyer, R. (2016): [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2016/572677/IPOL_IDA\(2016\)572677_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2016/572677/IPOL_IDA(2016)572677_EN.pdf)

9. ReK beklagar emellertid de budgetrestriktioner som är en följd av den anpassningspolitik som tillämpats under det senaste decenniet. De nedskärningar som genomfördes under de första åren som denna politik tillämpades kan innebära att man inte kan uppnå de mål som fastställts för 2020, 2030 (stomnätet) och 2050 (det övergripande nätet).

10. I detta sammanhang och inom ramen för översynen av det fleråriga programmet påminner kommittén om att de mål som fastställs i förordning (EU) nr 1315/2013 och (EU) nr 1316/2013 är bindande åtaganden på EU-nivå.

11. Vi efterlyser därför en grundlig undersökning av möjligheterna att öka den nuvarande anslagstilldelningen, med särskilt beaktande av de allt större behov på gräsrotsnivå som framförts av lokala och regionala aktörer och aktörer i storstäderna, för att förbättra samordningen mellan de olika fonderna (Efsi, FSE, Sammanhållningsfonden) eller andra instrument som EIB föreslår – utan att FSE på nytt minskas till förmån för Efsi – och ett förtydligande av tidsplanen för särskilda ansökningsomgångar – samt att detta genomförs med respekt för subsidiaritetsprincipen (nedifrån och upp-perspektiv). Den skulle kunna offentliggöras i början av varje budgetplansperiod och möjliggöra bättre planering, så att intressenterna är förberedda vid offentliggörandet.

12. Kommittén understryker att finansieringen från Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) och andra närliggande instrument inte bör konkurrera med Efsi eller med dess marknadsdrivna inriktning som syftar till att locka fram nya medel och mobilisera outnyttjat kapital. Vi anser således att Efsi och FSE har olika syften och att det ena instrumentet därför inte kan ses som en ersättning för det andra. Om det finns samverkans effekter mellan de två källorna är det således önskvärt med en optimal blandning av dessa medel för att få fart på investeringarna i EU.

13. ReK rekommenderar också att kommissionen i samband med genomförandet av artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen (brexit) genomför de lagstiftningsmässiga och politiska instrument som är nödvändiga för att säkra att tillräckliga budgetmedel avsätts till TEN-T-transportpolitiken med vägledande och flexibla anslag som kan ökas om behovet uppstår.

14. Kommittén framhåller att varje försening i samband med genomförandet av delar av TEN-T-nätet kommer att minska tillväxtpotentialerna för de regioner som deltar i projektet och effekterna av det mellanregionala samarbetet.

15. Med tanke på behovet av ökad aktivitet från sammanhållningsländernas sida och i syfte att bevara komplementariteten mellan FSE och Sammanhållningsfonden bör budgetanslaget för sammanhållningsländerna bibehållas.

Urvalsförfarande, förvaltning av projekt och styrning

16. Kommissionen uppmanas att göra en kraftansträngning för att förbättra urvalsförfarandet, förvaltningen av projekt, samt styrningen och kontrollen av aktiviteter med koppling till FSE genom åtgärder som exempelvis följande:

- Mer förutsägbara projektutlysningar.
- En ändring av den icke bindande karaktären i enlighet med artikel 17.3 i förordning (EU) nr 1315/2013 av genomförandet av de i del I i bilaga I prioriterade projekten.
- En ytterligare utveckling av konceptet "europeiskt mervärde" som ett kriterium för tilldelning av projekt, med beaktande av de yttersta randområdenas särskilda situation.
- Förenkling av ansökningsförfarandena och tillhandahållande av specialiserad teknisk assistans i samband med förberedelsen och utförandet av projektet.
- Utarbetande av två- och trestegsmekanismer som möjliggör inlämnande av förenklade förslag i det första skedet och krav på mer detaljerade förslag endast i det andra eller det tredje skedet då den finansiella säkerheten är större.
- Utarbetande av en klar och transparent metod genom användning av offentliga kriterier för urval och undertecknande av projekt.
- Införlivande av kriterier för delad projektförvaltning, samt samråd med regionerna i samband med utvärderingen av projekten.
- Klargörande av förfaranden och kriterier för övervakning och kontroll av samfinansierade projekt.

- Utarbetande av principer för informationspolicyn med avseende på alla faser i samband med urval, godkännande och genomförande av projekt.
- En förstärkning av den roll som spelas av de europeiska forumen för transeuropeiska korridorer i syfte att förbättra deras förmåga att fatta beslut i frågor som rör utveckling av strategisk infrastruktur, som är avgörande för god funktion och flödescirkulation i korridorerna, t.ex. gränsöverskridande sträckor, flaskhalsar, knutpunkter som länkar samman stadsområden och hamnar ⁽¹³⁾, och felande länkar ⁽¹⁴⁾.
- En förlängning av tidsperioderna för projektutlysningar.

17. Att finansiera TEN-T-transportpolitiken med hjälp av ett instrument som delas med energi- och telekommunikationsområdet tycks vara en artificiell lösning. Eftersom transportpolitiken är tydligt fastställd rekommenderar ReK att den tilldelas egna instrument.

18. Kommittén vill erinra om att särskilt de medlemsstater som tar emot stöd från Sammanhållningsfonden i högre grad bör utnyttja det tekniska stöd som finns tillgängligt för de operativa programmen för att öka de lokala och regionala organens och andra deltagares möjligheter att utnyttja EU-medel. Inom ramen för FSE-instrumentet är det särskilt viktigt att också de mindre utvecklade medlemsstaterna utnyttjar de tekniska stödresurser som står till buds vid utarbetandet av kvalitetsprojekt, så att de kan betraktas som jämbördiga med övriga medlemsstater när de lämnar in projektförslag för EU-medfinansiering.

19. Finansiering av transportprojekt genom FSE bör framför allt baseras på subventioner. Det kan dock även bli aktuellt med lån, garantier eller eget kapital.

Regionernas och städernas roll

20. Kommittén framhåller de regionala och lokala myndigheternas roll i samband med genomförande och övervakning av de offentliga investeringarna rent generellt. År 2014 ansvarade de lokala och regionala myndigheterna i OECD-länderna för 40 % av de offentliga utgifterna, 50 % av den offentliga upphandlingen, 59 % av de offentliga investeringarna och 63 % av utgifterna för de offentliganställda ⁽¹⁵⁾.

21. I detta sammanhang bör man minnas att förtroendet för institutionerna varierar i EU, beroende på den regionala myndighetens geografiska område (förtroendet är vanligtvis större ju närmare medborgarna myndigheten befinner sig) ⁽¹⁶⁾. I dag har medborgarna större förtroende för regionala och lokala myndigheter än för offentliga myndigheter på högre nivå ⁽¹⁷⁾. De lokala och regionala myndigheterna är för övrigt bäst placerade för att identifiera behov och resurser, det offentlig-privata samarbetet är lättare att integrera, och det är mer sannolikt att förvaltningen hålls ansvarig och att det råder öppenhet. Därför bör man gripa sig an den kommande översynen av FSE ur ett perspektiv där man fokuserar på att det sker en "samproduktion" mellan förvaltningar på flera nivåer i fråga om TEN-T ⁽¹⁸⁾.

22. Kommissionen bör säkra att medlemsstaterna i sina infrastrukturplaner införlivar målen för TEN-T, och att de prioriterar de medlemsstatsprojekt som är i linje med TEN-T.

23. Kommittén uppmanar därför kommissionen att decentralisera förfarandena för urval, förvaltning, övervakning och kontroll av projekten genom att i högre grad involvera regionerna i FSE, vilket kräver följande åtgärder:

⁽¹³⁾ Yttrande från Europeiska regionkommittén om "Förnyelse av hamnstäder och hamnområden", som antogs vid den 121:a plenarsessionen den 8–9 februari 2017.

⁽¹⁴⁾ Yttrande från Europeiska regionkommittén om "Felande transportlänkar i gränsregioner" (CdR 4294/2016), som antogs vid den 121:a plenarsessionen den 8–9 februari 2017.

⁽¹⁵⁾ Se fotnot 10.

⁽¹⁶⁾ "Political trust and multilevel government", J. Muñoz, i *Handbook on Political Trust* (2017) utgiven av S. Zmerli & T. W. G. van der Meer: <http://doi.org/10.4337/9781782545118>

⁽¹⁷⁾ Question QA8a Standard Eurobarometer 86 (november, 2016): <http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/STANDARD/surveyKy/2137>

⁽¹⁸⁾ "Europe as a multilevel federation" (2017), M. Keating, i *Journal of European Public Policy*, 24 (4), *El poder de lo próximo: las virtudes del municipalismo* (2016) J. Subirats; *Las ciudades ante el cambio de era: la nueva gobernanza urbana: actores e instrumentos* (2016) J.M. Pascual och J. Subirats.

- Avlägsnande av kravet på ett slutgiltigt statligt godkännande i samband med undertecknande av projekt (till förmån för ett kriterium som i högre grad baseras på subsidiaritet), vilket innebär att regionerna kan underteckna kontrakten.
- Därigenom kommer även de lokala och regionala myndigheterna att tillhöra de parter som enligt artikel 9 i förordning (EU) nr 1316/2013 har rätt att presentera och samtycka till framläggande av förslag.
- Regionerna besitter många olika former av kompetens som, beroende på den enskilda medlemsstatens konstitutionella ordning, bör göra det möjligt för regionerna att utan begränsningar delta i mötena i de europeiska forumen för transeuropeiska korridorer. Dessa forum bör tillhandahålla verktyg både för vertikal samordning mellan olika styresnivåer och för horisontell samordning mellan lokala och regionala myndigheter.
- Genomförande av ett samarbete mellan FSE och TEN-T med nya territoriella strategier, såsom EU:s makroregionala strategier (Östersjön 2009, Donau 2010, Joniska havet–Adriatiska havet 2014 och Alperna 2015), samt andra geografiskt baserade initiativ. De vidtagna åtgärderna samordnas med instrument såsom de europeiska grupperingarna för territoriellt samarbete (EGTS) och forum som Nordregio, Vasab osv. I de fall där områden håller på att utvecklas till makroregioner och dessa har strategier och tekniska dokument om transport och logistiktjänster rekommenderas det att dessa tas med i beräkningen.
- Involvering av regionerna i fastställandet och utarbetandet av de arbetsprogram som föregår anbudsinfordringarna.

Lokala/regionala frågor i förhållande till globala frågor

24. Kommittén framhåller de övergripande fördelarna med fullbordandet av TEN-T för EU-medborgarnas vardag. För att synliggöra projektet i dess helhet i Europa och för att underlätta de europeiska transportstrategierna rekommenderas de offentliga myndigheterna att märka ut hela TEN-T-nätet enhetligt över hela EU, genom att identifiera infrastrukturer i stomnätet och det övergripande nätet, knutpunkter och korridorer, och de offentliga myndigheterna rekommenderas att specifikt behandla knutpunkterna i nätet som åtkomstpunkter med tydliga, väl specificerade länkar till de sekundära och tertiära transportnäten. ReK föreslår att medlemsstaterna och regionerna tar hänsyn till TEN-T när det gäller utformningen och genomförandet av deras lokala väg- och järnvägstransporter, i syfte att säkra ett integrerat perspektiv som resulterar i en ökad och förbättrad rörlighet för samtliga medborgare, något som har en avgörande betydelse för den sociala integrationen och miljöskyddet. ReK rekommenderar också att öregioner beaktas särskilt i syfte att säkerställa de luft- och sjöförbindelser som krävs för att garantera att medborgare och gods ges tillgång till stomnätet på enklast möjliga sätt.

25. Kommittén betonar behovet av att bygga upp nödvändiga infrastrukturer, på både lokal och regional nivå, i de regioner som har problem med sina järnvägssystem, så att de kan utnyttja järnvägstransporter på liknande villkor som resten av medlemsstaterna.

26. Frågor i samband med spridning av information om vad som uppnåtts och öppenhet när det gäller mål och resultat bör granskas i detalj. FSE- och TEN-T-kartorna bör göras tillgängliga för invånarna via informationspunkter, infografik och olika dokument.

27. Det föreligger för närvarande en brist på effektiv samordning och sammankoppling av viktiga transportinvesteringar som fastställts i strategidokument på europeisk, nationell och regional nivå. De regionala myndigheterna har inte tagits med i strukturen för förvaltning och genomförande av FSE, och detta begränsar möjligheterna att bedöma mervärdet av samt samstämmigheten och komplementariteten mellan investeringar som planeras inom ramen för olika finansieringskällor. En samordnande roll skulle kunna tillhandahållas genom EU:s makroregionala strategier.

28. Kommittén påpekar att tillgängliga medel i första hand bör koncentreras till prioritering av det primära stomnätet med tanke på möjligheten att stärka sammanlänkningen av olika transportsätt (hamnar, järnväg). Eventuella återstående medel skulle kunna användas som ett sekundärt men viktigt stöd till projekt som är mindre tekniska och som har en mindre budget och färre möjligheter till ytterligare privat finansiering (beroende på deras lägre ekonomiska avkastning på kort sikt), förutsatt att de har ett starkt "europeiskt mervärde", t.ex. linjer som på ett naturligt sätt knyter an till stomnätet eller kompletterar det med viktiga regionala eller mellanregionala delar under förutsättning att de uppfyller kriterier av

strategisk karaktär, är strukturella och genomförbara på kort sikt. Detta bör utvecklas som en del av en framtida tvåvägsöversyn: projekt som bidrar till att skapa ett ökat flöde av gods och passagerare via de prioriterade korridorerna, och projekt som bidrar med tydliga värden som tillgänglighet, konnektivitet och territoriell sammanhållning.

29. Man bör börja reflektera över TEN-T:s externa dimension, särskilt i förhållande till tredjeländer och områden för strategiskt samarbete som Medelhavsområdet, Östersjöområdet, det östra grannskapet och det nuvarande och framtida Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt andra regioner av särskilt geopolitiskt och ekonomiskt intresse.

Prioriteringar

30. Kommittén bekräftar de tre transportrelaterade mål och procentsatser som fastställs i FSE, del IV, bilaga I. Vi förordar emellertid en ändring i artikel 10 i förordningen, som behandlar finansieringsnivåer, och efterlyser en ökning av dessa när det gäller prioriterade urbana knutpunkter, hamnar, sjötransporter, multimodala plattformar och förbindelser (såsom nätverk för kombinerad transport på järnväg och väg) samt plattformar och förbindelser för "den sista kilometern".

31. ReK föreslår att man går vidare i arbetet med att fastställa en gemensam teknisk standard för stödberättigade FSE-projekt i syfte att harmonisera TEN-T-korridorernas hastighet, effektivitet, tillförlitlighet och UIC-vidd samt standarderna för deras laddningsstationer för alternativa drivmedel.

32. Gränsöverskridande aktiviteter bör prioriteras. De delarna av nätet intresserar medlemsstaterna minst och utgör helt klart ett europeiskt mervärde.

33. Vi föreslår att man i EU:s agenda för städer lanserar ett nytt partnerskap för transportknutpunkter som ett komplement till det redan befintliga partnerskapet för rörlighet i städerna. Man bör analysera TEN-T-nätverken som passerar genom urbana knutpunkter i storstadsområden och integreringen av dem i stadsområdena, stadslogistiken och framför allt projekten för "första och sista kilometern", vilket bekräftades i Europaparlamentets resolution av den 19 januari 2017 om logistik i EU och multimodala transporter i de nya TEN-T-korridorerna⁽¹⁹⁾. Såsom framgår av denna resolution finns en stor del av transportsätten i de urbana knutpunkterna, och det är där som omlastning och distribution under den sista transportsträckan sker – eftersom de är mycket viktiga för hela logistikkedjan och det är här som de nödvändiga villkoren för att koppla samman energi- och transportnät på det digitala området bör fastställas.

34. Dessutom bör man överväga att stärka den territoriella sammanhållningen genom att till exempel genomföra UIC-spårvidd i hela EU:s järnvägsnät, med särskilt beaktande av gränsöverskridande sträckors betydelse, vilket skulle göra den inre marknaden för järnvägsmateriel mer konkurrenskraftig och stärka den territoriella balansen genom införlivande av kriterier som tillgänglighet och konnektivitet i alla EU:s regioner efter 2020.

Hållbara transporter

35. Kommittén påminner om att miljömässig hållbarhet är en grundläggande aspekt när det gäller FSE, och begär därför en ökning av medlen till detta område i syfte att mildra konsekvenserna av klimatförändringen. I detta sammanhang begär ReK ett större stöd i form av projektutdelningsmekanismer för instrument som är kopplade till multimodalitet inom transporter, som "sjömotorvägar", som har stor betydelse när det gäller att minska koldioxidutsläppen, samt till andra projekt i samma anda som främjar den ekonomiska, sociala och miljömässiga hållbarheten och mildrar klimatförändringarna: utbyggnad av elektrifierade järnvägsnät och vägnät för laddning med alternativa drivmedel, utnyttjande av potentialen hos digital teknik inom transportsektorn samt åtgärder för anpassning av hamnanläggningar. Vi hänvisar också till yttrandet om "En europeisk strategi för utsläppsnål rörlighet"⁽²⁰⁾.

36. Vid översynen av ESF bör man i rörlighets- och produktionsmönstren ta hänsyn till de nya konsumtionstrenderna i den cirkulära ekonomin.

⁽¹⁹⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A8-2016-0384+0+DOC+XML+V0//SV>

⁽²⁰⁾ COTER-VI/021.

37. ReK föreslår att arbetet med stödåtgärderna för hållbara transporter påskyndas, och att man i detta sammanhang undersöker vilka möjligheter som exempelvis Ecobonus, eventuella infrastrukturavgifter och översynen av Eurovinjett-direktivet skulle ge. Medel som samlas in via olika avgifter skulle kunna användas för FSE-budgeten.

38. Vi framhåller att man vid en analys av de olika lösningarna i TEN-T-nätet bör ta hänsyn till frågan om hållbar utveckling, såväl på social som på ekonomisk och miljömässig nivå. Man bör därför inte försumma förbindelserna i regioner med problem av olika slag, t.ex. perifert läge, ökaraktär eller ekonomiska, demografiska eller migrationsrelaterade obalanser.

Bryssel den 10 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

Europeiska regionkommitténs
ordförande

Yttrande från Europeiska regionkommittén om granskning av genomförandet av miljöpolitiken

(2018/C 054/05)

Föredragande: Andrew Varah Cooper (UK-EA), ledamot, Kirklees Council**Referensdokument:** Europeiska kommissionens meddelande om "Förverkliga fördelarna med EU:s miljöpolitik genom en regelbunden granskning av dess genomförande"

COM(2016) 316 final

POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

A. Allmänna kommentarer

1. ReK stöder idén bakom granskningen, som syftar till att förbättra den allmänna kunskapen om befintliga brister i samband med genomförandet av EU:s miljöpolitik och lagstiftning i de enskilda medlemsstaterna, bidra med nya lösningar som ett komplement till tillämpningen av bestämmelserna, ta itu med de bakomliggande orsakerna till bristerna som ofta berör flera sektorer, samt uppmuntra till utbyte av god praxis.
2. Paketet med granskningen av genomförandet av miljöpolitiken, som offentliggjordes i februari 2017 ⁽¹⁾, utgör med sina 28 landsrapporter den första heltäckande översikten över hur EU:s miljöpolitik och miljölagstiftning tillämpas i praktiken i medlemsstaterna. Av detta framgår att miljöpolitiken fungerar, men att det finns stora brister med hänsyn till hur bestämmelserna och strategierna omsätts i praktiken inom EU.
3. Kommittén understryker att det krävs ett nära samarbete mellan alla styresnivåer, från den lokala upp till EU-nivån, för att framgångsrikt genomföra EU:s miljöpolitik. Vi gläder oss därför över att man i kommissionens meddelande uttryckligen hänvisar till samarbete med ReK, men vi vill framhålla att det krävs ytterligare förbättringar i många medlemsstater för att se till att de lokala och regionala myndigheterna aktivt deltar i översynen och förbättringen av genomförandet.
4. Kommissionen och medlemsstaterna uppmuntras att utnyttja granskningen på bästa sätt för att se till att miljömässiga överväganden beaktas i den europeiska planeringsterminens makroekonomiska prioriteringar och att stödja uppnåendet av målen för hållbar utveckling inom ramen för Agenda 2030 för hållbar utveckling.
5. Det behövs en strukturerad dialog om genomförandet med varje enskild medlemsstat under 2017/2018, där de lokala och regionala myndigheterna involveras ordentligt, i avsikt att diskutera hur man kan hantera de strukturella frågorna och behoven i respektive medlemsstat.
6. ReK rekommenderar att kommissionen blir mer tydlig i sin analys av granskningen och förbättrar jämförbarheten mellan medlemsstaterna. Kommissionen bör på ett överskådligt och lättförståeligt sätt ge en beskrivning av hur långt de enskilda medlemsstaterna har kommit i arbetet med att lösa de främsta genomförandeutmaningarna under nästa granskningsomgång, som inte bör leda till ytterligare rapportering från medlemsstaterna, regionernas eller städernas sida.
7. Vi uppmanar med eftertryck kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta att stärka Impels roll och vidareutveckla de nationella Impel-nätverk som anlitar experter från regionala och lokala myndigheter för utbyte av bästa praxis ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Alla dokument finns tillgängliga på http://ec.europa.eu/environment/eir/index_en.htm

⁽²⁾ Impel är Europeiska unionens nätverk för genomförande och upprätthållande av miljölagstiftningen. Det har verksamhet i EU:s medlemsstater.

8. Processen bör så långt det är möjligt och lämpligt knyta an till befintliga utvärderingsmekanismer för genomförandet av EU-lagstiftningen, däribland Make it Work-projektet, Impel-nätverkets verksamhet och Refit-programmet.

9. Kommittén välkomnar kommissionens tillkännagivande om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor⁽³⁾ och förväntar sig vägledning om efterlevnad av miljölagstiftningen som ytterligare ett specifikt initiativ från kommissionen under 2017 till stöd för en bättre tillämpning av miljölagstiftningen⁽⁴⁾.

10. Kommittén stöder kommissionens rapport om Åtgärder för effektivare miljörapportering⁽⁵⁾, till följd av kommissionens kontroll av ändamålsenligheten i rapporteringen och övervakningen av EU:s miljöpolitik⁽⁶⁾, till vilken ReK bidrog med det förberedande yttrandet COR-2015-05660-00-00-AC-TRA. ReK upprepar sitt krav på en övergripande strategi från kommissionens sida för miljöövervakning och miljörapportering och förväntar sig därför att kommissionen konsekvent tillämpar åtgärderna 1 och 2 i rapporten och föreslår lagstiftningsändringar av de rapporteringskrav som fastställs i befintliga eller nya rättsakter i syfte att ytterligare harmonisera och förenkla dessa krav.

B. ReK:s roll i granskningscykeln i ett interinstitutionellt sammanhang

11. Kommittén erbjuder kommissionen ett nära och strukturerat samarbete under hela granskningscykeln, inklusive insatser via den gemensamma tekniska plattformen för miljösamarbete⁽⁷⁾, med inriktning på de olika strukturella utmaningar som de lokala och regionala myndigheterna ställs inför vid genomförandet och hur dessa kan lösas, såsom framhålls i avsnitt D i yttrandet. Det handlar också om att undersöka hur ReK kan bidra med en territoriell dimension som underlag till de landsspecifika rapporterna och vägledningen till medlemsstaterna, för att ta vara på den erfarenhet som ReK har samlat genom sina bidrag till förvaltningscykeln för Europa 2020 genom regelbunden bedömning av den europeiska planeringsterminen ur ett lokalt/regionalt perspektiv.

12. Kommittén gläder sig över att kommissionen i sitt meddelande anger att granskningen är ett komplement till pågående genomförandeinsatser, t.ex. övervakningen av efterlevnaden och överträdelseförfaranden.

13. Kommittén anser att det är viktigt att granskningssystemet utvärderas efter två omgångar (fyra år) för att bedöma mekanismens effektivitet.

14. Granskningen av genomförandet av EU:s miljöpolitik erbjuder ett tillfälle till riktat samarbete mellan ReK och Europaparlamentet, med diskussioner om utmaningar och lösningar i anknytning till genomförandet av EU:s miljölagstiftning, och sammanför medlagstiftare och de verkställande myndigheternas beslutsfattare och deras intressen och erfarenheter. Kommittén bjuder in Europaparlamentet till ett nära samarbete om de båda frågor som diskuteras av ENVI-utskottet – granskningen av genomförandet av EU:s miljöpolitik, de främsta utmaningarna i samband med genomförandet och de bakomliggande orsakerna till dessa – och om relevanta framtida genomföranderapporter från Europaparlamentet, bland annat genom att organisera gemensamma sammanträden i dessa frågor mellan ReK:s och parlamentets respektive ENVE-utskott.

15. Vi betonar att vi är redo att bidra till framtida diskussioner kring granskningen i rådets regi, informella sammanträden mellan miljöministrar eller andra aktiviteter som rådets ordförandeskap anordnar i anslutning till granskningen. Vi erbjuder vårt stöd till det förberedande arbetet med dessa diskussioner och aktiviteter, särskilt genom de riktade yttranden som ReK utarbetar på begäran av rådets ordförandeskap och genom sammanträden i den gemensamma tekniska plattformen för miljösamarbete mellan ReK och kommissionen.

16. Vi föreslår att man undersöker möjligheten att organisera möten inriktade på specifika frågor i nära samarbete med lokala och regionala myndigheter och kommissionens och parlamentets nationella representationer i olika delar av EU. Sådana evenemang skulle ge tillfälle att diskutera specifika lokala utmaningar i samband med genomförandet och skulle därmed kunna bidra till landsrapporterna.

⁽³⁾ C(2017) 2616 final.

⁽⁴⁾ CDR 5660/2015.

⁽⁵⁾ COM(2017) 312 final.

⁽⁶⁾ SWD(2017) 230 final.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/environment/legal/platform_en.htm

C. *Inbegripa fler politikområden*

17. Vi beklagar att kommissionen har begränsat granskningens ursprungliga inriktning till avfallshantering, skydd av natur och biologisk mångfald, luftkvalitet, buller samt vattenkvalitet och vattenförvaltning ⁽⁸⁾.

18. Kommissionen bör ta med klimatförändringarna som ett viktigt inslag i nästa granskningsomgång och inkludera begränsning av och anpassning till klimatförändringarna, samtidigt som man säkerställer överensstämmelse med bestämmelserna om styrning av energiunionen. ReK framhåller de lokala och regionala myndigheternas centrala roll i kampen mot klimatförändringarna, och uppmuntrar i detta avseende utformning och fastställande av regionala och lokala klimatmål utöver de nationellt fastställda bidragen som en viktig del i uppfyllandet av åtagandena i Parisavtalet.

19. Genomförandet av direktivet om industriutsläpp bör tas upp i nästa granskningsomgång. I detta sammanhang bör Impel-nätverket ha en mer framträdande roll när det gäller att stödja sammanställningen av god praxis för 2019.

20. Även EU:s kemikaliepolitik, som är en hörnsten i EU:s miljöpolitik, bör ingå. Granskningen bör lyfta fram brister och positiva erfarenheter i samband med registrering, utvärdering och godkännande av kemikalier.

D. *De bakomliggande orsakerna till det bristfälliga genomförandet*

21. ReK välkomnar kommissionens avsikt att förbättra de landspecifika kunskaperna om kvaliteten på de offentliga förvaltningarna och det offentliga styret samt befogenhetsfördelningen mellan de nationella/regionala/lokala myndigheterna vid genomförandet av EU:s miljölagstiftning.

22. Utöver de mer fullständiga analyserna av bristerna i genomförandet inom de traditionella miljösektorerna återfinns i granskningen också för första gången på miljöområdet preliminära slutsatser om möjliga bakomliggande orsaker till det bristande genomförandet.

23. Vi rekommenderar att man vid granskningen av miljöpolitikens genomförande särskilt tittar på den ineffektiva samordningen mellan lokala, regionala och nationella myndigheter i syfte att ta itu med följande: den oklara fördelningen av befogenheter och ansvar, bristen på administrativ kapacitet, den otillräckliga finansieringen och användningen av marknadsbaserade instrument, bristen på integrering och samstämmighet i politiken, bristen på kunskap och uppgifter och de otillräckliga mekanismerna för regelefterlevnad ⁽⁹⁾.

Effektiv samordning mellan lokala, regionala och nationella myndigheter

24. Kommissionen bör ta fram en gemensam metod för de nationella dialogerna om granskningen av genomförandet och tillhandahålla riktlinjer för att sörja för att de lokala och regionala myndigheterna deltar fullt ut under hela processen.

25. ReK pekar på samspelet mellan förbättrat genomförande och bättre lagstiftning. De instrument som EU använder, samstämmigheten och konsekvensen i EU:s lagstiftning och de administrativa bördorna måste också beaktas om det visar sig att miljöpolitikens mål inte uppnås.

26. Medlemsstaterna bör skapa möjligheter till lokala och regionala granskningar av genomförandet av miljöbestämmelserna motsvarande de nationella granskningarna.

27. Medlemsstaterna bör ha en tätare kontakt med de lokala och regionala myndigheterna redan i samband med utformningen av politiken och införlivandet den i nationella lagstiftningen samt, vilket rekommenderas i det sjunde miljöhandlingsprogrammet, t.ex. inom ramen för arbetsgrupper för vertikala, förvaltningsöverskridande frågor.

⁽⁸⁾ En utförlig sammanfattning av resultaten på de olika politikområdena finns på: EPRS (Europaparlamentets utredningstjänst) *Briefing 03/2017: Environmental Implementation Review*. Utarbetad på begäran av ReK inom ramen för samarbetsavtalet mellan Europaparlamentet och ReK.

⁽⁹⁾ Se även ReK:s studierapport från september 2017 om "Effective multi-level environmental governance for a better implementation of EU environment legislation" (Effektivt flernivåstyre i miljöfrågor för att förbättra genomförandet av EU:s miljölagstiftning), utarbetad av Milieu Ltd. Rapporten finns på <http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Pages/studies.aspx>

28. Medlemsstaterna bör vidareutveckla mekanismer för att förbättra en effektiv, vertikal samordning, inklusive en tydlig ansvarsfördelning mellan olika myndighetsnivåer.

29. Medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheterna bör ytterligare minska fragmenteringen, bl.a. genom att vidta ytterligare åtgärder såsom att införa samordnade miljötillstånd som kombinerar de olika sektoriella miljötillstånden, och genom att rationalisera förfarandena för miljökonsekvensbedömningar och strategiska miljöbedömningar⁽¹⁰⁾.

Stärka den administrativa kapaciteten vid genomförandet av miljöpolitiken

30. ReK framhåller, vilket bekräftas av granskningen, att det hos många lokala och regionala myndigheter råder brist på ekonomiska, mänskliga och tekniska resurser för att på ett ordentligt sätt genomföra EU:s miljölagstiftning och att framför allt små kommuner ofta har alltför begränsade resurser för att utveckla en egen teknisk expertis om de lagstadgade kraven. Vi framhåller därför behovet av ökat stöd från EU-nivån, antingen direkt eller genom att medlemsstaterna uppmuntras att tillhandahålla stöd, för att de lokala och regionala myndigheterna ska kunna samarbeta horisontellt (inom medlemsstater och över gränserna) i syfte att samköra projekt, utbyta bästa metoder och utveckla gemensamma processer och förfaranden.

31. Medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheterna uppmanas att se till att de ekonomiska och mänskliga resurser de lokala och regionala miljöförvaltningarna har till sitt förfogande står i proportion till de uppgifter som lagts över på dem.

32. ReK uppmanar kommissionen att göra EU:s riktlinjer tillgängliga på fler språk, och medlemsstaterna att utarbeta gemensamma standarder, modeller och kontrollistor samt utbildningsprogram i samarbete med de regionala och lokala myndigheterna för att skapa samstämmighet mellan genomförande och rapportering.

33. De lokala och regionala myndigheterna uppmanas att granska förfarandenas kvalitet, strama upp miljötillstånden och gemensamt utnyttja resurser med andra avdelningar i syfte att uppnå stordriftsfördelar och hantera miljöproblem som sträcker sig över olika förvaltningsgränser och i samband med detta använda EU:s verktygslåda för kvalitetssäkring inom den offentliga förvaltningen⁽¹¹⁾.

34. Kommissionen, medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheterna bör främja lokala och regionala experters deltagande i Impel-nätverket och i det kommande *peer to peer*-verktyget för granskning av miljöpolitikens genomförande.

35. ReK uppmanar Europeiska kommissionen och framför allt medlemsstaterna att involvera lokala och regionala experter när de utarbetar EU-riktlinjer, också i fråga om relaterade nationella riktlinjer, för att uppnå större tydlighet och flexibilitet vid genomförandet av dem.

36. Vi uppmanar kommissionen att anslå en tillräcklig budget till det nya *peer-to-peer*-verktyget. Kommissionen bör även sörja för att verktyget kompletterar annan *peer-to-peer*-verksamhet som bedrivs av Impel och förvaltningsmyndigheternas utbyte i miljöfrågor inom ramen för Taix Regio Peer 2 Peer.

Ett bättre utnyttjande av EU-medel för genomförandet av miljölagstiftningen

37. De lokala och regionala myndigheterna uppmanas med kraft att med stöd från medlemsstaterna använda det tekniska stöd som finns för tematiskt mål 11 inom ESI-fonderna för att öka sina miljöförvaltningars institutionella och administrativa kapacitet och deras kapacitet att absorbera ESI-fondmedel, särskilt för storskalig miljöinfrastruktur (mål 6). De uppmanas också att använda EU:s stödprogram för strukturreformer för att förbättra sin egen förvaltning på miljöområdet.

38. Vi stöder idén att fler medlemsstater inrättar nätverk av experter från de myndigheter som förvaltar sammanhållningspolitiken, vilka ska ha till uppgift att främja miljöinvesteringar.

39. EU bör i samband med utarbetandet av nästa fleråriga budgetram undersöka alla alternativ för att öka EU:s finansiering för genomförandet av miljölagstiftningen, inbegripet möjligheten att öronmärka en viss procentandel för detta ändamål.

⁽¹⁰⁾ Miljökonsekvensbedömningar och strategiska miljöbedömningar.

⁽¹¹⁾ Kommissionen, 2015 – "Quality of Public Administration – A Toolbox for Practitioners".

Integrering och samstämmighet i politiken

40. ReK konstaterar att miljöfrågorna inte har integrerats tillräckligt i andra politikområden och att detta är ytterligare en bakomliggande orsak till att miljölagstiftningen har genomförts så bristfälligt och påminner därför om behovet av att integrera viktiga miljö- och klimatpolitiska målsättningar i alla EU:s insatser.

41. Vi uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att sörja för en verklig samordning på politisk och strategisk nivå genom att anta lokala/regionala strategier för hållbar utveckling och se till att miljöfrågorna integreras på ett tidigt stadium i deras fysiska planering för att undvika konflikter. Vi efterlyser även en ordentlig integrering av miljöfrågorna på ett tidigt stadium genom tillämpning av strategiska miljöbedömningar.

42. De lokala och regionala myndigheterna uppmanas att främja frivilliga branschavtal med viktiga industrisektorer, och "kontrakt" mellan offentliga myndigheter och sociala samhällsaktörer, i syfte att tillhandahålla information, identifiera problem och hitta lösningar.

43. ReK framhåller att EU på många miljöpolitiska områden måste föra en starkare och mer effektiv politik som angriper problemen vid källan. Annars kommer det även fortsättningsvis vara omöjligt att uppfylla de olika kraven i EU:s lagstiftning om miljö kvalitetsnormer på lokal eller regional nivå.

44. Vi uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bättre bistå de behöriga lokala och regionala myndigheternas i deras insatser för att uppnå dessa normer och riktmärken.

45. Vi vill att kommissionen arbetar tillsammans med berörda nationella myndigheter, ReK, EU:s borgmästaravtal, det globala borgmästaravtalet för klimat och energi ochICLEI för att utveckla koncept och metoder för införandet av lokala och regionalt fastställda bidrag som ska bidra till uppnåendet av de klimatmål som fastställdes i Parisavtalet (COP 21). Banbrytande lokala och regionala myndigheter skulle inledningsvis involveras på frivillig basis i ett "koncepttest".

Göra det enklare att ta del av kunskaper och uppgifter

46. Den begränsade tillgången på uppgifter orsakar fortfarande genomförandeproblem på olika styrnivåer i många medlemsstater och de lokala och regionala myndigheterna kan spela en framträdande roll när det gäller att samla in kunskaper och uppgifter och informera allmänheten för att öka medvetenheten bland medborgarna.

47. Kommittén välkomnar att granskningen ska baseras på befintliga uppgifter och att den bör leda till bättre användning och samkörning av dessa uppgifter, och därmed förbättra deras tillgänglighet, inte minst för de lokala och regionala myndigheterna.

48. Vi stöder en strukturerad debatt om en lämplig fördelning av ansvar och resurser mellan kommuner, regioner och den nationella nivån i medlemsstaterna för att säkra att rapporter och indikatorer som rör miljösituationen är konsekventa, effektiva och tillförlitliga.

49. Medlemsstaterna uppmanas att i samarbete med behöriga lokala och regionala myndigheter vidareutveckla strukturerade ramar för genomförande och information när det gäller den viktigaste miljölagstiftningen.

50. Vi ber kommissionen att se till att medlemsstaterna och deras lokala och regionala myndigheter korrekt genomför de gällande minimikraven i direktivet om tillgång till information.

51. ReK uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att föra en aktiv informationspolitik. Information bör gå i båda riktningar (och inbegripa feedbackmekanismer) och ge mer medborgarorienterad information såsom kartbaserade onlineverktyg, appar och upplysningskampanjer.

52. Vi stöder att icke-statliga organisationer deltar i insamlingen och spridningen av miljöinformation till medborgarna och användningen av medborgarvetenskap för att samla in miljöuppgifter.

53. Kommissionen och medlemsstaterna uppmanas att bistå myndigheterna när det gäller att införa e-lösningar och e-förvaltning för att förbättra deras miljöövervakning och -rapportering, t.ex. genom handlingsplanen för e-förvaltning 2016–2020, LIFE-programmet, Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) och Horisont 2020-programmet, samt inom ramen för lanseringen av ReportNet 2.0 av Europeiska miljöbyrån ⁽¹²⁾.

54. Vi efterlyser insatser på alla nivåer för att säkra elektroniskt utbyte av miljödata och vidareutveckling av Inspire ⁽¹³⁾. De lokala och regionala myndigheternas deltagande i Inspire-processen bör också stärkas.

Tillräckliga mekanismer för regelefterlevnad

55. Kommittén är orolig över att analysen av granskningen av genomförandet av miljöreglerna visar att övervakningen och kontrollen av efterlevnaden ofta är problematisk på grund av ineffektiva sanktioner och ineffektiv interaktion mellan inspektörer och åklagare. De lokala och regionala myndigheterna kan stöta på problem när det gäller att tolka och införliva inkonsekventa EU-bestämmelser i samband med arbetet för att säkerställa efterlevnaden. Många lokala förvaltningar är för små för att säkra att miljölagstiftningen införlivas på ett professionellt sätt.

56. De lokala och regionala myndigheterna uppmanas att tydligt identifiera och fördela befogenheter och sörja för professionalism hos de behöriga myndigheterna, att effektivt samordna med de nationella myndigheterna (dvs. polis, tullväsende, åklagarmyndigheter) och att undersöka möjligheterna att upprätta gemensamma, regionala miljötillsynsorgan när de egna inspektionsbefogenheterna är begränsade.

57. De nationella, regionala och lokala myndigheterna uppmanas att tillämpa en riskbaserad strategi för regelefterlevnad, säkra den bästa blandningen av övervakning, främjande och efterlevnad, och bättre prioritera användningen av sina begränsade resurser.

58. De lokala och regionala myndigheterna uppmanas att på grund av sin närhet till näringslivet och medborgarna bedriva aktiviteter för att främja regelefterlevnaden, bland annat samarbete med de näringslivssektorer, relevanta icke-statliga organisationer och medborgare som omfattas av bestämmelserna.

59. Medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheterna uppmanas att tillämpa snabba verkställighetsåtgärder, anta proportionerliga och avskräckande påföljder för överträdelser av EU:s miljölagstiftning, och att konsekvent tillämpa direktiv 2008/99/EG om miljöbrott.

60. De nationella, regionala och lokala myndigheterna uppmanas att ta itu med korruption och att säkerställa ett korrekt fungerande rättssystem på miljöområdet genom att upprätthålla de processuella rättigheter som medborgarna har genom EU:s miljölagstiftning ⁽¹⁴⁾.

61. Vi ställer oss bakom alla initiativ från nationella och regionala myndigheterna och från sammanslutningar av lokala myndigheter som syftar till att öka kunskaperna genom att sprida goda metoder som utvecklats av europeiska nätverk, t.ex. Impel, det europeiska nätverket för miljöåklagare och nätverket av poliser.

62. Kommissionen och medlemsstaterna uppmanas att fortsätta att stärka Impels roll och vidareutveckla de nationella Impel-nätverk som anlitar experter från regionala och lokala myndigheter för utbyte av bästa praxis.

Bryssel den 10 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Europeiska regionkommitténs
ordförande*

⁽¹²⁾ Åtgärd 3 i COM(2017) 312 final.

⁽¹³⁾ Direktiv 2007/2/EG.

⁽¹⁴⁾ De nationella rättssystemens överordnade effektivitet behandlas i resultattavlan för rättskipningen i EU och den europeiska planeringsterminen (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-semester_thematic-factsheet_effective-justice-systems_en.pdf).

Yttrande från Europeiska regionkommittén – En europeisk strategi för samverkande intelligenta transportsystem

(2018/C 054/06)

Föredragande: Bouke Arends (NL–PES), ledamot, kommunstyrelsen, Emmen**Referensdokument:** Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – En europeisk strategi för samverkande intelligenta transportsystem, en milstolpe mot samverkande, uppkopplad och automatiserad rörlighet

COM(2016) 766 final

POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

INLEDNING

1. Den europeiska strategin för samverkande intelligenta transportsystem (samverkande ITS) är ett viktigt steg i riktning mot en strategi för samverkande, uppkopplad och automatiserad körning. En integrerad tillämpning av samverkande ITS i transportsystem inom och mellan städer och regioner kan erbjuda stora samhällsfördelar, såsom ökad säkerhet, renare miljö, bättre tillgänglighet, social delaktighet och ökad sysselsättning.
2. Utöver de åtgärder som nämns i meddelandet efterlyser kommittén mer långtgående åtgärder för att möjligheterna med samverkande ITS ska utnyttjas fullt ut och för att de mer långsiktiga målen ska kunna uppnås: utsläppssnåla, helt automatiserade, multimodala transporter samt rörlighet som en tjänst och transporter från dörr till dörr, framför allt för att främja social delaktighet.
3. På vägen mot de slutliga målen behövs ett antal andra byggstenar som kommissionen utvecklar i olika arbetspaket, dels parallellt, dels sekventiellt, såsom åtgärder för utsläppssnåla transporter och fastställande av nödvändiga anpassningar av den fysiska infrastrukturen.
4. EU bör spela en samordnande roll vid utvecklingen av ett interoperabelt system när det gäller standarder och regler för transportkommunikationssystem och -teknik.
5. De lokala och regionala myndigheternas deltagande är nödvändigt i genomförandet av alla steg på vägen mot de slutliga målen. Därför måste kommissionen göra dem delaktiga på ett aktivare och mer omfattande sätt.
6. Kommissionen uppmanas att göra det tydligare för de lokala och regionala myndigheterna hur de olika EU-åtgärderna hänger samman och vart de ska leda. Detta förutsätter en mer sammanhängande och riktad kommunikation med de lokala och regionala myndigheterna om kommissionens olika nära sammanhängande arbetspaket. Först då kan de lokala och regionala myndigheterna fullgöra den roll som är nödvändig för att målen ska kunna uppnås och interoperabilitet mellan olika regioner och städer möjliggöras.
7. Kommittén efterlyser särskilda åtgärder från kommissionens sida för att i synnerhet, med de lokala och regionala myndigheternas hjälp, säkra allmänhetens stöd, eftersom detta är nödvändigt för att de slutliga målen om automatiserade, utsläppssnåla transporter ska kunna uppnås. Allmänhetens stöd behövs inte bara för utbytet av de uppgifter som krävs för samverkande ITS utan framför allt för acceptansen för alltmer automatiserade transporter. I detta sammanhang bör tekniken tjäna användarna.

EUROPEISK VERKSAMHET FÖR ATT MÖJLIGGÖRA INFÖRANDET AV SAMVERKANDE, UPPKOPPLAD OCH AUTOMATISERAD RÖRLIGHET

8. De flesta transporter sker på korta avstånd inom regionerna. Enligt beräkningar på grundval av uppgifter från Eurostat transporteras mer än hälften (uttryckt i vikt) av allt gods som transporteras på väg på sträckor på mindre än 50 km och mer än tre fjärdedelar på sträckor på mindre än 150 km. Vid persontransporter är resorna för det mesta betydligt kortare än så.

9. Kommittén efterlyser därför också särskilda åtgärder och finansiering för spridning av samverkande ITS utanför det transeuropeiska transportnätet.

10. ReK framhåller att kommissionen (i linje med den nyligen genomförda ändringen av inriktningen på forskningen inom Horisont 2020 till integration av transportsätt och kopplingen till automatisering) bör genomföra en särskild strategi för att införa samverkande ITS vid intermodala trafik- och transportknutpunkter. Denna strategi måste vara förenlig med strategin i korridorerna, så att man uppnår ett integrerat transportsystem.

11. Dessa knutpunkter ligger framför allt i stadsområden och städer, och det är där som samverkande ITS och multimodala transporter kan bidra mest till att minska de negativa följderna av trafik och transporter såsom trafikstockningar, luftföroreningar, parkeringsproblem och bristande trafiksäkerhet. Cykeltransporter är också ett inslag i multimodala transporter och är framför allt av lokal och regional karaktär.

12. Kommissionen har hittills ägnat stor uppmärksamhet åt vägtransporter med bil, men även inom kollektivtrafiken, inlandssjöfarten, luftfarten och järnvägen är automatiserade system aktuella och under utveckling (t.ex. drönare och hyperloop).

13. Därför måste anslutningen till och interoperabiliteten med kollektivtrafiken och mellan de olika transportsätten redan från början främjas genom riktade åtgärder.

14. Kommissionen vill med rätta även vidta åtgärder för utsatta trafikanter. Detta kräver dock mer hänsyn till de lokala och regionala situationerna.

15. Kommittén efterlyser konkreta åtgärder för alla utsatta trafikanter, dvs. utöver fotgängare och cyklister även förare av elcyklar, mopeder, motorcyklar och (elektriska) lätta fordon för rörelsehindrade.

16. Den täta trafiken och finmaskiga infrastrukturen i stadsområden medför en komplex trafiksituation som ställer särskilda krav på samverkande ITS-system. Därför genomförs det i sådana regioner och städer i Europa tester och projekt för att göra samverkande ITS till en framgång även i sådana omgivningar.

17. Införandet av samverkande ITS i stadsområden och framför allt städer är komplext och därför mindre attraktivt för utvecklingen av nyttokalkyler.

18. Kommissionen bör vidta åtgärder för att sänka trösklarna för införandet av samverkande ITS i stadsområden och städer.

19. Kommittén efterlyser även åtgärder för att se till att system som utvecklas och testas där är väl förenliga med system för trafik och transporter över längre sträckor, mellan länder och regioner.

20. Samverkande ITS kan, som byggsten för automatiserade transporter, rörlighet som en tjänst och transporter från dörr till dörr, också bidra till social delaktighet. Detta gäller för arbetstillfällens tillgänglighet och för rörligheten för dem som svårtill eller omöjliga kan utnyttja de nuvarande transportsystemen, t.ex. äldre och personer med funktionsnedsättning. Framför allt i landsbygdsområden, där kollektivtrafiken står under tryck eller redan har försvunnit, kan samverkande ITS bidra till att förbättra transportmöjligheterna på lång sikt. Skräddarsydda automatiserade transporter kan komma inom räckhåll i mer glesbefolkade regioner.

21. Även i mer glesbefolkade landsbygdsområden kan det vara svårt att utveckla nyttokalkyler utan
22. Kommissionen bör därför uppmuntra och göra det lättare för de lokala och regionala myndigheterna att införa samverkande ITS även i randområdena och de yttersta randområdena, på öar samt i mindre utvecklade och andra mer glesbefolkade regioner.

VÄGEN MOT ATT INFÖRA SAMVERKANDE ITS ÅR 2019

Prioriteringar för införandet av samverkande ITS-tjänster

23. Strategin för samverkande ITS är fortfarande i första hand inriktad på mellanliggande steg på medellång sikt i riktning mot automatiska transporter.
24. Kommittén uppmanar kommissionen att även utarbeta scenarier och åtgärder för utvecklingen på längre sikt i riktning mot helt automatiska transporter som ger den största ekonomiska vinsten och samhällsvinsten på sikt.
25. De nödvändiga medlen för detta bör ställas till förfogande även efter 2019.
26. Utöver de åtgärder som nämns i meddelandet, som uteslutande är inriktade på vägtransporter och är tämligen kortsiktiga, efterlyser kommittén åtgärder från kommissionens sida för andra transportsätt, intermodalitet och en bredare tillämpning på längre sikt.
27. ReK ber kommissionen om en bredare och mer heltäckande, långsiktig strategi som är inriktad på begreppen "rörlighet som en tjänst" och "transporter från dörr till dörr" samt deras positiva konsekvenser för ekonomisk utveckling, för social delaktighet och för "utsläppssnåla transporter".
28. Kommissionen bör ange vilka konkreta steg och åtgärder som måste vidtas inom olika scenarier.
29. Kommissionen bör utarbeta ett kommunikationsprogram för att vinna allmänhetens stöd.
30. Städerna och regionerna och deras företrädare, såsom Europeiska regionkommittén, bör involveras nära i alla skeden av vidareutvecklingen av EU:s politik för samverkande ITS.

Interoperabilitet på alla nivåer

31. Interoperabilitet mellan olika transportsätt kräver kompletterande åtgärder när det gäller både gods- och persontransporter. Informationsflödena måste kunna kopplas samman, men för det räcker det inte att bara anpassa kommunikationssystemen till varandra (5G o.d.), utan även data från olika transportsätt måste kunna kopplas samman. Såväl de lokala och regionala myndigheterna som den privata sektorn (fordonstillverkare, operatörer av navigationssystem, rörlighetstjänsteoperatörer m.fl.) genererar data. De sistnämnda är dock inte tvungna att tillhandahålla sina uppgifter i anonymiserad form till andra användare, såsom infrastrukturförvaltare. Infrastrukturförvaltarna, som ofta är lokala och regionala myndigheter, är dock beroende av så fullständiga och aktuella data som möjligt för en säker och effektiv trafikstyrning och för driften av infrastrukturen. Denna viktiga aspekt angående den ömsesidiga vidareförmedlingen av data och datatillgänglighet, som hittills bara gällt de offentliga myndigheternas tillhandahållande av data till den privata sektorn (direktiv 2003/98/EG om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn), tas inte upp i meddelandet.
32. Utöver de åtgärder på det kommunikationstekniska området som nämns i meddelandet efterlyser kommittén även åtgärder för att organisera informationskedjorna. Det är nämligen inte bara frågan om hur man kommunicerar som är relevant, utan framför allt vad som kommuniceras.
33. Vissa aspekter av informationskedjan kan i slutändan bara regleras på internationell eller europeisk nivå, t.ex. tillgängligheten och tillgången till fordonsuppgifter.
34. Därutöver är dock framför allt de lokala och regionala myndigheternas stöd och medverkan oumbärliga för tillgången till information från lokala och regionala trafikledningssystem.

35. Interoperabilitet förutsätter inte bara åtgärder på IKT-området, utan även anpassningar av den fysiska infrastrukturen.

36. Kommittén uppmanar kommissionen att i god tid ge de lokala och regionala myndigheterna information om detta. Investeringar i lokal och regional infrastruktur måste göras på ett sådant sätt att de uppfyller de krav som samverkande ITS ställer. Interoperabilitet förutsätter större enhetlighet.

37. Interoperabilitet mellan olika transportsätt i Europa kräver att EU ägnar mer uppmärksamhet åt betydelsen för samverkande ITS av intermodala transportknutpunkter, såsom stationer och terminaler. Dessa ligger framför allt i stadsområden och städer.

38. Kommissionen uppmanas att tillsammans med (företrädare för) de lokala och regionala myndigheterna kartlägga flaskhalsarna för tillämpningen av samverkande ITS vid intermodala transportknutpunkter och ta fram åtgärder för att undanröja dem.

Rättslig ram

39. Kommittén instämmer i att det för att ett interoperabelt system ska kunna uppnås är önskvärt med EU-reglering i fråga om standarder samt lagstiftning och andra bestämmelser för kommunikationssystem och teknik.

40. Med tanke på de lokala och regionala myndigheternas betydelse för utvecklingen av samverkande ITS uppmanar ReK kommissionen att göra (företrädare för) de lokala och regionala myndigheterna nära delaktiga i utarbetandet av regelverket.

41. Såväl för att införa samverkande ITS som för att uppnå de slutliga målen om hållbara automatiserade transporter, rörlighet som en tjänst och transporter från dörr till dörr krävs utöver regleringsåtgärder emellertid även följande åtgärder på europeisk nivå:

- Samordna: det behövs mer samordning mellan de olika sammanhängande europeiska arbetspaketen och mellan kommissionen och de lokala och regionala myndigheterna.
- Underlätta införande och experiment: den nuvarande utvecklingen i riktning mot samverkande ITS är starkt marknads- och teknikdriven, men kräver kompletterande aktiviteter från myndigheter på alla nivåer för att införa samverkande ITS i olika trafiksituationer och inom olika transportsätt.
- Forska: t.ex. om nödvändiga anpassningar av den fysiska infrastrukturen och utarbetande av scenarier för att trots den stora osäkerheten utveckla visioner på längre sikt.
- Övervaka och utvärdera: för de följande stegen efter 2019 är det redan nu nödvändigt att fastställa hur man ska övervaka och utvärdera genomförandet av dag 1- och dag 1,5-åtgärderna, marknadens och allmänhetens acceptans, den tekniska utvecklingen samt läget i olika typer av regioner (stad och landsbygd), infrastruktur ((inter)nationell, regional och lokal) och transportsätt (väg, järnväg och luftfart) och inom godstransporter och persontransporter.
- Övervakningen måste vara fortlöpande för att man ska kunna fastställa vilket av de tänkbara scenarierna som faktiskt inträffar.
- Kommuniera: för att vinna allmänhetens stöd är specifik kommunikation och möjlighet till återkoppling nödvändig, såväl med de lokala och regionala myndigheterna för att uppnå interoperabilitet mellan regioner som (med deras hjälp) med allmänheten.

Internationellt samarbete

42. I sitt meddelande uppmärksammar kommissionen med rätta internationellt samarbete mellan länder, men en stor del av verksamheten för att möjliggöra samverkande ITS genomförs (och måste genomföras) på lokal och regional nivå. Besluten måste således fattas på olika nivåer och av olika myndigheter. Dessa måste vara väl samordnade, vilket kräver kontinuerligt god kommunikation mellan kommissionen och de lokala och regionala myndigheterna.

43. ReK efterlyser åtgärder för att ge ett fullgott skydd för användarnas personuppgifter och personliga integritet, som är en avgörande faktor för ett framgångsrikt införande av samverkande, uppkopplade och automatiserade fordon.
44. Kommittén uppmanar därför kommissionen att främja internationellt samarbete mellan lokala och regionala myndigheter i olika länder för att så långt det är möjligt sammankoppla lokala och regionala projekt, tester och experiment och utbyta kunskaper.
45. ReK anser att man i detta syfte bör utarbeta och lägga fram en specifik strategi, t.ex. i analogi med det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas, där näringslivet och aktivt medverkande lokala och regionala myndigheter samarbetar med stöd av kommissionen.

Bryssel den 10 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Europeiska regionkommitténs
ordförande*

Yttrande från Europeiska regionkommittén – Att stärka den territoriella motståndskraften: Förbättra regionernas och kommunernas möjligheter att bemöta globaliseringen

(2018/C 054/07)

Huvudföredragande: Micaela FANELLI (IT-PES), borgmästare, Riccia, provinsen Campobasso

Referensdokument: Diskussionsunderlag: Hur vi bemöter globaliseringen

COM(2017) 240 final

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

I. ALLMÄNNA KOMMENTARER

1. Europeiska regionkommittén välkomnar att kommissionen genom att offentliggöra *Diskussionsunderlag: Hur vi bemöter globaliseringen* erkänner att globaliseringen är ett väsentligt inslag i reflektionsprocessen om framtiden för Europeiska unionen ⁽¹⁾. Faktum är att EU:s förmåga att forma globaliseringen och hantera dess konsekvenser är centralt i den offentliga debatten om Europas framtid och dess legitimitet när det gäller medborgarnas förväntningar på EU.
2. Kommittén erkänner att kommissionen hittills har använt ett övergripande och välinformerat tillvägagångssätt för att tackla denna fråga, särskilt genom att den 14 september 2017 presentera snabba uppföljande åtgärder till diskussionsunderlaget i form av ett handelspaket som presenterar en EU-ram för att granska utländska direktinvesteringar samt en permanent multilateral investeringsdomstol. Detta handelspaket kommer att bli föremål för ett separat yttrande från ReK. Kommittén insisterar dock på att kommissionen använder en holistisk strategi när det gäller globalisering, som särskilt omfattar socialpolitik och politik för humankapital och innovation, migration, de demografiska förändringarna och deras effekter på den fysiska planeringen.
3. ReK välkomnar också den balanserade framställningen av globaliseringens utmaningar och möjligheter i "Diskussionsunderlag – Hur vi bemöter globaliseringen". Globaliseringen har bidragit till ekonomisk tillväxt i många regioner i världen och har därigenom förbättrat levnadsstandarden för många europeiska medborgare. Dock har inte alla regioner och befolkningsgrupper gynnats lika mycket av globaliseringens effekter, och många människor oroas av de djupgående förändringarna. EU måste fortsätta att spela en aktiv roll i globaliseringens utformning och aktivt ta vara på dess möjligheter. Målet måste vara att säkerställa en rättvisare fördelning av globaliseringens möjligheter både inom EU och i övriga världen.
4. Kommittén betonar den centrala roll som strategiska överväganden rörande finanser, den sociala pelaren och sammanhållningspolitiken spelar för att kommissionen på ett mer konstruktivt sätt ska kunna möta de utmaningar som globaliseringen innebär, och betonar hur viktigt det är med större och bättre samordning mellan dessa aspekter.
5. Kommittén stöder kommissionens avsikt att tillsammans med internationella partner stärka den globala styrningen för att globaliseringens möjligheter ska fördelas mer rättvist. Acceptansen för den internationella politiken måste förbättras genom att man håller fler demokratiska debatter, vilka tar tid och måste utformas på lämpligt sätt. EU kan här dela med sig av sina erfarenheter av den europeiska integrationsprocessen och arbeta för en fredlig global ordning som bygger på solida regler och multilateralism.
6. Vi välkomnar kommissionens erkännande av den starka regionala dimensionen på de olika politikområden som rör globalisering, de geografiskt ojämna effekterna av globaliseringen ⁽²⁾ och det delade ansvaret mellan alla förvaltningsnivåer för att göra EU:s ekonomi mer konkurrenskraftig, hållbar och motståndskraftig mot globaliseringen samt se till att, såsom betonas i den årliga tillväxtöversikten 2017, globaliseringens fördelar "fördelas rättvist i samhället, t.ex. till ungdomar. Jämlikhet, rättvisa och social inkludering förutsätter att medvetenheten höjs på alla nivåer om hur politiken och reformerna påverkar inkomstfördelningen" ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Efter resolutionen om "Europeiska kommissionens vitbok om EU:s framtid – Tankar och scenarier för EU-27 fram till 2025", som antogs den 12 maj 2017, har ReK inlett ett samråd vars resultat kommer att presenteras i ett yttrande som ska antas i mitten av 2018.

⁽²⁾ Diskussionsunderlag om framtiden för EU:s finanser, s. 16.

⁽³⁾ COM(2016) 725 final, 16.11.2016.

7. ReK betonar dock att behandlingen i dokumentet av globaliseringens ojämna effekter på arbetsmarknaderna inte är adekvat när det gäller hur dessa effekter varierar mellan EU:s regioner, hur de samspelar med krisen och åtstramningspolitiken och betydelsen av sådana fenomen som "skills inflation" (överkvalificering) och undersysselsättning bland de mest välutbildade inom arbetskraften – särskilt ungdomar – och hur detta hänger samman med den minskade sysselsättningen bland de lägre utbildade.

8. Vi betonar att det är mycket viktigt att bevara de lokala och regionala myndigheternas kapacitet att investera som en faktor för att bättre kunna hantera globaliseringen. Vi upprepar därför att medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas offentliga utgifter för medfinansiering av ESI-fonderna och EIB inte ska ingå i de strukturella utgifterna enligt definitionen i stabilitets- och tillväxtpakten, eftersom dessa investeringar per definition är av allmänt europeiskt intresse och har en bevisad hävstångseffekt när det gäller att främja den ekonomiska tillväxten ⁽⁴⁾.

9. Kommittén upprepar sin övertygelse om att tillväxt inte kan gå hand i hand med ojämlikhet och social utestängning, och erinrar om att EU i enlighet med artikel 3.3 i EU-fördraget förbinder sig att skapa en mycket konkurrenskraftig social marknadsekonomi där full sysselsättning och sociala framsteg eftersträvas. Vi betonar vidare att EU enligt artikel 9 i EUF-fördraget, dvs. den horisontella sociala klausulen i EUF-fördraget, ska beakta de krav som är förknippade med garantier för ett fullgott socialt skydd och kampen mot social utestängning i all sin politik och verksamhet.

10. Kommittén påpekar att nyligen genomförda studier visar att kostnaden för välfärdspolitiken inte skadar konkurrenskraften och att de nationella välfärdssystemen följaktligen snarare bör ses som en produktiv faktor och inte som ett hinder för ekonomin. I detta sammanhang noterar kommittén att även OECD ⁽⁵⁾ för första gången betraktar inkludering som ett primärt mål vid sidan av produktivitet och sysselsättning och framhåller att regeringarna i högre grad bör uppmärksamma de sociala grupper som är mest utsatta för kostnaderna för reformerna.

11. Kommittén upprepar sin oro för att EU:s budgetregler ibland gör det svårt att omfördela vinsterna av globaliseringen till mindre gynnade samhällsgrupper, men också förvärrar deras situation på grund av att man dragit ner på mekanismerna för social trygghet och omfördelning av välbefinnandet. ReK betonar den viktiga roll som lokala och regionala myndigheter spelar för tillhandahållandet av offentliga tjänster ⁽⁶⁾ och beklagar de ökande svårigheter som de på grund av dessa budgetregler möter när det gäller att upprätthålla tjänsternas höga kvalitet och säkerställa innovation. Kommittén förväntar sig därför ett ökat erkännande, särskilt i processen för den europeiska planeringsterminen, för den roll som lokala och regionala myndigheter spelar i genomförandet av mål 11 i målen för hållbar utveckling när det gäller inkludering, säkerhet, motståndskraft och hållbarhet.

12. Vi välkomnar kommissionens diskussionsunderlag om EU:s sociala dimension ⁽⁷⁾ och dess förslag om en europeisk pelare för sociala rättigheter, och anser att båda initiativen utgör avgörande steg i konvergensprocessen i riktning mot bättre arbets- och levnadsförhållanden i Europa och mot en bättre fördelning av globaliseringens fördelar. Vi stöder idén om en social resultattavla och anser att det är nödvändigt att inkludera bindande sociala mål.

13. ReK anser att man bör sluta främja strukturreformer som inte tar hänsyn till den territoriella dimensionen och i stället ta fram en EU-strategi om att bemöta globaliseringen, som ska innehålla tre huvudlinjer: en tydlig *proaktiv strategi* för att förbättra färdigheter, kunskaper, infrastruktur och därmed den regionala konkurrenskraften för att hjälpa alla regioner i EU att utnyttja de möjligheter som globaliseringen medför, en *begränsningsstrategi* som omfattar Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter och andra socialpolitiska instrument, och en *deltagarbaserad strategi* som bygger på demokratisk ansvarsskyldighet på europeisk, nationell, regional och lokal nivå för att involvera medborgarna mer i beslutsfattandet inom EU.

⁽⁴⁾ ReK:s yttrande om "Främjande av kvaliteten på de offentliga utgifterna i frågor som omfattas av EU-åtgärder", BUDG-V-009, referens: COR-2014-04885, föredragande: Catiuscia Marini (IT-PES); ReK:s yttrande om "Att på bästa sätt utnyttja flexibiliteten inom stabilitets- och tillväxtpaktens befintliga regler", ECON-VI/002, referens: COR-2015-01185, föredragande: Olga Zrihen (BE-PES); ReK:s yttrande om "Att överbrygga investeringsgapet: Hur ska utmaningarna hanteras?", ECON-VI/014, föredragande: Markku Markkula (FI-EPP), 8–9 februari 2017.

⁽⁵⁾ OECD, *Going for Growth*, 2017.

⁽⁶⁾ Europeiska kommissionen, Sjätte lägesrapporten om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, 2014.

⁽⁷⁾ ReK håller på att utarbeta ett yttrande om den europeiska pelaren för sociala rättigheter och om diskussionsunderlaget om EU:s sociala dimension (föredragande: Mauro D'Attis, IT-EPP, antagandet planeras till ReK:s plenarsession den 9–11 oktober 2017).

14. ReK betonar den grundläggande vikten av en förnyad och förstärkt "platsbaserad" strategi i EU:s politik som möjliggör en effektiv förvaltning av den territoriella omstrukturering och koncentration som följer av den globala integrationen av marknaderna. Ett sådant ändrat fokus är redan ett centralt element i sammanhållningspolitiken och är nödvändigt för att minska den ökande sociala och geografiska ojämlikhet som uppstått i storstadsområden och städer och mellan dessa och landsbygdsområdena, och vars negativa följder för den sociala välfärdsnivån kan utgöra ett hot mot den politiska och institutionella jämvikten inom unionen.

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER

Med avseende på handelspolitiken

15. ReK betonar att handel inte är ett mål i sig, utan bör ses som ett medel för att nå EU:s övergripande mål, som fastställs i artikel 3 i EU-fördraget, genomföra Europa 2020-strategin, Agenda 2030 för hållbar utveckling och uppnå målen för hållbar utveckling⁽⁸⁾.

16. Vi välkomnar kommissionens åtagande att öka insynen i processen för handelsförhandlingar. Kommittén uppmanar kommissionen att, när den deltar i förhandlingar och beslutsprocessen i samband med handelsavtal, på ett effektivt sätt diskutera med alla förvaltningsnivåer och berörda parter vid fastställandet av en gemensam ståndpunkt för EU och på ett effektivt sätt kommunicera resultaten av förhandlingarna. Vi uppmanar också medlemsstaterna att öka insynen i det skede då handelspolitiska mål fastställs för en viss handelsförhandling.

17. Kommittén erinrar om att den gemensamma handelspolitiken enligt artikel 3.1 i EUF-fördraget är ett område där unionen har exklusiv befogenhet. Om förhandlingarna också omfattar områden där EU har delad behörighet med medlemsstaterna måste man dock med hänsyn till subsidiaritetsprincipen redan från början också klargöra befogenhetsfördelningen i handelsförhandlingarna.

18. Kommittén anser att kommissionen och medlemsstaterna bör vidta åtgärder för att säkerställa de lokala och regionala myndigheternas deltagande i processerna för handelsförhandlingar.

19. ReK erinrar om att Europeiska unionens domstol den 16 maj 2017, alltså bara några dagar efter offentliggörandet av kommissionens diskussionsunderlag (den 10 maj 2017), lade fram sitt yttrande 2/2015 om frihandelsavtalet med Singapore, där den drar slutsatsen att denna typ av avtal omfattas av unionens exklusiva behörighet, med undantag för de bestämmelser som rör skydd för investeringar, som är en delad befogenhet mellan EU och medlemsstaterna. Därför kommer kommissionen kanske i framtiden att föreslå handelsavtal som endast omfattar områden där EU har exklusiva befogenheter. Denna strategi bör emellertid inte leda till att kommissionen sänker sin ambitionsnivå i fråga om öppenhet och delaktighet för alla förvaltningsnivåer. ReK förväntar sig därför att kommissionen ser till att ReK representeras inom rådgivningsgruppen för EU:s handelsförhandlingar vars inrättande tillkännagavs i kommissionens meddelande av den 13 september 2017 om "En balanserad och progressiv handelspolitik för att styra globaliseringen"⁽⁹⁾.

20. Kommittén uppmanar kommissionen att genomföra målen i Agenda 2030 för hållbar utveckling med hjälp av det nya europeiska samförståndet om utvecklingspolitik. Att bekämpa de strukturella orsakerna till fattigdom och växande global ojämlikhet kan också bidra till att minska de bakomliggande orsakerna till migration.

21. ReK konstaterar att den största delen av den globala tillväxten i framtiden kommer att komma från tredjeländer. Samtidigt har tullhindren redan minskats betydligt genom multilaterala och bilaterala avtal. Kommittén förväntar sig därför att man börjar sätta ytterligare tryck på icke-tariffära hinder och regleringsfrågor. De europeiska, nationella, regionala och lokala myndigheternas rätt att reglera i allmänhetens intresse, liksom de nationella, regionala och lokala myndigheternas roll och breda handlingsutrymme när det handlar om att organisera och tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, måste dock respekteras fullt ut. Regleringssamarbetet får inte undergräva demokratiska lagstiftningsprocesser.

22. ReK välkomnar kommissionens strategi, att ett förstärkt samarbete med den privata sektorn bör eftersträvas för att främja hållbar tillväxt och skapande av arbetstillfällen i utvecklingsländerna genom den externa investeringsplan som föreslagits inom ramen för Europeiska fonden för hållbar utveckling (EFHU). Här bör lämpliga instrument tas fram för att se till att de privata investeringarna ger hållbara och rättvisa effekter som även tjänar utvecklingsländernas intressen och inte bara går ut på att göra vinster.

⁽⁸⁾ ReK:s yttrande om "Nästa steg för en hållbar europeisk framtid – EU-åtgärder för hållbarhet", CIVEX-VI/020, föredragande: Franco Iacop (IT-PES), den 6 april 2017.

⁽⁹⁾ COM(2017) 492.

23. ReK betonar att domstolen i sitt yttrande nr 2/2015 fastställer att liberaliseringen av handeln ska villkoras med "att parterna iakttar sina internationella skyldigheter rörande socialt skydd för arbetstagare och miljöskydd" (punkt 166). Vi anser därför att kravet på föregående hållbarhetsbedömningar bör behållas i förhandlingsdirektiven för frihandelsavtal. Handelsavtal måste respektera gällande lagstadgade normer och arbetsrätten, som bör omfattas av ett särskilt kapitel i framtida frihandelsavtal.

24. ReK stöder kommissionens avsikt att fortsätta att arbeta för en fredlig global ordning som bygger på solida regler och multilateralism. Detta innebär bl.a. att man respekterar, effektivt genomför och på ett transparent sätt vidareutvecklar handelsavtalen i syfte att garantera lika villkor och stärka arbetstagarnas grundläggande rättigheter i linje med Internationella arbetsorganisationens (ILO) åtta grundläggande arbetsrättsliga normer, och att man värnar de höga europeiska skyddsnormerna, särskilt gentemot den globala södern.

25. Vi uppmanar rådet att nå en snabb överenskommelse om reformen av de handelspolitiska skyddsåtgärderna och särskilt EU:s nya metod för antidumpningsåtgärder. Vi anser dessutom att man på grundval av artikel XXI i det allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) samt artiklarna 65 och 346 i EUF-fördraget bör harmonisera kriterierna för att definiera "strategiska investeringar" i fråga om såväl värde (interventionströsklar) som sektorer, när den allmänna säkerheten står på spel och handelspartnerna inte garanterar ömsesidighet. Kommittén välkomnar därför filosofin i det förslag till förordning som lades fram av kommissionen den 13 september om att granska utländska investeringar inom strategiska EU-sektorer som ett viktigt steg mot lika villkor i Europa samt ett bättre skydd, särskilt vid företagsförvärv i EU av statligt kontrollerade företag i tredjeländer.

26. ReK påminner om att man i samband med ingåendet av framtida frihandelsavtal måste se till att EU:s höga standarder inom bland annat konsument-, miljö- natur- och uppgiftsskydd respekteras.

27. Vi betonar att EU som en exportinriktad ekonomi kan vinna på att inkludera offentlig upphandling i internationella handelsavtal. EU är redan i dag en världens mest öppna ekonomier på detta område på grund av tillämpningen av avtalet om offentlig upphandling inom ramen för WTO. Att asymmetriskt öppna marknaderna för offentlig upphandling ytterligare vore inte ändamålsenligt. Man bör dock överväga ett frivilligt, icke-bindande initiativ i EU av typen "Buy from European Regions Charter" (stadga om att köpa från europeiska regioner), som stöder lokala och regionala produkter av hög kvalitet producerade i Europa, eftersom den obalans som råder mellan öppenheten på EU:s marknader för offentlig upphandling och viktiga handelspartners handelsbegränsande metoder är alltför stor, och om ingen ömsesidighet i fråga om öppenhet garanteras. Ett sådant initiativ skulle bland annat kunna tydliggöra hur köp av produkter tillverkade i europeiska regioner kan uppmuntras. ReK upprepar sin sedan länge framförda uppmaning till kommissionen att lägga fram ett lagstiftningsförslag om en utvidgning av skyddet av geografiska beteckningar till andra produkter än jordbruksprodukter.

28. Kommittén betonar att andelen små och medelstora företag som bedriver internationell verksamhet fortfarande är mycket låg, och inser vikten av en europeisk ekonomisk diplomati för att till fullo utnyttja denna utforskade potential och betonar behovet av en bättre samordning mellan EU, medlemsstaterna, de lokala och regionala myndigheterna och finansinstitut såsom Europeiska investeringsbanken (EIB) för att övervinna bestående hinder för marknadstillträde och för att bättre använda det globala nätverket av EU-delegationer, liksom de europeiska industri- och handelskamrarna.

29. Vi anser att EU bör göra skattetransparens, skatterättvisa och skatteeffektivitet till några av de viktigaste prioriteringarna i sin handelspolitik och säkerställa en global harmonisering av genomförandet av gemensamma standarder, såsom dem som OECD har föreslagit genom initiativet om urholkning av skattebasen och överföring av vinster (BEPS).

30. Kommittén stöder också det skattepolitiska kravet på att kommissionen som en uppföljning på sina förslag till direktiv om en gemensam konsoliderad företagsskattebas bör föreslå att man inrättar en så kallad utjämningskatt på den omsättning som genereras i Europa av digitala företag. Denna skulle vara baserad på artikel 116 i EUF-fördraget, för att undvika snedvridna konkurrensvillkor på den inre marknaden.

31. ReK anser att det är oroväckande att det, trots den omfattande analys som genomförts av Eurofound, särskilt via European Reshoring Monitor, inte finns några lämpliga verktyg för att med hjälp av konkreta data mäta de eventuellt asymmetriska effekterna av globaliseringen på regional nivå, och upprepar därför sin begäran om att kommissionen systematiskt ska genomföra territoriella konsekvensanalyser i samarbete med ReK och det gemensamma forskningscentrumets kunskapscentrum om territoriell politik innan handelsförhandlingar inleds.

Med avseende på intern politik

32. ReK hade förväntat sig att diskussionsunderlaget skulle innehålla förslag på konkreta åtgärder för att förstärka Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för att åtgärda några av dess brister, bland annat följande: dess begränsade budget (150 miljoner euro per år för perioden 2014–2020), de utdragna förfaranden som beror på att den inte omfattas av EU:s fleråriga budgetram och den höga andel medfinansiering som krävs från medlemsstaterna (minst 40 %). ReK efterlyser därför följande: man bör komplettera fonden med en förebyggande del, höja budgeten till minst 500 miljoner euro per år, integrera fonden i den fleråriga budgetramen, betydligt sänka kriterierna för när fonden ska aktiveras⁽¹⁰⁾, säkerställa synergieffekter med de europeiska struktur- och investeringsfonderna samt säkerställa större flexibilitet för att tillgodose de specifika behoven hos regioner och andra områden.

33. Kommittén är övertygad om de nuvarande globala påfrestningarna kräver en heltäckande och platsbaserad industriell EU-strategi⁽¹¹⁾ som omfattar strategisk samordning mellan relevant EU-politik och relevanta EU-instrument.

34. ReK understryker, såsom kommissionen anger i sina dokument, att det är på lokal nivå där näringsliv och människor samverkar, som en grundläggande ekonomisk omvandling sker. Vi behöver därför prioritera åtgärder med inriktning på regionala och lokala investeringsbehov, så att alla regioner kan dra nytta av den inre marknaden och bättre förbereda sig för att möta de utmaningar som globaliseringen innebär. De europeiska struktur- och investeringsfonderna, och i synnerhet Europeiska fonden för strategiska investeringar, bör samordnas för att hjälpa regionerna i deras strategier för "smart" specialisering, och på ett effektivt sätt göras tillgängliga för alla regioner genom en innovationsprocess som sker gradvis och bör omfatta alla lokala och regionala aktörer.

35. Vi betonar att EU, som nu är världens största importör och exportör av livsmedel, har ökat sitt beroende av tredjeländer. Priserna på jordbruksprodukter i Europa är i allt högre grad kopplade till det lägsta priset på världsmarknaden, och de europeiska jordbrukarna utsätts därför för ökad konkurrens, samtidigt som de är tvungna att respektera strängare normer för miljö och hälsa och sociala normer. EU:s ökade importberoende står också i strid med målet att minska utsläppen av växthusgaser. EU:s export av överskottsprodukter till priser som ligger under produktionskostnaderna i Europa hotar dessutom försörjningsmöjligheterna för jordbrukare i utvecklingsländer och uppmuntrar befolkningen på landsbygden att migrera, vilket inte är förenligt med EU:s åtaganden i förhållande till FN:s mål för hållbar utveckling. Därför upprepar ReK sin begäran om att den gemensamma jordbrukspolitiken ska reformeras på ett sådant sätt att den blir rättvisare och mer hållbar⁽¹²⁾.

36. Kommittén uttrycker sin oro över förlusten av arbetstillfällen till följd av utlokaliseringen av europeiska företag till områden utanför Europa med lägre sociala, skattemässiga och miljömässiga standarder.

37. ReK betonar att den europeiska pelaren för sociala rättigheter kan bidra till att förbättra livs- och arbetsvillkoren och att bekämpa fattigdom, om den omsätts i konkreta rättsliga uppföljningsåtgärder och om de sociala indikatorerna ges en större roll inom den europeiska planeringsterminen.

38. Vi understryker att frågan om internationell migration är en viktig aspekt i utformningen av en europeisk strategi för globaliseringen och upprepar⁽¹³⁾ vårt stöd för den europeiska migrationsagendan 2015. Vi framhåller särskilt att man bör följa upp de åtaganden som gjordes i samband med antagandet av en stark gemensam politik för asyl och laglig migration, inrättandet av partnerskap med tredjeländer inom vilka de regionala och lokala myndigheternas roll erkänns, och lanseringen av en internationell investeringsplan som ett led i insatserna för att genomföra FN:s utvecklingsmål.

⁽¹⁰⁾ Särskilt med tanke på att USA:s motsvarande program (Trade Adjustment Assistance (TAA)) inte innehåller någon bestämmelse om något minimiantal uppsägningar som ska uppnås.

⁽¹¹⁾ ReK:s yttrande på eget initiativ om "En europeisk industristrategi: De regionala och lokala myndigheternas roll och perspektiv" håller för närvarande på att utarbetas av Heinz Lehmann (EPP-DE).

⁽¹²⁾ Se ReK:s yttrande om "Den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020", föredragande: Guillaume Cros (PES-FR), antaget den 12 juli 2017, AC NAT-VI/21, <http://api.cor.europa.eu/documents/cor-2017-01038-00-00-ac-tra-en.docx>

⁽¹³⁾ Se ReK:s yttrande om "Partnerskapsram med tredjeländer för migration", föredragande: Peter Bossman (SI-PES), antaget den 9 februari 2017, COR-2016-04555-00-00-AC.

39. Samtidigt som laglig migration av kompetenta arbetstagare från tredjeländer bidrar till EU-ekonomins hållbara tillväxt är det viktigt att notera de negativa konsekvenser som en sådan kompetensflykt får för den framtida ekonomiska utvecklingen i partnerländerna.

40. Vi upprepar behovet av att göra sammanhållningspolitiken bättre rustad att mildra globaliseringens negativa effekter på EU:s regioner och i stället stärka dess positiva effekter genom att utforma och genomföra lokala utvecklingsstrategier som bidrar till att göra den europeiska ekonomin mer konkurrenskraftig, hållbar och motståndskraftig. Därför är det nödvändigt att investera i de lokala myndigheternas roll och deras förmåga att mobilisera nödvändiga resurser – information, kompetens och legitimitet – för att utforma dessa strategier med särskild tonvikt på de regioner som är mest utsatta för utmaningar med koppling till internationell konkurrens ("regioners rätt till globalisering").

41. Kommittén vill betona migranternas bidrag till mottagarländernas ekonomier. Vi efterlyser ett större fokus på deras effektiva integration genom utbildning och yrkesutbildning.

42. Kommittén beklagar att dokumentet inte tillräckligt framhäver behovet av att förbättra den institutionella kapaciteten på alla förvaltningsnivåer som en nödvändig förutsättning för ett effektivt genomförande av alla instrument som syftar till att främja territoriell utveckling, och påpekar att en undersökning gjord av ReK visar att 53 % av de landsspecifika rekommendationerna för 2017 rör denna fråga, och att det också är på detta område som det skett minst framsteg i genomförandet. Kommittén upprepar sitt krav på en uppförandekod för att ge den europeiska planeringsterminen en territoriell dimension, eftersom den är det viktigaste redskapet för samordning av den ekonomiska politiken och finanspolitiken på EU-nivå, men inte lever upp till sina löften på grund av ett bristfälligt genomförande av de landsspecifika rekommendationerna och ett svagt egenansvar.

43. Kommittén betonar det bidrag som EU-agendan för städer – Amsterdampakten – kan ge till utvecklingen av den regionala utvecklingspolitiken och föreslår att man ytterligare stärker genomförandeinstrumenten (Urbact, Innovativa åtgärder i städerna, borgmästaravtalet, Smarta städer och samhällen). Vi uppmanar samtidigt kommissionen att säkerställa en högre grad av utnyttjande av centrala sammanhållningspolitiska instrument såsom integrerade territoriella investeringar (ITI) och lokalt ledd utveckling (LLU), som inte har använts så mycket fram till nu.

44. ReK uppmanar kommissionen att i samband med att man vidareutvecklar Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter i synnerhet beaktar de regioner och kommuner som drabbas särskilt hårt av globaliseringens negativa effekter så att dessa inte hamnar på efterkälken och blir "förlorare i globaliseringsprocessen". De förändringar som globaliseringen medför bör gynna alla EU-medborgare.

45. ReK betonar att det liksom i reformen av sammanhållningspolitiken ⁽¹⁴⁾ behövs differentierade tillvägagångssätt och platsbaserade reformer i vilka man bland annat utnyttjar landsbygdsområdets karaktär och potential i syfte att skapa en mer hållbar utvecklingsmodell som bygger på bevarande av den ekologiska och demografiska balansen i Europa och på ett fullständigt utnyttjande av dess resurser ⁽¹⁵⁾.

46. ReK uppmanar kommissionen att vidareutveckla konceptet "territoriell motståndskraft" och lägga fram en europeisk modell som gradvis integreras i Europeiska unionens politik. Vid utvecklingen av denna modell bör man ta hänsyn till centrala frågor som diversifieringen av den regionala produktionsbasen och ekonomiska basen, utvecklingen av produktionsmässiga, sociala och institutionella kopplingar mellan stads-, förorts- och landsbygdsområden, den hållbara omvandlingen av resurscyklerna, förmågan att reagera på nya risker och utmaningar såsom klimatförändringarna och den proaktiva utvecklingen av socialt kapital på lokal nivå.

Bryssel den 10 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

Europeiska regionkommitténs
ordförande

⁽¹⁴⁾ Fabrizio Barca, "Documento di posizione: Politica di coesione UE, una prospettiva di lungo periodo. La grande opportunità dell'UE". 7:e sammanhållningsforumet i Bryssel den 26–27 juni 2017.

⁽¹⁵⁾ För ett exempel på detta se Italiens nationella strategi för inlandsområden (www.agenziacoesione.gov.it/ariant/).

Yttrande från Europeiska regionkommittén – En strategi för resiliens i EU:s yttre åtgärder

(2018/C 054/08)

Huvudföredragande: Marcin Ociepa (PL-ECR), ordförande, stadsfullmäktige, Opole**Referensdokument:** Gemensamt meddelande till Europaparlamentet och rådet: En strategi för resiliens i EU:s yttre åtgärder

JOIN(2017) 21 final

POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. ReK välkomnar kommissionens meddelande "En strategi för resiliens i EU:s yttre åtgärder" (JOIN(2017) 21 final) och särskilt betonandet av de lokala och regionala myndigheternas betydande roll som centrala aktörer i arbetet med att bygga upp resiliensen i EU:s grannskap med stöd av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Betonandet av denna roll bör dock även leda till konkreta politiska åtgärder från Europeiska unionens och dess medlemsstaters sida, t.ex. att de lokala och regionala myndigheterna och deras sammanslutningar i EU:s partnerländer får medverka i EU:s yttre åtgärder, att man främjar uppbyggnaden av de lokala och regionala myndigheternas kapacitet inom olika politikområden osv.
2. Kommittén instämmer i den definition av begreppet "resiliens" som anges i dokumentet om EU:s globala strategi, men uppmanar kommissionen att erkänna att de lokala och regionala myndigheterna bygger upp resilienta samhällen och samtidigt utgör en av hörnstenarna för en stabil demokrati, vilket stärker ett lands resiliens. I sin strategi bör EU ta hänsyn till nedifrån och upp-principen samt stödja och förenkla utbyte av god praxis mellan lokala och regionala myndigheter i medlemsstaterna och grannländerna.
3. ReK stöder bestämt de utökade åtgärderna för att stärka resiliensen i överensstämmelse med EU:s globala strategi, med särskild hänsyn framför allt till förbindelserna inom ramen för EU:s östra och södra grannskap men även till förbindelserna med de tredjeländer med vilka EU:s medlemsstater har ett prioriterat samarbetsförhållande.
4. Kommittén understryker att det måste utarbetas lämpliga och effektiva finansiella och tekniska stödinstrument som kan anpassas till de förändringar som sker, samt att dessa instrument i största möjliga utsträckning bör användas för konkreta åtgärder i syfte att bygga upp resiliensen, och inte för att täcka kostnaderna för programmets förvaltning.
5. Kommittén understryker vikten av ett gott samarbete mellan Europeiska unionen och partnerorganisationer som Förenta nationerna och Internationella valutafonden, som har uppbyggnaden av resiliensen som ett gemensamt mål.
6. Rek uttrycker sitt stöd för de fyra byggstenarna (bättre analys av farorna och orsakerna till den bristande resiliensen; effektivare övervakning av yttre spänningar för att tidigt kunna vidta lämpliga åtgärder; inbegripande av resiliensen i planeringen och finansieringen av yttre åtgärder; utarbetande av internationella strategier och metoder när det gäller resiliens) och de tio vägledande förslag till en strategi för resiliens som finns i bilagan. Förslagen gör det möjligt att koppla samman strategin för resiliens med EU:s yttre åtgärder och visar på att de lokala och regionala myndigheterna är oundgängliga för att man ytterligare ska kunna bidra till utarbetandet av strategin, föra en politisk dialog, planera stödet och genomföra lösningarna.
7. Frågan om resiliens måste förankras i rätt sammanhang, nämligen i utvecklings-, investerings- och utbildningspolitiken och även i avtalen om internationellt samarbete. Detta skulle möjliggöra en bättre planering av åtgärderna för att stärka resiliensen, inbegripet dem som vidtas på lokal, regional och gränsöverskridande nivå.

8. Kommittén delar åsikten att uppbyggnaden av den yttre resiliensen är ett medel, och inte ett mål i sig. Långsiktiga åtgärder måste därför vidtas med deltagande av statliga och lokala institutioner och samhällsinstitutioner i både EU:s medlemsstater och partnerländerna för att höja säkerheten och uppnå målet om varaktig stabilitet.

9. För att bygga upp resiliensen bör man främja genomförandet av nationella, regionala och lokala strategier och planer för riskhantering, och sörja för att deras överensstämmelse med Sendai-ramverket för katastrofriskreducering 2015–2030 ⁽¹⁾ kontrolleras. ReK betonar också betydelsen av att man utvecklar samarbetet mellan städer och regioner och det faktum att FN:s byrå för katastrofriskreducering och dess kampanj "Making Cities Resilient" spelar en viktig roll i detta sammanhang.

10. Åtgärderna på migrationsområdet bör beaktas fullt ut i de allmänna politiska förbindelserna med partnerländerna. Dessa åtgärder bör bygga på principerna om egenansvar från parternas sida, samarbete samt fullständig efterlevnad av den humanitära rätten och flyktingrätten samt av skyldigheterna i fråga om mänskliga rättigheter, bland annat rätten till skydd.

11. ReK noterar kommissionens ståndpunkt när det gäller den könsaspekten och de sårbara sektorerna, men understryker behovet av ett bredare angreppssätt i fråga om de mest utsatta medborgarnas resiliens. De sektorer och delar av befolkningen som är mest utsatta kan variera beroende på bosättningsort, och detta gäller även graden av utsatthet. Därför kräver nämnda sektorer och samhällsgrupper ofta mer uppmärksamhet i arbetet med att bygga upp resiliensen.

12. Kommittén förväntar sig att det vidtas kraftfullare åtgärder som syftar till ett snabbare genomförande av punkterna i EU:s globala strategi, och understryker betydelsen av en tillämpning av strategin som inriktas på ett konkret område (på engelska *place-based*), där hänsyn tas till de lokala och regionala myndigheterna under genomförandet av de mål i EU:s globala strategi som avser målen för hållbar utveckling, som är en del av Agenda 2030 för hållbar utveckling.

DE LOKALA OCH REGIONALA MYNDIGHETERNA SOM NYCKELPARTNER I UPPBYGGNADEN AV EU:s YTTRE RESILIENS

13. ReK understryker den viktiga roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar i arbetet med att bygga upp resiliensen, eftersom de utgör den första besluts- och reaktionsnivån om det uppstår en risk eller ett hot, och den myndighetsnivå som ligger närmast medborgarna, där god samhällsstyrning och demokrati måste förankras. De lokala myndigheterna ansvarar för räddningstjänsten (polis, brandkår, hälso- och sjukvård) och är de som har bäst och mest omfattande kunskap om lokalsamhället och dess befolkning, varför de har stor inverkan på hur stark och god resiliensen är.

14. Alla åtgärder och allt samarbete med lokala och regionala myndigheter i syfte att stärka resiliensen bör genomföras i enlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

15. ReK vill särskilt uppmärksamma betydelsen av de lokala aktörernas kapacitet när det gäller att informera, vidta förebyggande åtgärder och genomföra insatser i samband med faror och vid återuppbyggnad – detta gäller såväl familjer, organisationer, kyrkor som alla nivåer inom de lokala myndigheterna.

16. Kommittén uppmärksammar de lokala och regionala myndigheternas roll vid identifiering av faror och riskbedömning. Tack vare de beprövade krishanteringsmekanismer som utarbetats och anpassats till förhållandena i regionen och det lokala samhällets karaktär, kan de lokala och regionala myndigheterna snabbt och effektivt identifiera faror och bedöma risker. Rapporter och analyser från regioner och kommuner bör därför i högre grad beaktas vid identifieringen av faror och vid riskbedömning.

17. För att stärka det samarbete mellan aktörer inom EU (inom politik, humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd) som syftar till att få slut på utdragna kriser i EU:s grannskap bör större hänsyn tas till de lokala och regionala myndigheternas erfarenheter, bl.a. i fråga om kontaktnätverk, god praxis, inrättande av dialoger, osv. EU har i detta avseende en enorm potential, tack vare de erfarenheter som de östra och södra regionerna och de yttersta randområdena genom sitt geostrategiska läge har vunnit under år av nära samarbete med grannländerna, och denna potential bör man dra nytta av.

⁽¹⁾ CdR 5035/2016 – föredragande: Adam Banaszak (ECR-PL); 2646/2014 – föredragande: Harvey Siggs (ECR-UK).

18. ReK understryker att man bör eftersträva att kontinuerligt stärka den lokala kapaciteten till riskhantering och genomförande av tidiga, lokala insatser.

19. Åtgärder bör vidtas för att stödja de lokala och regionala myndigheterna så att de kan fullgöra sina uppgifter i fråga om skydd av kritisk infrastruktur, särskilt när det gäller finansieringen av detta skydd och tilldelningen av lämpliga verktyg och resurser.

20. Ökat stöd bör ges till det arbete som utförs av de olika gränsöverskridande strukturerna och av euroregionerna, särskilt de euroregioner som ligger vid EU:s yttre gräns, för att öka resiliensen genom regionala och gränsöverskridande projekt på det infrastrukturella, säkerhetspolitiska, sociala, utbildningsrelaterade, ekonomiska och kulturella området.

21. Mer kraftfulla åtgärder bör vidtas för att förbättra informationen om risker och chocker som kan inverka negativt på resiliensen. De lokala och regionala myndigheterna måste absolut vara en integrerad del av informationsstrategin på detta område.

22. Kommittén betonar att de centrala myndigheterna måste använda sig av beprövade lösningar, mekanismer och modeller för god praxis som utarbetats och skapats i regionerna av de lokala och regionala myndigheterna, och att det är lämpligt att kartlägga god praxis för myndigheterna i EU:s regioner och kommuner, samt i regionerna och kommunerna i de länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken.

23. ReK rekommenderar att särskild uppmärksamhet ägnas åt frågan om samarbete mellan de lokala och regionala myndigheterna på utbildningsområdet, som är av avgörande betydelse för uppbyggnaden av resilienta samhällen. Kommittén uppmanar EU-institutionerna att stödja de lokala och regionala myndigheterna på detta område och samtidigt respektera subsidiaritetsprincipen.

24. Åtgärder bör vidtas för att öka lokalsamhällenas medvetenhet om möjliga faror, särskilt faror av hybrid karaktär och som har samband med energitryggheten, och för att förbereda dem på sådana faror. Dessa åtgärder bör vidtas i nära samarbete med den akademiska världen och industrin i regionen, de myndigheter som ansvar för säkerheten och de lokala och regionala myndigheterna.

25. ReK framhåller det civila samhällets roll som en av nyckelaktörerna i uppbyggnaden av resiliensen, och vill särskilt uppmärksamma stödet till och samarbetet med icke-statliga organisationer. Tack vare medborgarnas engagemang och de icke-statliga organisationerna är det möjligt att planera och genomföra moderna och kreativa kampanjer, upplysningsinsatser och humanitärt bistånd, samt att bygga upp socialt orienterade inrättningar i partnerländerna, särskilt i de länder som löper stor risk att utsättas för hot av hybrid karaktär.

26. Ansträngningarna för att motverka den fientliga propaganda från tredjeländer som utgör en del av hybrid krigföring bör stärkas. Vi välkomnar inrättandet av EastStratCom inom Europeiska utrikestjänsten och rekommenderar att man utvecklar samarbetet mellan denna enhet och nationella, regionala och lokala myndigheter.

27. Det finns ett behov av att stärka samarbetet mellan lokala och regionala myndigheter på området för konfliktförebyggande och fredsbyggande. De lokala och regionala myndigheterna är den styresnivå som står närmast medborgarna och är därför inte bara mest förtrodda med de lokala samhällena, utan spelar även en viktig roll som deras ledare och företrädare.

DEN INTERNATIONELLA MILJÖNS ROLL FÖR UPPBYGGNADEN AV RESILIENS

28. Kommittén betonar sin förstahandserfarenhet av internationellt samarbete inom församlingen för lokala och regionala myndigheter i EU och Medelhavsområdet (Arlem) och konferensen för regionala och lokala myndigheter i länderna inom det östliga partnerskapet (Corleap), samt i gemensamma rådgivande kommittéer och arbetsgrupper, och rekommenderar att man utnyttjar dessa plattformar och deras erfarenheter vid uppbyggnaden av resiliensen i de länder som omfattas av grannskapspolitiken.

29. ReK betonar vikten av att utbyta expertis, kunskap och bästa praxis mellan lokala och regionala myndigheter från EU och från tredjeländer, både på politisk och på administrativ nivå. Kommittén framhåller den positiva roll som ReK spelar i detta hänseende i förhållande till Libyen (genom Nicosiainitiativet) och Ukraina (genom U-LEAD-programmet).

30. Kommittén instämmer i kommissionens åsikt i meddelandet att det krävs en vidareutveckling av samarbetet med OSSE i syfte att förebygga våldsamma konflikter. ReK pekar också på behovet av att stärka samarbetet med FN, Afrikanska unionen och andra internationella partner för att bygga upp resiliens.

31. Vi stöder EU:s ansträngningar för att se till att EU:s bästa praxis och standarder, bl.a. de som härrör från de lokala och regionala myndigheternas arbete och erfarenheter, återspeglas i relevanta multilaterala instrument och strategier, t.ex. ILO, WHO och G20-länderna.

32. Kommittén instämmer i att uppbyggnad av resiliens är en mångfacetterad verksamhet. ReK betraktar åtgärder som rör infrastruktur, säkerhet, ekonomi, sociala frågor och utbildning som prioriterade eftersom de möjliggör en hållbar utveckling som främjar social integrering. De lokala och regionala myndigheternas roll inom dessa sektorer är obestridlig. Med avseende på den geografiska omfattningen anser ReK att partnererna i Medelhavsområdet och det östliga partnerskapet bör ges prioritet. Samtidigt bör man uppmärksamma Mellanösterns och Centralasiens roll och inverkan på EU:s resiliens.

33. ReK håller med om att forskningsarbetet inom Horisont 2020-programmet bör utvecklas för att öka resiliensen, särskilt med avseende på säkerhet, ekonomi, samhällsvetenskap, tryggad livsmedels- och vattenförsörjning, migration och tvångsförflyttningar. I detta sammanhang bör man i ökad utsträckning engagera lokala akademiska miljöer som utgör regionala kunskapscentra. För detta ändamål krävs mer kraftfulla främjande åtgärder på institutionell och social nivå.

34. Kommittén instämmer i att strategisk kommunikation är ett effektivt verktyg i kampen mot terrorism, extremism och it-brottslighet. ReK anser att EU och partnerländerna snarast möjligt måste skydda sig mot effekterna av extern vilseledande information som syftar till att misskreditera de politiska och sociala system som utgör grunden för vår identitet, säkerhet och stabilitet.

35. Den lokala och regionala kapaciteten i fråga om resiliens och riskanalys bör ökas för att stärka motståndskraften. Detta gäller i synnerhet regionerna vid EU:s gränser. Genom sådana åtgärder kan man öka medvetenheten om konflikter i EU:s omedelbara närhet och utarbeta förbättrade mekanismer för att bedöma typen av risker, påtryckningar och sårbarhet i partnerländerna och vilka effekter dessa får.

SEKTORSSPECIFIKA OCH SÄRSKILDA ÅTGÄRDER I SAMBAND MED UPPBYGGNAD AV RESILIENS

36. En kontextuell förankring av resiliensen förutsätter att denna fråga beaktas i EU:s sektorsspecifika politik på alla nivåer – nationellt, regionalt och lokalt. Genom ett specifikt tillvägagångssätt kommer den sektorsspecifika politiken att effektivt kunna stärka uppbyggnaden av resiliens, med beaktande av den speciella situationen inom respektive verksamhets- och genomförandeområde.

37. Kommittén understryker att hanteringen av de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration (fattigdom, ojämlikhet, befolkningstillväxt, bristande framtidsutsikter vad avser arbete, utbildning och ekonomiska villkor, instabilitet, konflikter, människohandel, organiserad brottslighet, klimatförändring, miljöförstöring och de långsiktiga konsekvenserna av tvångsförflyttningar) är en viktig faktor för uppbyggnaden av resiliens. Man bör därför ha i åtanke att hjälp till svagare och utsatta befolkningsgrupper är effektivast på den plats där risken finns.

38. Kommittén rekommenderar att man utvecklar en detaljerad ram för sysselsättning och värdigt arbete och att man tar hänsyn till den roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar och den plats som de har inom den sektorsspecifika politiken för sysselsättning och sociala frågor, på basis av Internationella arbetskonferensen.

39. ReK betonar att särskild uppmärksamhet bör ägnas åt skyddet av viktig transportinfrastruktur, och påminner samtidigt om att man särskilt bör beakta de lokala och regionala myndigheterna i detta avseende, eftersom detta är de instanser som ofta är direkt ansvariga för infrastrukturens tillstånd och för de områden som genomkorsas av kritisk transportinfrastruktur.

40. ReK välkomnar att kommissionen arbetar för att öka samarbetet med lokala myndigheter för att förbättra resiliensen i snabbväxande stadsområden, där brist på planering eller investeringar i åtgärder för att begränsa de klimatrelaterade och geofysiska riskerna kan innebära att människor utsätts för betydande humanitära och ekonomiska skador om chocker och påfrestningar uppstår. Att undanröja bakomliggande riskfaktorer genom riskbaserade offentliga och privata investeringar har visat sig vara mer kostnadseffektivt än att förlita sig på efterkrisåtgärder. Kommittén betonar vikten av sektorsdialogen om hållbar stadsutveckling med de lokala och regionala myndigheterna i syfte att stärka deras resiliens och innovationskapacitet enligt målen för den nya stadsagendan.

41. Kommittén betonar den särskilda vikten av humanitärt bistånd vid naturkatastrofer och andra katastrofer och händelser som kräver sådant bistånd. Hjälpen måste tillhandahållas med full respekt för principerna om humanitet, neutralitet, opartiskhet och oberoende, samt med beaktande av de mänskliga rättigheterna i enlighet med Genèvekonventionen och dess tilläggsprotokoll.

Bryssel den 10 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Europeiska regionkommitténs
ordförande*

Yttrande från Europeiska regionkommittén – Att skapa en europeisk dataekonomi

(2018/C 054/09)

Föredragande: Kieran McCarthy (IE-EA), Cork City Council**Referensdokument:** Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Att skapa en europeisk dataekonomi

COM(2017) 9 final

POLITISKA REKOMMENDATIONER**EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT****Att skapa en europeisk dataekonomi: framtida utmaningar**

1. ReK understryker den centrala roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar när det gäller att genomföra rekommendationerna för den digitala inre marknaden, i och med att de tillhandahåller digitala tjänster till medborgarna och inrättar och förvaltar digital infrastruktur, t.ex. för datagenerering. Digitala tjänster är också motorn för ekonomisk tillväxt på lokal och regional nivå och innebär en rad möjligheter till innovation, nya små och medelstora företag, entreprenörskap, nya arbetstillfällen och sociala framsteg.
2. Kommittén delar kommissionens åsikt att EU och medlemsstaterna bör vara föregångare och i nära samarbete med lokala och regionala myndigheter ta initiativ på europeisk, nationell och lokal nivå för att få till stånd en större omvandling av den offentliga sektorns arbetsmetoder och strukturer, så att man med hjälp av IKT och datagenerering kan göra arbetet mer meningsfullt, kvalitativt och produktivt, effektivisera de offentliga myndigheterna och minska byråkratin för allmänheten och företagen.
3. Vi uppmanar kommissionen att stödja de lokala och regionala myndigheternas finansieringsverksamhet, genom att fortsätta att godkänna prioriterad tilldelning av medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna till digital infrastruktur såsom datautveckling och kompetensutveckling i alla EU:s regioner, och genom att erkänna de tekniska hindren för projekt för digital utveckling på landsbygden, i bergsområden, på öar och i glesbefolkade områden, som bör betraktas som tjänster av allmänt ekonomiskt intresse.
4. Mindre gynnade områden har varken den grundläggande infrastruktur eller de sakkunskaper som krävs för att skapa en ekonomi som grundar sig på digitala data. I detta sammanhang rekommenderar vi att man för dessa regioner inrättar rättsliga stödåtgärder som syftar till att främja deras tillgång till den europeiska digitala inre marknaden.
5. Sammanställning av data är en viktig del av den digitala inre marknaden. Denna framväxande globala trend innebär en enorm potential för lokala och regionala myndigheter och företag inom olika områden, alltifrån hälsa, miljö, livsmedelstrygghet, klimat och resurseffektivitet till energi, intelligenta transportsystem och smarta städer och regioner.
6. Kommittén välkomnar kommissionens tillkännagivande om att den ska åtgärda de begränsningar av det fria flödet av data som motiveras av andra orsaker än att skydda personuppgifter i EU samt ta itu med oberättigade begränsningar när det gäller lokalisering av data för lagring eller bearbetning.
7. Vi instämmer i att utbytet av data för närvarande fortfarande är begränsat. Nya marknadsplatser för data har börjat växa fram, men de används inte i någon större utsträckning av den offentliga eller privata sektorn eller genom offentlig-privata partnerskap. Möjliga användare har kanske inte de verktyg och färdigheter som krävs för att beräkna det ekonomiska värdet av sina data, och de är kanske rädda för att förlora eller äventyra sin konkurrensfördel om uppgifterna görs tillgängliga för konkurrenter. Ägaren av data förlorar ingenting, utan tvärtom ökar kunskapsdelning värdet av data.

8. Kommittén noterar mångfalden av datakällor och datatyper som genereras av maskiner eller processer och som grundar sig på ny teknik, t.ex. sakernas internet. De medför stora möjligheter för olika typer av marknadsaktörer när det gäller att bygga ut teknik, idéer och produkter som möjliggör sakernas internet – t.ex. tillverkare, forskare och tillhandahållare av infrastruktur och i synnerhet smarta städer och regioner som håller på att utvecklas under de lokala och regionala myndigheternas ansvar.

9. Vi insisterar på att öppnandet av maskinläsbara data leder till ökad datadelning och minskar behovet av dataförfrågningar som sker på ad hoc-basis och ofta är kostsamma. Uppsättningar av övergripande indikatorer kan bidra till den offentliga debatten och bättre beslutsfattande lokalt och kan positivt ändra det sätt på vilket politiken utarbetas, tillhandahålls, förvaltas och övervakas av lokala och regionala myndigheter.

10. ReK understryker att städer och regioner har en nyckelroll när det gäller att skapa databaser med offentlig information, tillhandahålla datasäkerhet, utveckla nödvändig digital kompetens samt säkerställa och underlätta finansiering av bredbandsinfrastruktur och bredbandsnät. Rätt förutsättningar för region- och gränsöverskridande utbyte av onlinetjänster kan i hög grad stödja skapandet av högnivåtjänster och dataekonomin.

11. Kommittén betonar det bidrag som den lokala och regionala nivån också kan ge i alla skeden av datainsamlingen och tillhandahållandet av tjänster till medborgare och företag. Det inbegriper stöd till digital kompetens och företagarkompetens för att man fullt ut ska kunna utnyttja ny teknik, analysera stordata, förstå it-säkerhetsfrågor, öka människors anställbarhet och skapa nya affärsmöjligheter. Detta kan ses i praktiken i städer och regioner i Europa som uppvisar goda exempel på samarbete med nationella myndigheter och forskningscentrum i fråga om innovation och interoperabilitet i den offentliga sektorn.

12. Vi välkomnar programmet Innovativa åtgärder i städerna som leds av kommissionen och finansieras genom Eruf, och som innebär att städer kan hitta och prova innovativa lösningar såsom datagenerering för hållbar stadsutveckling.

13. De lokala och regionala myndigheterna måste på ett heltäckande och effektivt sätt bidra till utformningen av lagar som påverkar deras befogenheter avseende dataekonomi. Eventuella nya förordningar kan medföra onödiga administrativa bördor och merkostnader för kommuner och regioner som enligt Regionkommitténs uppfattning inte står i proportion till vinsterna för medborgarna.

Balansera öppenhet och begränsningar

14. Allmänheten förväntar sig starka och effektiva standarder för dataskydd, särskilt på den digitala inre marknaden. Dataskyddet får aldrig betraktas som ett hinder utan bör ses som en integrerad del av den digitala inre marknaden. En tydlig och lämplig dataskyddslagstiftning för dataekonomin är därför avgörande.

15. Kommittén betonar att det är viktigt att klargöra om sådana maskingenererade data består av personuppgifter (dvs. rör en levande person) och därmed omfattas av den allmänna dataskyddsförordningen, eller om de består av andra uppgifter än personuppgifter eller en kombination av båda.

16. EU:s regelverk bör fortsätta att vara ändamålsenligt i den digitala miljön för att kunna stödja innovation och investeringar i EU:s ekonomi och för att den inre marknadens potential ska kunna utnyttjas fullt ut.

17. Både användare och tillverkare måste vara säkra på vilket ansvar de kan ha när det gäller anordningar som genererar data.

18. EU måste se till att data kan flöda över gränserna och mellan olika sektorer, och att de kan konsulteras och återanvändas på ett optimalt sätt. En samordnad europeisk strategi är väsentlig för utvecklingen av dataekonomin som en del av den digitala inre marknaden.

19. Kommittén välkomnar kommissionens vision om att använda EU:s handelsavtal för att fastställa regler för e-handel och gränsöverskridande dataflöden och för att ta itu med nya former av digital protektionism i full överensstämmelse med och utan att det påverkar EU:s uppgiftsskyddsbestämmelser.

20. För att utnyttja den europeiska dataekonomins fulla potential bör alla åtgärder i medlemsstaterna som påverkar lagring eller bearbetning av data styras av principen om fri rörlighet för data inom EU. Detta följer av medlemsstaternas skyldigheter inom ramen för den fria rörligheten för tjänster och den fria etableringsrätten som fastställs i fördraget och relevant sekundärlagstiftning.

Främja den allmänna uppgiftsskyddsförordningens potential

21. ReK välkomnar den allmänna uppgiftsskyddsförordningen och instämmer i att farhågorna kring skyddet av personuppgifter är berättigade. Starka dataskyddsbestämmelser skapar det förtroende som är nödvändigt för att den digitala ekonomin ska kunna utvecklas på hela den inre marknaden samt för att olika typer av IKT-sårbarhet och potentiell it-brottslighet ska kunna åtgärdas och effektiva och sammanhängande förebyggande strategier utarbetas.

22. Kommittén stöder det reviderade direktiv om integritet och elektronisk kommunikation som lagts fram för att säkerställa en hög skyddsnivå i full överensstämmelse med den allmänna uppgiftsskyddsförordningen.

23. Tillgången till uppgifter för reglering och tillsyn, som inte på något sätt ifrågasätts, säkerställs bättre genom ett ökat samarbete mellan nationella myndigheter och lokala och regionala myndigheter, eller mellan sådana myndigheter och den privata sektorn, i stället för genom begränsningar i fråga om datalokalisering.

24. Det är snarare genom bästa praxis av toppmodern IKT-förvaltning i en betydligt större omfattning än genom enskilda system som en säker lagring och bearbetning av uppgifter kan tillhandahållas.

25. Vi betonar att det nya paketet bör bidra till att förbättra förebyggande åtgärder, upptäckt och svarsåtgärder när det gäller it-incidenter och skapa bättre informationsutbyte och samordning mellan medlemsstaterna och kommissionen mot större it-incidenter. För att åstadkomma detta kommer det att krävas ett verkligt fungerande partnerskap mellan medlemsstater, EU-institutioner, lokala och regionala myndigheter, den privata sektorn och civilsamhället.

26. Eftersom säkerhetsöverträdelser hotar allmännyttiga tjänster som t.ex. transportnät, lokal vattenförsörjning, elnät, energi, och eftersom lokala och regionala myndigheter använder och äger många digitala informationsprodukter och -tjänster har dessa myndigheter en mycket viktig roll när det gäller att hantera it-brottslighet, sammanställa it-relaterade uppgifter och skydda datasäkerheten.

27. ReK framhåller att it-angrepp tenderar att utnyttja en av de fem stora svagheter hos digital teknik som är central för smarta städer och regioner. Det handlar bl.a. om bristfällig programvarusäkerhet och datakryptering, användning av osäkra äldre system och dåligt underhåll, många inbördes beroenden och stora och komplexa angreppsytor, dominoeffekter, där nära sammankopplade enheter snabbt sprider negativa effekter till varandra, samt ett flertal sårbarheter som uppstår till följd av mänskliga fel och avsiktliga oegentligheter av anställda.

28. Kommittén betonar att brister i säkerheten vid datagenerering innebär att it-angrepp på viktig stadsinfrastruktur och viktiga stadsförvaltningssystem har ökat, med konsekvenser för människors säkerhet och trygghet. Det krävs en större mängd systematiska och samordnade insatser som omfattar begränsande och förebyggande åtgärder och garanterar genomförande genom såväl marknadsledda initiativ som förvaltningsledd reglering och verkställighet.

29. Säkerheten i sakernas internet varierar mycket, och vissa system saknar kryptering eller användarnamn och lösenord medan andra kan smittas med sabotageprogram och ändringar av fast programvara. De komplexa inbördes beroendena i sakernas internet innebär att det har en stor angreppsyta och flera sårbarheter.

30. ReK noterar att avancerad säkerhetsutbildning bör utarbetas och genomföras inom de lokala och regionala förvaltningarna och leverantörerna av offentliga tjänster/infrastruktur, särskilt för dem som deltar i e-upphandlingen, införandet och den dagliga driften av teknik för smarta städer.

31. Begränsningsstrategierna bör breddas och fördjupas genom att inbyggd säkerhet tas med som en de facto-metod för all framtida upphandling för smarta städer och regioner. Sådana strategier bör inbegripa en övergripande bedömning av den infrastruktur och de informationssystem som finns i städerna samt avhjälpande programfixar eller ersättning av programvara, inrättande av enheter som kan reagera på grundläggande säkerhetsproblem och datasäkerhetsincidenter inom stadsförvaltningarna, med specialistkompetens och ansvarsområden bortom allmän it-förvaltning, samt en väsentlig förändring av säkerhetsutbildningen och den kontinuerliga fortbildningen inom både den offentliga och den kommersiella sektorn.

Utveckla genereringen av dataflöden

32. Generering av personuppgifter är en problematisk fråga inom de lokala och regionala myndigheternas alla politikområden. De lokala och regionala myndigheterna är datautvecklare och personuppgiftsansvariga, och dessa data är sektorsövergripande och rör bl.a. policyn i fråga om säkerhet och rättsliga frågor samt ekonomi, kommunikations-, utbildnings- och hälsovårdssektorn, administration, transport, miljö och konsumentskydd.

33. Kommittén betonar behovet av spårbarhet och en tydlig identifiering av datakällor, vilket är en förutsättning för en verklig kontroll av data på marknaden. Tillförlitliga och eventuellt standardiserade protokoll för ständig identifiering av datakällor kan vara nödvändigt för att skapa förtroende för systemet.

34. Vi stöder idén att de lokala och regionala myndigheterna bör få tillgång till data om det ligger i det "allmänna intresset" och avsevärt förbättrar den offentliga sektorns funktion, t.ex. optimeringen av trafikstyrningssystem genom tillgång till data från privata fordon i realtid.

35. Vi instämmer i prioriteringen att denna ekonomiska verklighet och den rättsliga ramen för skydd av personuppgifter måste beaktas i alla politiska åtgärder, samtidigt som enskilda människors grundläggande rättigheter respekteras.

36. För närvarande saknas det övergripande politiska ramar på lokal och nationell nivå och på EU-nivå när det gäller maskingenererade rådata som inte klassificeras som personuppgifter, och när det gäller villkoren för hur de utnyttjas eller överläts i kommersiellt syfte.

37. Kommittén varnar också för att i alltför hög grad begränsa enskilda personers möjlighet att utöva sin rätt att kontrollera sina egna uppgifter i syfte att stärka skyddet av personuppgifter, och därigenom frånta dem möjligheten att ge sitt samtycke, särskilt när det gäller lokala och regionala myndigheter.

38. Oberoende dataskyddsmyndigheter har ett nyckelansvar för skyddet av personuppgifter och det finns ett behov av att ge bearbetningsföretag ytterligare incitament för att belöna dataskyddsinsatser, dvs. genom att göra bevisbördan lättare för bearbetningsföretag som åtar sig att följa krävande standarder för självreglering eller uppförandekoder.

39. Kommittén uppmanar till åtgärder mot den rättsliga osäkerheten kring maskingenererade rådata och bristen på immateriella rättigheter. Bristerna i regelverket eller ovan nämnda rättsliga osäkerhet kan utnyttjas genom införande av orättvisa standardavtalsvillkor för användarna eller genom teknik, t.ex. skyddade format eller kryptering.

Förbättra interoperabiliteten

40. ReK instämmer i att nya frågor inom dataekonomin rör portabiliteten för icke-personliga uppgifter, interoperabiliteten mellan tjänster för att möjliggöra informationsutbyte, och lämpliga tekniska standarder för genomförande av en ändamålsenlig portabilitet.

41. Vi värdesätter åtagandet att stödja lämpliga standarder för att förbättra interoperabiliteten, portabiliteten och säkerheten i molntjänster genom att bättre integrera det arbete som utförs av grupper som använder öppen källkod i arbetet med att fastställa standarder på europeisk nivå.

42. Kommittén välkomnar det solida förhållningssättet till portabilitetsregler kodade med hjälp av standarder. Vi noterar att det finns utrymme för att inleda sektorsspecifika försök och uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att delta i samarbete med flera aktörer, såsom standardiseringsansvariga, industrin och det tekniska samfundet.

43. Vi insisterar på att en bredare förståelse av interoperabilitet som något som inte bara är relevant för den offentliga förvaltningen, utan för alla sektorer, är avgörande för utbyggnaden för sakernas internet och ett sömlöst dataflöde mellan alla regioner. Det är tydligt att det måste finnas tillgång till gemensamma format, standarder och specifikationer som regionerna bidrar till genom att åta sig att genomföra bestämmelserna i direktiven om information från den offentliga sektorn, och i synnerhet den nyligen fastställda europeiska interoperabilitetsramen, i den egna förvaltningen.

44. Den ökade dataförbrukningen och samtidiga användningar, trenden mot höga upp- och nedladdningshastigheter, behovet av allmän och omedelbar överföring, som är både flexibel och tillförlitlig, kommer att kräva nät och bredbandsinfrastruktur med mycket hög kapacitet allt närmare slutanvändarna i hela Europa.

45. Kommissionen bör vidta åtgärder för att göra de datormoln som redan finns eller som håller på att byggas upp på nationell, regional och eventuellt lokal nivå sammankopplingsbara och interoperabla genom att utnyttja möjligheterna till standardisering. Samtidigt betonar vi vikten av att lokala åtgärder genomförs för att säkerställa ändamålsenligheten i specifikationerna för molntjänster.

46. För att portabiliteten för icke-personliga uppgifter ska vara meningsfull måste hänsyn även tas till större dataförvaltningsöverväganden som berör användarnas insyn, reglerad tillgång och interoperabilitet för att koppla samman olika plattformar i syfte att stimulera innovation.

Slutsatser

47. ReK efterlyser en kraftfull samordnad strategi för att bedöma riskerna med datagenerering, särskilt dem som bedöms vara skadliga för utvecklingen av EU:s dataekonomi och driften av gränsöverskridande tjänster och teknik på den inre marknaden.

48. Vi insisterar på att framtida lösningar också bör ta hänsyn till de berättigade intressena hos marknadsaktörer, däribland lokala och regionala myndigheter, som investerar i produktutveckling och säkerställa en rimlig avkastning på deras investeringar, och därmed bidra till innovation. Samtidigt bör alla framtida lösningar säkerställa en rättvis fördelning av vinsterna mellan innehavare av data, bearbetningsföretag och leverantörer av tillämpningar inom värdekedjorna.

49. Kommittén understryker att de lokala och regionala myndigheterna har förutsättningar att främja innovation och konkurrenskraft i dataekonomin genom skräddarsydda lösningar på tillgångs- och efterfrågesidan, såsom bredbandsutbyggnad, den digitala ekonomin, e-integration och e-förvaltning. Dessutom tillhandahåller de utbildningsinrättningar, genomför EU-finansierade initiativ och underlättar fördelaktigt samarbete och utbyte med andra offentliga myndigheter, även över gränserna.

50. Kommittén efterlyser en EU-plattform för datagenereringssystem som liknar de framväxande e-förvaltnings- och bredbandsplattformarna.

51. Vi drar slutsatsen att EU:s städer och regioner bör få ett större erkännande vad gäller det hållbara genomförandet av den digitala agendan och skapandet av EU:s dataekonomi. Lokala och regionala myndigheter är en av de viktigaste målgrupperna för agendans rekommendationer och måste betraktas som centrala drivkrafter och partner för genomförandet av dem.

Bryssel den 11 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

Europeiska regionkommitténs
ordförande

Yttrande från Europeiska regionkommittén – En europeisk pelare för sociala rättigheter och diskussionsunderlag om EU:s sociala dimension

(2018/C 054/10)

Föredragande: Föredragande: Mauro D'Attis (IT-EPP), ledamot, kommunstyrelsen, Roccaforita (provinsen Messina)

Referensdokument: Förslag till Interinstitutionell proklamation av den europeiska pelaren för sociala rättigheter

COM(2017) 251 final

Diskussionsunderlag om EU:s sociala dimension

COM(2017) 206 final

I. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsrekommendation 1

Förslag till proklamation

Ingress (femte stycket) – ändra enligt följande:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, vilken ursprungligen antogs vid Europeiska rådets möte i Nice den 7 december 2000, slår vakt om och främjar ett antal grundsatser som är betydelsefulla för den europeiska sociala modellen. Bestämmelserna i stadgan riktar sig, med beaktande av subsidiaritetsprincipen, till unionens institutioner, organ och byråer samt till medlemsstaterna endast när de tillämpar unionsrätten.	Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, vilken ursprungligen antogs vid Europeiska rådets möte i Nice den 7 december 2000, slår vakt om och främjar ett antal grundsatser som är betydelsefulla för den europeiska sociala modellen. Bestämmelserna i stadgan om de grundläggande rättigheterna riktar sig, med beaktande av subsidiaritetsprincipen, till unionens institutioner, organ och byråer samt till medlemsstaterna endast när de tillämpar unionsrätten.

Motivering

Ett förtydligande av att hela stycket handlar om stadgan om de grundläggande rättigheterna.

Ändringsrekommendation 2

Förslag till proklamation

Ingress (sjunde stycket) – ändra enligt följande:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Europaparlamentet efterfrågade en stabil europeisk pelare för sociala rättigheter som stärker sociala rättigheter och inverkar positivt på människors liv på kort och medellång sikt och möjliggör stöd för EU-integrationen under 2000-talet. Europeiska rådet betonade att åtgärder mot ekonomisk och social otrygghet bör prioriteras och uppmanade till att skapa en lovande framtid för alla, värna vårt sätt att leva och ge ungdomar bättre möjligheter. Ledarna för 27 medlemsstater och för Europeiska rådet, Europaparlamentet och Europeiska kommissionen åtog sig att verka för ett socialt EU i Romagendan. Åtagandet bygger på principerna om hållbar tillväxt och främjande av såväl ekonomiska och sociala framsteg som sammanhållning och konvergens, samt att därvid slå vakt om den inre marknadens integritet. Arbetsmarknadsparterna har åtagit sig att fortsatt bidra till ett EU som ger resultat till arbetstagare och företag.	Europaparlamentet efterfrågade en stabil europeisk pelare för sociala rättigheter som stärker sociala rättigheter och inverkar positivt på människors liv på kort och medellång sikt och möjliggör stöd för EU-integrationen under 2000-talet. Europeiska rådet betonade att åtgärder mot ekonomisk och social otrygghet bör prioriteras och uppmanade till att skapa en lovande framtid för alla, värna vårt sätt att leva och ge ungdomar bättre möjligheter. Ledarna för 27 medlemsstater och för Europeiska rådet, Europaparlamentet och Europeiska kommissionen åtog sig att verka för ett socialt EU i Romagendan. Åtagandet bygger på principerna om hållbar tillväxt och främjande av såväl ekonomiska och sociala framsteg som sammanhållning och konvergens, samt att därvid slå vakt om den inre marknadens integritet och ta hänsyn till skillnaderna i de nationella systemen och arbetsmarknadsparternas centrala roll. Arbetsmarknadsparterna har åtagit sig att fortsatt bidra till ett EU som ger resultat till arbetstagare och arbetsgivare.

Motivering

Den tillagda formuleringen är ett förtydligande av principerna i Romförklaringen (punkt 3), bland annat respekten för skillnader i de nationella systemen.

Ändringsrekommendation 3

Förslag till proklamation

Ingress (sjunde stycket) – lägg till en ny punkt

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	Kommissionen, rådet och Europaparlamentet ska i arbetet med den europeiska pelaren för sociala rättigheter respektera det gällande interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning.

Motivering

Det är viktigt att kommissionen följer sitt avtal med rådet och Europaparlamentet om att inte lagstifta på EU-nivå om det inte är nödvändigt.

Ändringsrekommendation 4

Förslag till proklamation

Ingress (elfte stycket) – lägg till en ny punkt

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<i>Inrättandet av en europeisk pelare för sociala rättigheter och ett gradvis genomförande av en europeisk social agenda måste främja förverkligandet av ett hållbart och inkluderande Europa, stärka kampen mot social och territoriell ojämlikhet och bidra till skapandet av en social marknadsekonomi.</i>

Motivering

ReK understryker de långsiktiga målen för inrättandet av en pelare för sociala rättigheter, som måste bidra till att skapa ett Europa som är mer sammanhängande och lyhört för medborgarnas behov ur ett socialt perspektiv.

Ändringsrekommendation 5

Förslag till proklamation

Ingress (elfte stycket) – lägg till en ny punkt

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<i>Den europeiska pelaren för sociala rättigheter är hörnstenen i en solid europeisk social agenda, där konkurrenskraft och social rättvisa kompletterar varandra. Ett viktigt inslag i detta är att man, med respekt för medlemsstaternas praxis och lagstiftning, säkerställer löner som förhindrar fattigdom bland förvärvsarbetande, ger en anständig levnadsstandard och ligger i linje med förbättrad produktivitet.</i>

Motivering

ReK har, med beaktande av medlemsstaternas exklusiva befogenhet i denna fråga, redan betonat vikten av en solid europeisk social agenda, där rättvisa löner är ett centralt inslag ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ ReK:s yttrande om "En europeisk pelare för sociala rättigheter" (CdR 2868/2016).

Ändringsrekommendation 6

Förslag till proklamation

Ingress (tolfte stycket) – lägg till en ny punkt

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<i>Med tanke på de senaste årens ökning av ungdomsarbetslösheten och antalet människor som lever i fattigdom eller riskerar att drabbas av fattigdom tar den sociala pelaren hänsyn till behovet av att minska fattigdomen på ett hållbart sätt, främja social inkludering och bekämpa ungdomsarbetslösheten.</i>

Motivering

ReK har redan betonat vikten av insatser, något som måste framhållas och övervägas som en del av initiativ med längre programplanering såsom den berörda pelaren ⁽²⁾.

Ändringsrekommendation 7

Förslag till proklamation

Ingress (sjuttonde stycket) – ändra enligt följande:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Resultat för den europeiska pelaren om sociala rättigheter är ett gemensamt åtagande och ansvar för unionen, medlemsstaterna och arbetsmarknadsparterna. De principer och rättigheter som fastställs i den europeiska pelaren för sociala rättigheter bör genomföras både på unionsnivå och på medlemsstatsnivå inom vars och ens behörighetsområde och i enlighet med subsidiaritetsprincipen.	Resultat för den europeiska pelaren om sociala rättigheter är ett gemensamt åtagande och ansvar för unionen, medlemsstaterna, de lokala och regionala myndigheterna och arbetsmarknadsparterna. De principer och rättigheter som fastställs i den europeiska pelaren för sociala rättigheter bör genomföras både på unionsnivå och på medlemsstatsnivå inom vars och ens behörighetsområde och i enlighet med subsidiaritetsprincipen, samt med hänsyn tagen till skillnaderna mellan de nationella systemen och arbetsmarknadsparternas centrala roll.
	Europeiska unionen och medlemsstaterna bör samarbeta för att säkerställa de nödvändiga finansiella resurserna för att genomföra pelaren för sociala rättigheter.

Motivering

När det gäller frågor i vilka de lokala och regionala myndigheterna har direkt behörighet kan man inte åsidosätta deras åtagande och ansvar samtidigt som man tar hänsyn till de nationella skillnaderna. Dessutom måste man säkerställa tillräckliga finansiella resurser för genomförandet.

⁽²⁾ ReK:s yttrande om "En europeisk pelare för sociala rättigheter" (CdR 2868/2016).

Ändringsrekommendation 8

Förslag till proklamation

Ingress (sjuttonde stycket) – lägg till en ny punkt

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<i>De lokala och regionala myndigheterna får stöd i sina insatser för att genomföra en lämplig sysselsättnings- och socialpolitik, inklusive stöd för utveckling av politik som främjar balansen mellan arbets- och privatliv samt tillträde till arbetsmarknaden, i linje med det förslag som kommissionen lade fram nyligen.</i>

MotiveringTydlig hänvisning till vad som redan har påpekats av ReK i ett tidigare yttrande ⁽³⁾.**Ändringsrekommendation 9**

Förslag till proklamation

Ingress (tjugonde stycket) – lägg till en ny punkt

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<i>Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning – som är ett av EU:s viktigaste och mest omfattande politikområden eftersom den, genom solidaritet, avsevärt bidrar till att stärka EU som helhet – utgör ett väsentligt stöd för genomförandet av den sociala pelaren.</i>

MotiveringTydlig hänvisning till vad som redan har påpekats av ReK i ett tidigare yttrande ⁽⁴⁾.**Ändringsrekommendation 10**

Förslag till proklamation

Kapitel I, punkt 1 – ändra enligt följande

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Var och en har rätt till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande för att bibehålla och tillägna sig färdigheter som tillåter att man deltar fullt ut i samhället och framgångsrikt klarar övergångar i arbetslivet.	a. Var och en har rätt till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande för att bibehålla och tillägna sig färdigheter som tillåter att man deltar fullt ut i samhället och framgångsrikt klarar övergångar i arbetslivet.

⁽³⁾ ReK:s yttrande om "Sammanhållningspolitiken efter 2020" (CdR 1814/2016).⁽⁴⁾ ReK:s yttrande om "Sammanhållningspolitiken efter 2020" (CdR 1814/2016).

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	b. Barn och ungdomar med mer sårbar socioekonomisk bakgrund har rätt till särskilda åtgärder med syftet att förbättra deras skolresultat, vilket kan bidra till att främja lika möjligheter i skolan och samhället. c. Var och en har rätt till högkvalitativ praktik och/eller lärlingsutbildning, som bör omfatta en rättvis ersättning och ett lämpligt försäkringsskydd.

Motivering

Tillägg av en hänvisning till särskilda åtgärder för att förbättra skolresultaten för barn och ungdomar som riskerar utanförskap. Ändringsförslaget tar också upp den viktiga frågan om att skapa rättvisa villkor för praktikanter och lärlingar.

Ändringsrekommendation 11

Förslag till proklamation

Kapitel I, punkt 4 c – ändra enligt följande

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Arbetslösa har rätt till individanpassat, kontinuerligt och aktivt stöd. Långtidsarbetslösa har rätt till en ingående, individuell bedömning senast vid 18 månaders arbetslöshet.	Arbetslösa har rätt till individanpassat, kontinuerligt och aktivt stöd, inte minst i form av utbildning som är lämplig med hänsyn till deras kvalifikationer, personliga och yrkesmässiga erfarenhet, färdigheter och motivation. Långtidsarbetslösa har rätt till en ingående, individuell bedömning senast vid 18 månaders arbetslöshet.

Motivering

Självförklarande.

Ändringsrekommendation 12

Förslag till proklamation

Kapitel II, punkt 5 d – ändra enligt följande

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Anställningsförhållanden som leder till otrygga arbetsvillkor ska förhindras, inklusive genom förbud mot missbruk av atypiska anställningsformer. Eventuella provanställningar ska ha rimlig varaktighet.	Alla anställningsförhållanden med ordnade arbetsvillkor och provanställningar med rimlig varaktighet ska främjas så att spridningen av otrygga anställningsformer förhindras.

Motivering

Det saknas en definition av otrygga arbetsvillkor. Konsekvenserna för kommuner och regioner i egenskap av arbetsgivare skulle bli oöverskådliga när det gäller att tillhandahålla en ordentlig service om deltidsanställningar, tidsbegränsade anställningar och timanställningar förbjöds.

Ändringsrekommendation 13

Förslag till proklamation

Kapitel II, punkt 6 – lägg till en ny punkt efter punkt 6 a

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	Åtgärder för att garantera reallöner som ligger i linje med produktiviteten i enlighet med respektive praxis i varje medlemsstat ska stödjas.

Motivering

ReK har redan betonat vikten av en solid europeisk social agenda, där löner är ett centralt inslag ⁽⁵⁾. På detta område har EU bara samordnande befogenheter men kan stödja genomförandet.

Ändringsrekommendation 14

Förslag till proklamation

Kapitel II, punkt 6b – ändra enligt följande

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
En tillräcklig minimilön ska säkerställas, så att arbets- tagaren med familj kan tillgodose sina behov med hänsyn till nationella ekonomiska och sociala förhållanden , samtidigt som tillgången till sysselsättning och incitament att söka arbete upprätthålls. Fattigdom bland förvärvsarbetande ska förhindras.	En tillräcklig minimilön ska säkerställas med hänsyn tagen till skillnaderna i de nationella systemen och arbets- marknadsparternas centrala roll , samtidigt som tillgången till sysselsättning och incitament att söka arbete upprätthålls. Fattigdom bland förvärvsarbetande ska förhindras.

Motivering

Familjers behov kan se mycket olika ut. Lönen bör inte fastställas i förhållande till behov eller övriga familjemedlemmars inkomster. Det avgörande bör vara att de anställda får en lön som motsvarar de aktuella marknadsvillkoren, såväl sociala som ekonomiska.

⁽⁵⁾ ReK:s yttrande om "En europeisk pelare för sociala rättigheter" (CdR 2868/2016).

Ändringsrekommendation 15

Förslag till proklamation

Kapitel II, punkt 6c – ändra enligt följande

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
All lönesättning ska ske genomsynligt och förutsägbart i enlighet med nationell praxis och med respekt för arbetsmarknadsparternas oberoende.	All lönesättning ska ske genomsynligt och förutsägbart i enlighet med nationell praxis och med respekt för arbetsmarknadsparternas oberoende. Löneskillnader mellan kvinnor och män ska förhindras.

Motivering

Man måste ta itu med könsdiskrimineringen i fråga om löner.

Ändringsrekommendation 16

Förslag till proklamation

Kapitel II, punkt 9 – ändra enligt följande

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Balans mellan arbete och privatliv Föräldrar och människor med omsorgsansvar har rätt till lämplig ledighet, flexibla arbetsformer och tillgång till omsorgstjänster. Kvinnor och män ska ha lika tillgång till särskild ledighet för att ta sitt omsorgsansvar, och de ska uppmuntras att använda ledigheten jämlikt.	Balans mellan arbete och privatliv Föräldrar och människor med omsorgsansvar har rätt till lämplig ledighet, flexibla arbetsformer och tillgång till omsorgstjänster. Kvinnor och män ska ha lika tillgång till särskild ledighet för att ta sitt omsorgsansvar, och de ska uppmuntras att använda ledigheten jämlikt. Insatser för att uppmuntra till föräldraskap och bidra till att öka födelsetalen ska stödjas⁽⁶⁾.

Motivering

Det är viktigt att inte försumma hindren för att bilda familj och behovet av att stödja en ökning av födelsetalen i Europa mot bakgrund av den demografiska utmaningen. Detta har också behandlats i ett tidigare yttrande från ReK.

⁽⁶⁾ ReK:s yttrande om "EU:s svar på den demografiska utmaningen" (CdR 40/2016).

Ändringsrekommendation 17

Förslag till proklamation

Kapitel II, punkt 10 – lägg till en ny punkt efter punkt 10 c

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<i>d. Arbetstagare har rätt att inte ägna sig åt arbetsrelaterad elektronisk kommunikation utanför arbetstid.</i>

Motivering

Den tekniska utvecklingen leder till att gränserna mellan arbete och fritid suddas ut och därför är rätten att inte vara uppkopplad en viktig aspekt av arbetsrätten.

Ändringsrekommendation 18

Förslag till proklamation

Kapitel III, punkt 15 a – ändra enligt följande

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
a. Pensionerade arbetstagare och egenföretagare har rätt till en pension som motsvarar deras avgiftsinbetalningar och som säkerställer en tillräcklig inkomst. Kvinnor och män ska ha lika möjligheter att förvärva pensionsrättigheter.	a. Pensionerade arbetstagare och egenföretagare har rätt till en pension som motsvarar deras avgiftsinbetalningar och som säkerställer en tillräcklig inkomst. Kvinnor och män ska ha lika möjligheter att förvärva pensionsrättigheter <i>och pensionsklyftan mellan könen bör åtgärdas genom åtgärder som tar itu med den ojämlikhet i det dagliga livet som hindrar kvinnor från att bidra lika mycket som män till pensionssystemen.</i>

Motivering

Kompromiss.

Ändringsrekommendation 19

Förslag till proklamation

Kapitel III, punkt 19 – lägg till en ny punkt

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<i>Integration av flyktingar och reguljära migranter</i> <i>Som en nödvändig uppgift för ett välfungerande och modernt socialt Europa ska effektiv integration av flyktingar, ensamkommande barn och lagligen bosatta migranter stödjas genom bl.a. allmän utbildning och yrkesutbildning för att identifiera deras potential och underlätta deras integration.</i>

Motivering

I pelaren finns det ingen hänvisning till flyktingar, ensamkommande barn och lagligen bosatta migranter, och därför bör man framhäva engagemanget för att säkerställa att de integreras effektivt.

Ändringsrekommendation 20

Förslag till proklamation

Kapitel III, punkt 20 – ändra enligt följande

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Väsentliga tjänster Var och en har rätt till väsentliga tjänster av god kvalitet, inklusive vatten, sanitära anläggningar, energi, transporter, finansiella tjänster och digitala kommunikationer. Stöd för tillgång till sådana tjänster ska finnas för dem som behöver det.	Tjänster av allmänt ekonomiskt intresse och väsentliga tjänster a. Var och en har rätt till högkvalitativa och ekonomiskt överkomliga tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, till exempel sociala tjänster, utan att det påverkar medlemsstaternas behörighet att tillhandahålla, beställa och organisera sådana tjänster. Stöd för tillgång till sådana tjänster ska finnas för dem som behöver det. b. Var och en har rätt till väsentliga tjänster av god kvalitet till överkomliga priser, inklusive vatten, sanitära anläggningar, energi, transporter, finansiella tjänster och digitala kommunikationer. Stöd för tillgång till sådana tjänster ska finnas för dem som behöver det.

Motivering

Tillhandahållandet av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse är ett viktigt verktyg för social sammanhållning.

Ändringsrekommendation 21

Förslag till proklamation

Kapitel III, punkt 20 – lägg till en ny punkt

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	Tillgång till konst och kultur Var och en har rätt till tillgång till konst och kultur.

Motivering

I pelaren finns det ingen hänvisning till tillgången till konst och kultur, som har grundläggande betydelse för den sociala sammanhållningen och för kampen mot marginalisering och fattigdom. Fri tillgång till konst och kultur bidrar också till kampen mot radikaliserings.

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Allmänna kommentarer

1. ReK välkomnar upprättandet av en social pelare som ett nödvändigt komplement till den politiska, ekonomiska och monetära unionen och ett bidrag till ett framgångsrikt genomförande av den övergripande sociala klausulen⁽⁷⁾. På så sätt kan man skapa ett hållbart och inkluderande Europa som ger medborgarna större egenmakt och främjar lika möjligheter.
2. ReK beklagar att kommissionen uttryckligen förklarat att genomförandet av målen i pelaren är ett gemensamt ansvar för unionen, medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter⁽⁸⁾, och därför helt har bortsett från de lokala och regionala myndigheternas ansvar och behörighet i ärendet.
3. Vi framhåller vikten av en solid europeisk social agenda, där konkurrenskraft och social rättvisa kompletterar varandra⁽⁹⁾, i syfte att undvika alla former av social dumpning och säkerställa ökad sysselsättning. ReK påminner i detta sammanhang om medlemsstaternas åtagande i ingressen till fördraget om Europeiska unionen om att "främja ekonomiska och sociala framsteg för sina folk" och säkerställa att "framsteg i fråga om ekonomisk integration åtföljs av motsvarande framsteg på andra områden".
4. Vi betonar det mervärde som de lokala och regionala myndigheterna ger till utarbetandet och genomförandet av den sociala och ekonomiska politiken för att bidra till att skapa större uppåtgående konvergens och framhåller vår begäran om att den europeiska pelaren ska stödja de lokala och regionala myndigheternas insatser för att genomföra en lämplig sysselsättnings- och socialpolitik⁽¹⁰⁾.
5. ReK välkomnar kommissionens avsikt att ta större hänsyn till socialpolitiska målsättningar vid utformningen av EU:s politik och att fastslå socialpolitiska (minimi)normer som EU och medlemsstaterna ska följa inom sina respektive befogenhetsområden.
6. ReK framhåller sitt krav på en ordentlig samordning mellan den ekonomiska och sociala politiken⁽¹¹⁾ på europeisk och nationell nivå genom att säkerställa en bättre representation av den regionala dimensionen⁽¹²⁾.
7. Främjandet av den sociala dimensionen kommer att stärka EU-projektet och öka medborgarnas engagemang med hjälp av ett förnyat projekt som de kan identifiera sig med i högre grad.
8. ReK noterar att EU:s ekonomiska och sociala politik bör öka tillväxtpotentialen på lång sikt genom att stödja de europeiska företagens produktivitet och konkurrenskraft samt arbetstagarnas kompetens.
9. Vi betonar att den sociala pelaren bör bidra till att minska fattigdom, social utestängning och arbetslöshet, särskilt ungdomsarbetslösheten, och bekämpa alla möjliga sociala orättvisor⁽¹³⁾, inklusive bristande jämställdhet. Det är i detta sammanhang som man måste se det europeiska systemet för arbetslöshetsförsäkring⁽¹⁴⁾, som ett av de första gemensamma instrumenten för att ta itu med sysselsättningskriser.
10. ReK påminner om att sysselsättningskrisen har lett till en betydande långtidsarbetslöshet som kräver en lämplig aktiv politik, med utbildningsprogram för att uppdatera dessa arbetstagares kompetens och med ekonomiskt stöd, när så är nödvändigt.

⁽⁷⁾ Artikel 9 i EUF-fördraget

⁽⁸⁾ COM(2017) 251 final, ingress, sjuttonde stycket.

⁽⁹⁾ ReK:s yttrande om "En europeisk pelare för sociala rättigheter" (CdR 2868/2016).

⁽¹⁰⁾ ReK:s yttrande om "En europeisk pelare för sociala rättigheter" (CdR 2868/2016).

⁽¹¹⁾ ReK:s yttrande om "Ekonomiska och monetära unionens sociala dimension" (CdR 6863/2013).

⁽¹²⁾ Resolution om kommissionens arbetsprogram 2016 (COR-2015-5929).

⁽¹³⁾ ReK:s yttrande om "En europeisk pelare för sociala rättigheter" (CdR 2868/2016).

⁽¹⁴⁾ Den italienska regeringens förslag om en europeisk arbetslöshetsersättning.

11. Kommittén påpekar att politiken för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, som är ett av EU:s viktigaste och mest omfattande politikområden⁽¹⁵⁾, bör ge ett avgörande bidrag till genomförandet av den sociala pelaren.

12. ReK betonar att sociala investeringar är en investering i framtiden och att de inte bör betraktas enbart som en kostnad för de offentliga finanserna.

13. Kommittén betonar behovet av samordning av strategier och mål mellan den sociala pelaren och Europeiska socialfonden.

Särskilda rekommendationer

14. ReK stöder kommissionens mål att öka sysselsättningen och främja rätt förutsättningar för företag att skapa fler arbetstillfällen av hög kvalitet i EU.

15. Vi efterlyser på nytt en förstärkning av EU:s och Ekonomiska och monetära unionens sociala dimension. Vi hoppas att ett lagstiftningsförslag om en europeisk pelare för sociala rättigheter kommer att göra det möjligt att hantera arbetstagarnas rättigheter och arbetskraftens rörlighet på en arbetsmarknad i förändring samtidigt som subsidiaritetsprincipen respekteras⁽¹⁶⁾.

16. Vi framhåller vikten av en solid europeisk social agenda, där konkurrenskraft och social rättvisa kompletterar varandra⁽¹⁷⁾, i syfte att undvika alla former av social dumpning och säkerställa ökad sysselsättning.

17. ReK framhåller att alla åtgärder – både offentliga och privata – måste ta hänsyn till lokala och regionala särdrag, de demografiska utmaningarna och den ihållande höga ungdomsarbetslösheten, och pekar därför på vikten av att utsträcka ungdomsgarantins förmåner till alla unga upp till 30 års ålder⁽¹⁸⁾ och att göra systemet till ett permanent inslag i den europeiska sysselsättningspolitiken, med långsiktig och tillräcklig finansiering från både europeisk och nationell nivå.

18. ReK påpekar att de snabba och djupgående förändringarna – som sträcker sig från en åldrande befolkning och nya familjemönster, digitalisering och nya arbetsformer till följderna av globaliseringen och urbaniseringen – gör det nödvändigt att eftersträva målet om ökad och fortlöpande utbildning, anpassning av färdigheter och aktivt stöd till begåvningar, en politik för aktivt åldrande och balans mellan arbets- och familjeliv, det sistnämnda genom en lämplig familje⁽¹⁹⁾-, utbildnings- och sysselsättningspolitik.

19. ReK framhåller vikten av att matcha arbetsmarknadens behov, som omfattar en territoriell dimension, mot kompetenserna, och betonar i detta sammanhang de lokala och regionala myndigheternas roll när det gäller utbildning och stöd till unga företagare i synnerhet⁽²⁰⁾.

20. Kommittén stöder därför att rätten till utbildning förankras som en grundläggande social och mänsklig rättighet i den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

21. ReK upprepar vidare att medlemsstaterna bör ges stöd vid genomförandet av kompetensgarantin, som syftar till att förbättra möjligheterna till sysselsättning och skapa full delaktighet i samhället för lågkvalificerade vuxna i Europa⁽²¹⁾, med beaktande av nationella, regionala och lokala förhållanden och tillgängliga resurser och med tanke på att investeringar i mänskligt kapital kan betraktas som sociala investeringar.

22. Kommittén anser att det för att uppnå en balanserad och reglerad arbetsmarknad är viktigt att ta hänsyn till förändringar i arbetsmiljön (4.0), anställningsförhållandena och skyddet av arbetstagare, bland annat rätten att inte vara uppkopplad. I detta syfte uppmanar vi till att inrätta en permanent högnivågrupp mellan kommissionen, rådet, Europaparlamentet och Europeiska regionkommittén för att inleda en europeisk diskussion om konsekvenserna av digitalisering och ny teknik och för att främja den nödvändiga ekonomiska och sociala politiken, också med beaktande av åtgärder som kan behövas på lokal och regional nivå.

⁽¹⁵⁾ ReK:s yttrande om "Sammanhållningspolitiken efter 2020" (CdR 1814/2016).

⁽¹⁶⁾ Resolution om Europeiska regionkommitténs prioriteringar inför kommissionens arbetsprogram 2018 (2017/C 272/01).

⁽¹⁷⁾ ReK:s yttrande om "En europeisk pelare för sociala rättigheter" (CdR 2868/2016).

⁽¹⁸⁾ ReK:s yttrande om "Ungdomssysselsättningspaketet" (CdR 789/2013).

⁽¹⁹⁾ ReK:s yttrande om "EU:s svar på den demografiska utmaningen" (CdR 40/2016).

⁽²⁰⁾ ReK:s yttrande om "Riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik" (CdR 1419/2015).

⁽²¹⁾ ReK:s yttrande "En ny kompetensagenda för Europa" (COR-2016-04094).

23. ReK påpekar att det mot bakgrund av förändringarna i arbetsmiljön⁽²²⁾ är viktigt att de mycket mobila yrkesutövarnas kvalifikationer erkänns på ett snabbt, enkelt och tillförlitligt sätt⁽²³⁾.
24. När det gäller de nya arbetsformerna eller fastställandet av nya gemensamma europeiska miniminormer anser ReK att man alltid bör ta hänsyn till en lämplig nivå av socialt skydd.
25. Vi efterlyser ett ökat fokus på målet om effektiv integration av flyktingar, ensamkommande minderåriga och lagligen bosatta migranter bland annat genom allmän utbildning och yrkesutbildning.
26. Vi begär att särskild uppmärksamhet ägnas åt de rättsakter som berörs av Förenade kungarikets utträde ur EU, såsom den fria rörligheten för arbetstagare inom unionen, samordningen av de sociala trygghetssystemen och EU-fonderna för sysselsättning och socialpolitik⁽²⁴⁾.
27. Vi uppmanar till att använda lämpligare verktyg för att bedöma skillnaderna på lokal och regional nivå, såsom mer tillförlitliga uppgifter om sociala frågor på lokal och regional nivå.
28. Vi föreslår att man omgående tar itu med fattigdom och social utestängning, oavsett de bakomliggande orsakerna och den berörda befolkningsgruppen, och betonar behovet av fler initiativ för att stödja familjerna, säkerställa att man permanent kan ta sig ur olika former av social utestängning och öka finansieringen för socialt skydd. Samtidigt anser vi att fastställandet av en garanterad minimiinkomst är en god praxis som många lokala och regionala myndigheter har slutit upp bakom.
29. ReK betonar att den sociala pelaren bör ta upp frågan om marginalisering och social utestängning, och prioritet bör ges åt politiska åtgärder för personer med funktionsnedsättning och för hushåll med flera barn.
30. ReK beklagar att man i pelaren endast tar upp bostäder som en del av de sociala tjänsterna. Kommittén anser att lämpliga bostäder till rimliga priser för alla bör vara ett krav, och kan leda till större social sammanhållning och bidra till att skapa samhällen som är motståndskraftiga mot social, ekonomisk och geografisk segregering.
31. ReK betonar behovet av att i samarbete med lokala och regionala myndigheter säkerställa tillgången till ett omfattande nätverk av såväl väsentliga tjänster som tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, inbegripet sociala tjänster, som är överkomliga och håller hög kvalitet.
32. Vi beklagar att det inte ägnas någon uppmärksamhet åt tillgången till konst och kultur, som har grundläggande betydelse för den sociala sammanhållningen och kampen mot marginalisering och fattigdom⁽²⁵⁾.
33. Kommissionen och rådet uppmärksammas på möjligheten att införa incitament för de länder som genomför strukturreformer i syfte att uppnå de sociala målen i Europa 2020-strategin och bekämpa sociala obalanser.
34. Kommittén understryker att Europas sociala framsteg kan fördelas jämnt också i de länder som inte är medlemmar i euroområdet⁽²⁶⁾ och därför inte från början omfattas av den sociala pelaren, och uppmanar kommissionen och rådet att hitta lämpliga instrument för detta ändamål.
35. Vi betonar behovet av att tydliggöra hur EU-medel kan stödja genomförandet av pelaren⁽²⁷⁾ och påminner om behovet av att EU och medlemsstaterna tillhandahåller tillräckliga resurser för att uppnå pelarens mål.
36. ReK uppmanar kommissionen att utforma en plan för ett framåtblickande socialt handlingsprogram med konkreta åtgärder.

⁽²²⁾ Särskild Eurobarometer 417, Europeiska området för färdigheter och kvalifikationer.

⁽²³⁾ Modernisering av direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer (2013/55/EU).

⁽²⁴⁾ Enligt en arbetsgrupp inom Europaparlamentets EMPL-utskott finns det för närvarande cirka 670 gällande EU-rättsakter (inbegripet lagstiftningsakter, delegerade akter och genomförandeakter) på området sysselsättning, fri rörlighet för arbetstagare och socialpolitik.

⁽²⁵⁾ Europeiska alliansen för kultur och konst.

⁽²⁶⁾ Europeiska sammanslutningen av oberoende fackföreningar.

⁽²⁷⁾ Europeiska sociala nätverket.

37. ReK framhåller sin begäran om att den europeiska pelaren för sociala rättigheter ska stödja de lokala och regionala myndigheternas insatser för att genomföra en lämplig sysselsättnings- och socialpolitik ⁽²⁸⁾.

38. ReK konstaterar att det är lämpligt att utarbeta noggranna instrument för att mäta och övervaka framstegen ⁽²⁹⁾ och efterlyser ett protokoll om sociala framsteg i alla framtida fördragsändringar, i syfte att likställa sociala rättigheter med ekonomiska rättigheter ⁽³⁰⁾.

39. ReK framhåller behovet av att stärka det sociala och samhällsliga värdet av frivilligarbete som ett sätt att utveckla och främja lokalområden, och som ett instrument för socialt ansvar och direkt deltagande av medborgarna.

Bryssel den 10 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

Europeiska regionkommitténs
ordförande

⁽²⁸⁾ ReK:s yttrande om "En europeisk pelare för sociala rättigheter" (CdR 2868/2016).

⁽²⁹⁾ <http://www.esn-eu.org/news/925/index.html>

⁽³⁰⁾ https://www.etuc.org/press/trade-unions-fight-stronger-european-pillar-social-rights#.Wb_76WepWUm

Yttrande från Europeiska regionkommittén – En europeisk politik för jordbävningssäkring av byggnader och infrastruktur

(2018/C 054/11)

Föredragande: Vito Santarsiero (IT-PES) Ledamot, regionfullmäktige, Basilicata

POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Nyligen gjorda undersökningar om jordbävningsrisken i Europa (t.ex. Share-projektet ⁽¹⁾), som finansieras inom ramen för det sjunde ramprogrammet), bekräftar visserligen att den största risken finns i länder som Italien, Grekland och Rumänien, men att det finns en måttlig risk även i vissa områden i länder som Frankrike, Tyskland, Belgien, Spanien och Portugal. Detta omfattar även faror till följd av flodvågor.
2. I Europeiska unionens (EU) medlemsstater finns det ett stort antal byggnader och infrastrukturanläggningar som kräver omfattande underhåll på grund av sitt strukturella tillstånd, förändrade miljöförhållanden och bestämmelserna för byggsektorn. I synnerhet visar uppgifter från Eurostat och Building Performance Institute Europe (BPIE) ⁽²⁾ om byggnadsbeståndet att av cirka 25 miljarder m² användbar golvyta i EU-27 (plus Schweiz och Norge) byggdes omkring 40 % före 1960.
3. Vissa EU-länder, framför allt i Medelhavsområdet, har under de senaste åren drabbats av förödande jordskalv med mycket stora samhälleliga och ekonomiska förluster. Italien har drabbats särskilt hårt, eftersom det under de senaste 50 åren har inträffat en rad jordbävningar som sammantaget orsakat mer än 5 000 dödsfall och ekonomiska förluster som uppskattas till cirka 150 miljarder euro.
4. En analys av tidigare jordbävningar på global nivå visar att antalet offer och fördelningen av skadorna beror mer på byggnadernas sårbarhet och de drabbade lokalsamhällenas bristande beredskap än på jordbävningarnas styrka.
5. Om man analyserar konsekvenserna av en jordbävning för de lokala systemen samt bostäderna, infrastrukturen, ekonomin och näringslivet finner man en tydlig nedgång och ofta en reell blockering av den regionala tillväxten.
6. Att garantera att byggnader och infrastruktur är säkra innebär ett positivt samspel även med regional- och sammanhållningspolitiken och EU-målen för städernas och landsbygdens tillväxt.
7. En europeisk politik för jordbävningssäkring av byggnader och infrastruktur bör bygga på en strategi med flernivåstyre där relevanta befogenheter på europeisk, nationell och regional nivå samordnas i enlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna och i analogi med den metod som används inom EU-agendan för städer. ReK erinrar om att den övergripande behörigheten att fastställa tekniska standarder ligger på EU-nivå medan den nationella, regionala eller lokala nivån är behörig särskilt när det gäller byggnadslagstiftning och fysisk planering.
8. Det är av största vikt att EU gör en övergripande insats för att förebygga jordbävningsrisken i syfte att skydda medborgarnas säkerhet, bevara det historiska och kulturella arvet, begränsa kostnaderna för person- och saksador samt bibehålla förutsättningarna för regional utveckling och investeringar för tillväxt.

⁽¹⁾ www.share-eu.org

⁽²⁾ BPIE, 2011. *Europe's buildings under the microscope. A country-by-country review of the energy performance of buildings.*

9. Framför allt de lokala och regionala myndigheterna har ett politiskt och institutionellt ansvar att skydda sina invånare, eftersom de är den första förvaltningsnivån som sörjer för hjälpinsatser och stöd till befolkningen i nödsituationer och för att de spelar en viktig roll i planeringsfasen för nödsituationer och i utvecklingen av förebyggande åtgärder, både strukturella (insatser) och icke-strukturella (information).

10. De lokala och regionala myndigheterna kan också, i egenskap av de institutioner som befinner sig närmast medborgarna, bidra till ökad medvetenhet om rätten/skyldigheten att förebygga risker och den efterföljande utvecklingen av ett aktivt engagemang för att minska riskerna.

ÅTGÄRDER FÖR ATT MINSKA JORDBÄVNINGSRISKEN

11. Med tanke på det stora antalet offentliga och privata byggnader och infrastrukturanläggningar där insatser krävs bör man fastställa byggnadernas och infrastrukturens seismiska utsatthet på grundval av de enhetliga europeiska kriterierna (bl. a. Eurokoderna).

12. ReK uppmanar kommissionen att främja en dialog med försäkringsbranschen på europeisk nivå för att undersöka ekonomiska incitament i form av sänkta premier under arbetet med jordbävningssäkring, och anser att man bör undersöka den ekonomiska hållbarheten i och de potentiella fördelarna med att förstärka försäkringsskyddet genom åtgärder för riskdelning.

13. För att främja utvecklingen av begränsningsåtgärder genom ökad medvetenhet i lokalsamhällena är det lämpligt att fastställa och tydligt förmedla både konsekvenserna av potentiella jordbävningar och framför allt fördelarna med att genomföra åtgärder för jordbävningssäkring i form av minskade samhällsliga (särskilt förlust av människoliv) och ekonomiska konsekvenser.

14. Eftersom det ännu inte finns några exakta metoder och resultat som på ett begripligt sätt kan förmedlas till berörda parter som inte är insatta i de tekniska frågorna (administratörer, allmänheten osv.) beträffande de stora fördelar som förebyggande åtgärder för jordbävningssäkring medför, är det viktigt att utreda denna fråga genom att finansiera specifika studier.

15. I syfte att optimera och på rätt sätt rikta de tekniska och ekonomiska insatserna för att minska jordbävningsskade risken för det befintliga byggnadsbeståndet är det som utgångspunkt för kommande åtgärder och omfattande offentliga och privata initiativ viktigt att främja medvetenhet och analys av befintliga anläggningars utsatthet. För detta ändamål bör man uppmuntra datainsamlingskampanjer för att möjliggöra bedömningar baserade på statistiska uppgifter och fastställa gemensamma prioriteringar och metoder, som håller jämna steg med utvecklingen av regelverket på området, samt stimulans- eller finansieringsåtgärder.

16. Erfarenheterna från vissa medlemsstater – t.ex. Italien – visar att äldre ägare och ägare av "fritidsbostäder" inte är särskilt villiga att investera i åtgärder. Därför förefaller det lämpligt med upplysningsinsatser riktade till dessa grupper av personer, utöver former av incitament som inte är begränsade till enbart "permanent bostäder". Kommittén är medveten om behovet av att anpassa de åtgärder som syftar till att analysera och säkra det befintliga byggnadsbeståndet även utifrån studier och experiment där de enskilda byggnaderna ingår i bedömningar av utsattheten för byggnadskomplexet eller stadsområdet som helhet, så att man kan identifiera potentiella brister i samband med de faktiska villkoren för användning av byggnaderna.

17. I de europeiska länderna pågår redan omfattande arbeten med att modernisera offentliga och privata byggnader för att öka deras energieffektivitet, vilket finansieras med bl.a. EU-medel. Vid dessa åtgärder beaktas dock i allmänhet inte frågan om den strukturella och seismiska säkerheten.

18. Kommittén betonar däremot behovet av effektiva moderniseringsarbeten genom integrerade och hållbara insatser som gör det möjligt att samtidigt och på ett så föga ingripande sätt som möjligt både minska den seismiska utsattheten och öka energieffektiviteten.

19. Vid sidan av strukturella förebyggande åtgärder är det mycket viktigt att utveckla "icke-strukturella" förebyggande åtgärder, som i allmänhet syftar till att öka kunskaperna om jordbävningsskade risken och i synnerhet till att öka medborgarnas medvetenhet och deras aktiva engagemang.

20. Det strukturellt förebyggande arbetet kan, utöver att minska risken, ha en positiv inverkan på miljön genom att förlänga byggnadernas livslängd och därigenom minska rivnings- och återuppbyggnadsarbetet efter en jordbävning, ett mål som också framhålls i förordningen om byggprodukter (förordning (EU) nr 305/2011), där man jämfört med föregående version av direktivet om byggprodukter (direktiv 89/106/EEG) införde ett sjunde grundläggande krav för byggnadsverk kallat "hållbar användning av naturresurser".

21. Ett program för jordbävningssäkring kräver visserligen betydande resurser och är särskilt betungande i de regioner och medlemsstater som har den största och mest utbredda jordbävningssrisken, men bidrar överallt till sysselsättning och ekonomisk tillväxt, särskilt beträffande återhämtningen inom byggsektorn.

22. Det är viktigt att insatserna för jordbävningssäkring regleras genom en ram med tekniska standarder på EU-nivå och att de bland annat tar upp frågan om jordbävningssäkring av befintliga byggnader på grundval av en helhetssyn som syftar till att säkerställa säkerhet, hållfasthet och hållbarhet.

23. Det skulle vara lämpligt att inrätta en EU-plattform för utbyte av kunskap, erfarenheter och bästa praxis på olika nivåer i EU-länderna.

EN NY EUROPEISK POLITIK FÖR ATT MINSKA JORDBÄVNINGSRISKEN

24. Kommittén instämmer i och upprepar det argument som framförs i yttrandet om Sendairamen (³), nämligen att alla EU-projekt för att uppföra ny infrastruktur bör säkerställa en tillräcklig motståndskraft mot katastrofer, men påpekar samtidigt att detta mål kan leda till högre kostnader.

25. Kommittén föreslår att de beskrivande parametrarna för ett områdes jordbävningssrisk, och på motsvarande sätt för risker till följd av andra naturkatastrofer, som bedömts i enlighet med väldefinierade kriterier, ska kunna beaktas bland referenskategorierna för fördelningen av ESIF-medel mellan Europas regioner. Vi understryker att EU måste kräva att all infrastruktur som byggs med stöd av ESI-fonderna samt andra EU-medel är motståndskraftig mot katastrofer.

26. EU-förordningarna bör kunna föreskriva användning av ESI-fonderna för jordbävningssäkring av byggnader, både offentliga och privata, samt av infrastruktur, både för vägtransporter och för tjänster, som är strategiskt viktig för EU-länderna.

27. Kommittén föreslår att handlingsplanen också ska omfatta jordbävningssäkring av alla byggnader, inbegripet bostadshus, som är permanent kopplade till det offentliga rummet. Man bör inte bara se till att dessa är en säker plats i eventuella nödsituationer utan även utarbeta en långsiktig urban strategi som beaktar möjligheten att förflytta de boende till offentliga utrymmen där de kan skyddas.

28. Kommissionen uppmanas att, i samordning med medlemsstaterna och, när så är lämpligt, de lokala och regionala myndigheterna, utarbeta en handlingsplan för jordbävningssäkring av byggnader och infrastruktur i linje med artikel 5.5 b i förordning (EU) nr 1301/2013 om Europeiska regionala utvecklingsfonden. Medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna ombeds också att till fullo utnyttja det stöd som ges för denna investeringsprioritering i de operativa programmen för regional utveckling.

29. Detta skulle sända en stark signal om att främja investeringar, bl.a. genom samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn, i jordbävningssäkring av byggnader och infrastruktur, med särskild inriktning på bevarande av det kulturella och historiska arvet, strategisk infrastruktur samt byggnader och infrastruktur inom jordbruket och industrin.

30. Kommittén efterlyser ökade investeringar i forskning och innovation inom jordbävningsskydd av byggnader, inbegripet utarbetande av omfattande informations- och utbildningsprogram.

31. Kommittén uppmanar de berörda medlemsstaterna och regionerna att införa jordbävningssäkring av befintliga byggnader som en prioritering i sina operativa program för regional utveckling, och betonar behovet av att avsätta finansiella resurser, bl.a. genom lämpliga incitament för förebyggande åtgärder mot jordbävningssrisker.

(³) Se yttrandet om "Handlingsplan för Sendairamen för katastrofriskreducering 2015–2030", NAT-VI/015, föredragande: Adam Banaszak (PL-ECR).

32. Förslagen i föregående punkter bör genomföras med beaktande av kartor över seismisk aktivitet och jordbävningssrisk i varje land och/eller region för att optimera resurserna och resultaten. Därför bör man utföra lämpliga undersökningar för att utarbeta sådana kartor eller uppdatera dem om de redan finns.

33. En handlingsplan som kommissionen föreslår skulle kunna vara ett lämpligt instrument för att ytterligare främja jordbävningssäkring av befintliga byggnader som en prioritering i medlemsstaternas operativa program för regional utveckling.

34. Gemensamma insatser på detta område kan vara mer effektiva än spridda åtgärder som vidtas av de enskilda medlemsstaterna, och kommittén efterlyser därför samstämmiga och samordnade insatser i fråga om jordbävningsskydd och jordbävningssäkring av byggnader.

35. Man bör i enlighet med målen i prioritering 1 i Sendairamen uppmuntra och stödja upplysningskampanjer till allmänheten på både lokal och nationell nivå, som syftar till att främja spridningen av en förebyggande kultur.

Bryssel den 11 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Europeiska regionkommitténs
ordförande*

Yttrande från Europeiska regionkommittén – En rymdstrategi för Europa

(2018/C 054/12)

Föredragande: Andres Jaadla (EE–ALDE), ledamot, stadsfullmäktige, Rakvere**Referensdokument:** Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – En rymdstrategi för Europa

COM(2016) 705 final

POLITISKA REKOMMENDATIONER

1. Såsom fastställs i dokumentet "En rymdstrategi för Europa" är rymden viktig för EU. EU har varit mycket framgångsrikt på det rymdtekniska området med en unik kapacitet inom jordobservation, geografisk positionering och utforskningsexpeditioner. Teknik, data och tjänster på rymdområdet har blivit en oundgänglig del av de europeiska invånarnas vardag och måste vidareutvecklas på ett systematiskt sätt.
2. Rymden är också strategiskt viktig för Europa. Den stärker EU:s roll som en framträdande global aktör och är en tillgång för unionens säkerhet och försvar. Rymdpolitiken kan bidra till att skapa nya arbetstillfällen, mer tillväxt och fler investeringar inom EU. Investeringar på rymdområdet leder till nya möjligheter för vetenskapen och forskningen. ReK stöder därför helhjärtat Europaparlamentets begäran ⁽¹⁾ om en omfattande kommunikationsstrategi om rymdteknikens fördelar för medborgare och företag.
3. Det handlar om att finna konkreta möjligheter där teknik, data och tjänster på rymdområdet kan stödja många EU-åtgärder och viktiga politiska prioriteringar på områden såsom den europeiska ekonomins konkurrenskraft, migrationspolitiken, hanteringen av klimatförändringarna, den digitala inre marknaden och hållbar användning av naturresurser.
4. Europeiska regionkommittén välkomnar att Europeiska unionen och Europeiska rymdorganisationen (ESA) samarbetar för att föra det europeiska rymdsamarbetet framåt genom att underteckna det gemensamma uttalandet om en gemensam vision och gemensamma mål av den 26 oktober 2016. ESA har visserligen sina egna verksamhetsmål, men samarbetet med EU:s medlemsstater och institutioner skapar samverkans effekter. Kommittén uppskattar att EU och ESA har kunnat utveckla gemensamma ståndpunkter med avseende på långsiktiga visioner och mål ⁽²⁾ som erbjuder EU och ESA en sammanhängande ram för genomförandet av relevanta strategier. Dubbelarbete och skadlig konkurrens bör under alla omständigheter undvikas i detta samarbete.
5. ReK gläder sig över att Europa och medlemsstaterna har en europeisk rymdorganisation med över femtio års erfarenhet av att bygga upp europeisk kapacitet för att utveckla rymdteknik och tillämpningar på rymdverksamhetens alla områden. Denna roll måste bibehållas och stärkas.
6. Kommittén är övertygad om att EU:s rymdstrategi endast kan fungera långsiktigt om alla medlemsstater deltar aktivt, och endast på detta sätt kan man säkerställa att den europeiska rymdindustrin skapar tillväxt och sysselsättning. Detta kan uppnås genom konkreta och riktade insatser samt med särskild inriktning på kapacitetssupplegning och deltagande av de medlemsstater som precis har inlett sin verksamhet på rymdområdet.

⁽¹⁾ Europaparlamentets resolution av den 12 september 2017 om en rymdstrategi för Europa, 12 september 2017.

⁽²⁾ http://www.esa.int/About_Us/Welcome_to_ESA/Joint_statement_on_shared_vision_and_goals_for_the_future_of_Europe_in_space_by_the_EU_and_ESA

7. Utbildning av ingenjörer, tekniker och forskare är av avgörande betydelse för den europeiska industrin. Inrättande av centrum för kompetens och spetskunskap och för livslångt lärande bidrar genom att den europeiska arbetsmarknaden stärks och infrastruktur för försök, tester och ny dator- och analyskapacitet byggs ut, till att kunskaper och färdigheter inom områden kopplade till rymdfart och rymdvetenskap fortlöpande utvecklas. Den europeiska rymdstrategin måste bygga på detta.

8. Att engagera unga och ta vara på deras entusiasm och motivation är en investering i Europas framtid. Man borde investera mer i att öka medvetenheten och ta fram framgångshistorier som visar vilken roll EU-medborgarna har i utvecklingen av komplexa system (på jorden såväl som vid utvecklingen av satelliter). Rymdens fördelar för samhället visar sig på många sätt, bl.a. i form av kommunikationsteknik, möjliggörande av informationsutbyte i realtid, system för kontinuerlig och högupplöst övervakning, snabba insatser vid naturkatastrofer, stöd till jord- och skogsbruk, fiske och sjöfart, bättre kontroll av gränser och säkerhet samt många andra tillämpningar.

9. Behovet av kostnadseffektiva små satelliter för kommunikations- och övervakningsändamål ökar ständigt. När det gäller tillämpningar och tjänster på jordobservationsområdet ser man snabba förbättringar i de små satelliternas tekniska kapacitet, och nya tillämpningar för såväl övervakning och förvaltning av jordbruksmark som väderprognoser, framför allt genom framsteg inom radar-tekniken. Därför måste även EU satsa på kontinuitet i Copernicus- och Galileo-programmen för att inte förlora kontakten med den globala utvecklingen på denna marknad.

10. I ett antal samråd har man pekat på nödvändigheten av internationellt samarbete⁽³⁾ på hög nivå inom områden som ekonomi, sociala frågor och diplomati för att säkerställa EU-medlemsstaternas tillgång till rymden och säkerheten i rymdinfrastrukturen. Detta gäller frågor som rymdskrot, behovet av fria omloppsbanor och överenskommelser om frekvens och förvaltning av rymdtrafik. Frågor som rör rymden måste regleras i internationella avtal. De lokala och regionala myndigheterna är idealiska förbindelselänkar mellan de enskilda intressegrupperna (samhällsgrupper, konsumenter, företagare och forskare).

11. Den europeiska rymdindustrins framgång och hållbarhet är avhängig användningen och bearbetningen av stora mängder av och källor till information och data (stordata). Innovativa lösningar, nya metoder, högre säkerhet och bättre skydd mot it-angrepp kan endast säkerställas om företag får bättre tillgång till uppgifter och om man får till stånd ett inspirerande samarbete med forskare, universitet och den offentliga sektorn.

Allmänna kommentarer

12. Detta dokument om EU:s rymdstrategi beaktar och bygger delvis på tidigare relevanta ReK-yttranden, bl.a. yttrandena "En rymdstrategi för Europeiska unionen i allmänhetens tjänst" och "EU:s rymdindustripolitik", betänkandet från Europaparlamentets utskott för utrikesfrågor om rymdkapacitet för säkerhet och försvar i Europa, studien om utveckling av rymdmarknaden i Europa ("Space Market Uptake in Europe"), rekommendationerna om att lägga till en regional dimension i EU:s rymdstrategi ("Recommendations on adding a regional dimension to the European Space Strategy"), som offentliggjordes av Nereus i april 2016, och råden om möjliga prioriteringar för forskning och innovation inom arbetsprogrammet 2018–2020 ("Advice on potential priorities for Research and Innovation in the work programme 2018–2020") från Horisont 2020:s rådgivande grupp i rymdfrågor (Space Advisory Group).

13. Rymdstrategin för Europa är ett konkret svar på den internationella utvecklingen på rymdområdet, där konkurrensen har ökat mot bakgrund av det nya begreppet "New Space" (den nya rymdsektorn), som växte fram i USA under 1980-talet och omfattar nya företag som har som mål att nå yttre rymden. Digital teknik och digitalisering öppnar nya affärsmöjligheter, och de stora tekniska framstegen ändrar de traditionella industri- och affärsmodellerna för tillgång till och användning av rymden.

⁽³⁾ Högnivåforum – Rymden som drivkraft för socioekonomisk hållbar utveckling. Dubai, 24 november 2016.

14. Samarbete mellan alla institutioner är nödvändigt eftersom rymdsektorn kännetecknas av långa utvecklingscykler. Detta ökar marknadsriskerna, eftersom marknadspotentialen för nya tillämpningar måste bedömas långt i förväg och det är svårt att anpassa lagren. Det innebär att företagare som vill in i rymdsektorn kan få svårigheter att hitta investerare på grund av problemen att förena en cyklisk marknad och lagerhållning med en efterfrågan som förändras.

15. EU och ESA måste intensifiera sitt samarbete för att stödja medlemsstaternas europeiska forsknings- och utvecklingsverksamhet på rymdområdet, främja användningen av innovativa upphandlingsprogram och stimulera privata investeringar och partnerskap med industrin samt främja utvecklingen av mini- och nanosatelliter.

16. EU och ESA måste utforma gemensamma upplysningsåtgärder och teknikanvändningsplaner för att kunna utnyttja forsknings- och utvecklingsresultaten på olika områden effektivt. Globala utmaningar till följd av en växande befolkning, en ökad efterfrågan på resurser och klimatförändringar kräver information om vår planet som bara rymdbaserade lösningar kan ge.

17. ReK har fastställt följande särskilda prioriteringar:

- Proaktivt utforma politiska åtgärder i syfte att involvera de små och medelstora företagen i större utsträckning, främja grundandet av nya företag (avknopnings- och uppstarts företag) och skapa arbetstillfällen inom områden där rymdteknik används.
- Främja FoU, ytterligare utbildningsprogram på alla nivåer inom it, naturvetenskap, matematik, teknik och samhällsvetenskap.
- Investera i rymdsektorn med tonvikt på investeringsfondernas och investeringsinstrumentens roll och engagera privata investerare.
- Utveckla samarbetet mellan europeiska, statliga och regionala organ samt mellan industri och användare genom ett strukturerat stöd från Europeiska kommissionen för att se till att informationstrafiken har kapacitet att bemöta aktuella utmaningar som orsakas av teknik för fjärrdetektering.
- Tydligt förbättra styrningen och förvaltningen av rymdsektorn både i medlemsstaterna och på europeisk nivå, främja samarbetet mellan EU och ESA, med användarna i centrum, samt regionerna, för att ta hänsyn till deras potential på detta område.
- Samfinansiera inrättandet av ESA:s företagsinkubatorer i regionerna för att främja entreprenörskap i rymdsektorn.
- Stödja utbildningsinsatser och offentliga institutioner som är verksamma inom utbildning av personal för att tillgodose ekonomins behov, med beaktande av de särskilda behoven hos företagen i rymdsektorn.

"Rymdregionernas" roll i genomförandet av EU:s rymdstrategi

18. ReK välkomnar att rymdstrategin för Europa tar hänsyn till vikten av regionalt deltagande i genomförandet, särskilt genom de konkreta åtgärder som Europeiska kommissionen genomför tillsammans med Europeiska byrån för GNSS, som ansvarar för Egnos- och Galileo-programmen. Exempel på detta är Copernicus Relay-nätverket och Copernicusakademiens nätverk för att stödja användningen av fjärravlästa data och dess tillämpningar.

19. Den regionala dimensionen är av stor vikt när det gäller att föra rymdens fördelar närmare användarna och sätta användarna i centrum för en europeisk rymdstrategi. Lokala och regionala myndigheter har kompetens och vilja att delta i genomförandet av den europeiska rymdpolitiken eftersom den också stöder strategier för smart specialisering i många regioner.

20. Vi välkomnar att många regioner anslutit sig till Nereus-nätverket (Nätverket av europeiska regioner som använder rymdteknik), vilket visar på rymdsektorns ökande betydelse för den regionala ekonomin. Målet med Nereus är att utnyttja rymdteknikens fulla potential till förmån för de europeiska regionerna på FoU-området och till förmån för deras

ekonomiska konkurrenskraft, att framhålla rymdstrategiernas regionala aspekt på politisk nivå och främja en nedifrån och upp-strategi i den europeiska rymdverksamheten. Man bör framhålla de åtgärder som vidtas av regionerna i Nereus-nätverket. De regionala myndigheterna har förmåga och erfarenhet av att integrera verksamhet hos aktörer inom näringslivet, den vetenskapliga och den offentliga sektorn samt det civila samhället, vilket bör utnyttjas för att bygga partnerskap för genomförande av åtgärder inom ramen för rymdstrategin.

21. I EU:s rymdpolitik behövs en tydlig vision för hur Europas samhälle, ekonomi och politik kan övertygas om rymdens potential. Rymdpolitiken bör också ges en mer framträdande roll på andra områden inom EU:s regionalpolitik, eftersom den bidrar med möjligheter bl.a. inom ramen för målen för EU-agendan för städer, lösningar för smarta städer, smart energi, stadsplanering, jordbruk och klimatpolitik.

22. De regionala myndigheter som utför sina grundläggande uppgifter för att främja såväl vetenskap och teknik som den socioekonomiska utvecklingen i sina territoriella enheter bör betraktas som samordnare av den regionala rymdpolitiken. De regionala myndigheterna har förmåga och erfarenhet av att integrera verksamhet hos aktörer inom näringslivet, den vetenskapliga och den offentliga sektorn samt det civila samhället, vilket bör utnyttjas för att bygga partnerskap för genomförande av åtgärder inom ramen för rymdstrategin.

23. Europeiska rymdorganisationen har utvecklat ett antal initiativ tillsammans med regionerna, däribland European Space Education Resource Offices (Esero). Fördelarna med dessa initiativ bör maximeras och deras utveckling främjas ytterligare.

24. Kommissionen bör utarbeta stödåtgärder som inriktas på aktiviteter med koppling till regionala kluster, samordningsorgan, byråer, universitet och forskningsinstitut för att uppmuntra sektorsöverskridande användning av rymdbaserade produkter och tjänster.

25. Kommissionen bör också, med hänsyn till offentliga myndigheters befogenheter och behov, fastställa kriterier för att bedöma nyttan av rymdtjänster för allmänheten, med ledning av vilka kommissionen och de nationella myndigheterna skulle kunna bedöma om potentiella användares ansökningar om stöd för att införa tjänster och tillämpningar är stödberättigande.

26. Kommittén stöder utarbetandet och genomförandet av detta omfattande och ambitiösa europeiska rymdprogram, som bygger på det som uppnåtts hittills och fortsätter och vidareutvecklar arbetet inom de prioriterade områdena miljöövervakning, klimatförändringar, säkerhet, konkurrenskraft och utforskning av rymden.

27. Man kan förvänta sig att användarna, bl.a. lokala och regionala myndigheter och företag, även fortsättningsvis kommer att behöva incitament och stöd från EU och medlemsstaterna. När det gäller innovationen i rymdsektorn och dess betydelse för ekonomin, uppmanar kommittén till att man med hjälp av strukturfonderna och banker och i samarbete med ESA undersöker nya sätt att finansiera utveckling och storskalig användning av tillämpningarna. På grund av svårigheterna att finansiera investeringar i forsknings- och utvecklingsprojekt vore det ändamålsenligt att stärka möjligheten att finansiera forskningsprojekt som genomförs med deltagande av FoU-institutioner och ekonomiska aktörer.

Bidrag till de stora europeiska programmen Egnos och Galileo (satellitnavigering) och Copernicus (övervakning för miljö och säkerhet)

28. ReK anser att EU måste säkerställa finansieringen av den operativa fasen av Galileo (bl.a. underhåll och ersättning av satelliter, säkerställande av systemets integritet, markbunden verksamhet och tillgång till data). Endast på det sättet kan de önskade ekonomiska effekterna säkerställas långsiktigt.

29. Copernicus operativa fas är avgörande för att denna nya teknik ska få ett ekonomiskt genombrott. Det kommer dock även fortsättningsvis att krävas ekonomiskt stöd för att täcka de inledande kostnaderna i samband med att olika aktörer börjar använda ny teknik.

30. Kommissionen bör se till att den framtida långsiktiga finansieringen av driften av Copernicus infrastruktur garanteras genom EU:s budget, i syfte att säkerställa såväl finansiell hållbarhet som öppenhet och demokratisk kontroll vad gäller finansieringen.

31. Det finns ett akut behov av att inrätta stora datacenter för att bearbeta och lagra data som hämtats från Copernicus. Tillgången till historiska data är också mycket viktig för utvecklingen av nya tjänster och tillämpningar på området liksom kapaciteten att överföra stora mängder data i god tid före användningen.

32. ReK understryker den viktiga roll som system för rymdövervakning och satellitnavigering, såsom Galileo och Copernicus, spelar, och som gör det möjligt att snabbt reagera på naturkatastrofer såsom jordbävningar, skogsbränder, jordskred och översvämningar. Vi vill att detta avspeglas på ett lämpligt sätt i utvecklingen av tjänster i senare led för de lokala och regionala myndigheterna. En effektiv rymdstrategi är ett viktigt inslag i en hållbar och motståndskraftig utveckling genom att den bidrar till att rädda liv och skydda miljön och egendom.

33. För att kunna utnyttja data från Copernicus och Galileo som grundval för utvecklingen av nya tjänster krävs rättsliga ändringar som säkerställer att detta sker i linje med andra åtgärder inom regional-, energi- och miljöpolitik, jordbruk och miljöövervakning där geografiska data används. Man måste se till att data som genereras genom dessa program även kan användas för rapportering på EU-nivå och, när så är möjligt, att detta kan ske på ett lagligt sätt.

Dubbel användning av rymddata för säkerhet och försvar

34. Kapaciteten och tjänsterna på rymdområdet spelar en viktig roll för Europas försvar och säkerhet, eftersom de möjliggör en konsekvent tillämpning av gemensam säkerhets- och försvarspolitik och dessutom förbinder EU:s politik med områden såsom yttre åtgärder, gränsskydd, sjöfartsskydd, klimatpolitik, energitrygghet, katastrofhantering, humanitärt bistånd och transporter. Det strategiska partnerskapet med andra länder som genomför rymdprogram måste stärkas för att trygga Europas oberoende när det gäller avgörande rymdteknik och tillgång till rymden.

Ökat deltagande från medlemsstaternas och olika samhällsgruppers sida i diverse uppgifter i samband med genomförandet av rymdstrategin för Europa

35. Alla medlemsstater måste ha tillgång till rymdtjänster och till de nya möjligheterna att stimulera ekonomin och bredda kunskaperna. Medvetenheten om hur rymdområdet skulle kunna utnyttjas effektivt i den offentliga sektorn, bl.a. på regional nivå, på många olika områden, måste stärkas genom att dessa regioner får stöd genom både kompetensutveckling och olika finansieringsmekanismer.

36. Rymdteknik kan vara till nytta inom den offentliga sektorn, t.ex. för den dagliga övervakningen av ett område, bedömning av tillståndet när det gäller naturresurser (sötvatten, kustvatten, luftkvalitet osv.) och skog samt skogsinventering, för förvaltning av jordbruksmark och kontroll av stödsystemet, för tidig identifiering och förebyggande av olaglig byggnation, för användningen av sol- och vindenergi, för bättre energieffektivitet i byggnader och i många andra fall.

37. Det behövs ytterligare åtgärder för att öka den europeiska allmänhetens medvetenhet om fördelarna med rymden, och det behövs dessutom bättre utbildade specialister och tjänstemän samt fler ingenjörer och forskare för att skapa det nödvändiga mervärdet för samhället och för att sörja för ett intensivare samarbete med offentliga och privata organisationer och företag. Lokala initiativ, ömsesidigt erfarenhetsutbyte, skapande av synergier mellan olika funktionsområden samt information och upplysning bör höras till de främsta prioriteringarna för en ny rymdpolitik som är inriktad på medborgarnas faktiska behov.

Fastställande av konkreta utbildnings- och informationsåtgärder för att öka intresset hos yngre generationer

38. Rymdstrategin är beroende av starkt stöd och intresse från de yngre generationerna. Millenniegenerationen har vuxit upp i en värld där nya tillämpningar är en självklarhet, inte bara för ekonomiska syften utan också för daglig användning. De nya idéer och perspektiv som de unga kommer med bör uppmuntras.

39. EU:s nya rymdstrategi är inte tillräckligt inspirerande för de yngre. Rymden bör vara en källa till inspiration och motivation och bidra till att förbättra människornas liv. I strategin bör man framför allt ta upp främjandet av utbildning och upplysningsåtgärder i samband med rymdbaserade uppgifter och data. Att låta rymdverksamhet ingå i kursplaner i skolan och på universitet, högskolor och inrättningar som förmedlar vetenskapliga framsteg inom ramen för den informella utbildningen skulle göra mycket för att uppmärksamma människor på detta viktiga område.

Ytterligare ReK-åtgärder för ett framgångsrikt genomförande av rymdstrategin för Europa

40. ReK uppmanar kommissionen, Europaparlamentet och rådet att diskutera och stödja denna strategi och se till att den genomförs effektivt, i nära samarbete med städer, regioner och alla berörda parter.

41. För att framhålla rymdsektorns betydelse på regional nivå och för att städer och regioner på bästa möjliga sätt ska kunna använda de möjligheter som är förknippade med genomförandet av den europeiska rymdpolitiken kommer särskilda sammanträden om rymdfrågor att anordnas inom ReK:s utskott för miljö, klimatförändringar och energi. Detta är särskilt viktigt med tanke på halvtidsöversynen av EU:s rymdprogram 2017.

42. ReK kan ge bättre stöd till genomförandet och tillämpningen av Copernicusprogrammet på lokal och regional nivå om kommittén blir ständig medlem i användarforumet för Copernicusprogrammet och kan skicka en officiell företrädare till forumet. På så sätt skulle de lokala aktörernas betydelse vid utnyttjandet av Copernicusdata beaktas.

43. För ett framgångsrikt genomförande av den europeiska rymdstrategin bör partnerskap mellan kommissionen, medlemsstaterna, ESA, Eumetsat och myndigheter, intressenter, branscher, forskare och användargrupper från andra områden främjas. ReK kan i det sammanhanget utgöra en viktig partner.

Bryssel den 11 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Europeiska regionkommitténs
ordförande*

Yttrande från Europeiska regionkommittén – Reform av EU:s egna medel mot bakgrund av nästa fleråriga budgetram efter 2020

(2018/C 054/13)

Föredragande: Isabelle Boudineau (FR-PES), vice ordförande, regionfullmäktige, Nouvelle-Aquitaine

POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

En historisk möjlighet att reformera systemet för egna medel

1. ReK erinrar om att det i artikel 311 i EUF-fördraget anges att unionen ska se till att den har nödvändiga medel för att nå sina mål och genomföra sin politik och att budgeten utan att det inverkar på andra inkomster ska finansieras helt av egna medel.
2. Kommittén framhåller utmaningarna för EU:s budget efter 2020, när det gäller att möta de föränderliga utmaningarna på områden med ett europeiskt mervärde, bl.a. när det gäller behovet av att stärka försvarspolitiken och politiken mot terrorism, strategierna för att hantera migranter och flyktingar samt klimatpolitiken, och att bemöta de demografiska utmaningarna, utöver de andra prioriteringar som redan får stöd inom den fleråriga budgetramen.
3. Storbritanniens utträde ur EU kommer att påverka budgeten efter 2020, särskilt genom att den minskas med 10 miljarder euro per år ⁽¹⁾ och genom att förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram som redan flyttats fram till sommaren 2018 försenas.
4. ReK har redan ställt sig bakom en genomgripande reform av de egna medlen ⁽²⁾.
5. Kommittén välkomnar offentliggörandet av slutrapporten från högnivågruppen för egna medel (Montirapporten), särskilt rekommendationerna om principen om europeiskt mervärde och subsidiaritetsprincipen, men beklagar att rapporten inte berör EU-budgetens storlek mot bakgrund av EU:s prioriteringar.
6. Det särskilda sammanhanget med kriser, Förenade kungarikets utträde ur EU och reflektionen om EU:s framtid, samt Montirapportens rekommendationer, ger en möjlighet att skapa en vision för bl.a. vilka prioriteringar som på medellång och längre sikt bör finansieras i EU:s budget och att reformera systemet för finansiering av denna.
7. Kommittén välkomnar offentliggörandet av kommissionens diskussionsunderlag om framtiden för EU:s finanser, i synnerhet avsnittet "Inkomster till stöd för EU:s politikområden". ReK välkomnar hänvisningen i den avsiktsförklaring som kommissionen översände till Europaparlamentet och rådet den 13 september 2017 till avsikten att reformera de egna medlen. ReK vill dock att konkreta förslag ska läggas fram parallellt med eller inom ramen för förslaget till flerårig budgetram (senast i maj 2018). Dessutom uppmanar ReK både rådet och medlemsstaterna att dela ambitionen att i grunden reformera det nuvarande systemet för egna medel genom att göra det enklare, rättvisare och mer öppet.

En EU-budget som kvävs av idén om ett "rättvist återflöde"

8. ReK erinrar om att de nationella bidragen beräknade på grundval av bruttonationalinkomst (BNI) sedan några år är de viktigaste medlen i EU:s budget ⁽³⁾.
9. Kommittén anser att det finns alltför många brister i det nuvarande systemet, bland annat eftersom det är alltför beroende av nationella bidrag och att det uppmuntrar regeringarna att bara godta kombinationer av utgifter som maximerar deras förväntade nettovinst om man ser till statskassan. Detta förhållningssätt gör att man bortser från fördelarna med den inre marknaden eller med viss EU-politik och bara inriktar sig på hur stort återflödet är. Det orsakar

⁽¹⁾ "Brexit and the EU Budget: Threat or Opportunity?" <http://www.delorsinstitute.eu/media/brexitbudget-haasrubio-jdi-jan17.pdf>

⁽²⁾ ReK:s yttrande 2016/0009 om "Halvtidsöversyn av den fleråriga budgetramen".

⁽³⁾ I 2017 års budget kommer 69,63 % av intäkterna från nationella bidrag.

också en spricka mellan de medlemsstater som är "nettogivare" och de som är "nettomottagare", som förefaller artificiell i den mån som beräkningen endast avser de offentliga finanserna och inte de positiva externa effekterna för medlemsstaternas reala ekonomi. Förhållningssättet tar heller inte hänsyn till kostnaden för utebliven europeisk integration.

10. Kompromisserna mellan institutionerna i det årliga förarbetet för antagande av budgeten medför ofta att denna minskas jämfört med målsättningarna i den fleråriga budgetramen. Detta leder till ett allt större glapp mellan åtaganden och betalningar, som ger upphov till en betalningskris.

En reform för ökad insyn och förenkling och starkare band med medborgarna

11. ReK konstaterar att EU-budgetens komplexa struktur och finansieringssystem, som präglas av rabatt- och korrigeringsmekanismer, inverkar negativt på EU:s åtgärder och är en orsak till krisen i allmänhetens förtroende för EU. Kommittén önskar därför att alla korrigeringar och rabatter ska avskaffas.

12. Bristen på förtroende mellan allmänheten, medlemsstaterna och EU-institutionerna är en av förklaringarna till den överdrivna komplexiteten i förvaltningen av EU:s struktur- och investeringsfonder. För att förbättra allmänhetens bild av EU bör EU:s politik, bl.a. sammanhållningspolitiken, absolut förenklas efter 2020.

13. Det sätt på vilket medlemsstaternas bidrag till EU:s budget presenteras är inte harmoniserat och inte överskådligt. Fortfarande är det bara fyra medlemsstater som redovisar sitt bidrag till EU:s budget i sina nationella räkenskaper, och de anger det som en utgift, inte en investering.

För en ökning av de genuina egna medlen och en mer förutsägbar och balanserad budget

14. Reformen måste ha som mål att skapa en mer överskådlig, förutseende och balanserad budget som motsvarar EU:s utmaningar och samtidigt i större utsträckning grundar sig på nya egna medel och minskade nationella bidrag samtidigt som man ser till att de ytterligare bördorna för skattebetalarna blir så små som möjligt. Huvudsyftet är att föreslå en fördelning av de egna medlen som är mer överskådlig och begriplig för allmänheten, och en budget som är mer autonom och demokratisk med större deltagande av Europaparlamentet, bland annat i frågor som rör intäkterna i EU:s budget. I denna reform måste man för övrigt involvera ReK och ta hänsyn till den territoriella dimensionen i diskussionerna om EU:s budget.

15. ReK anser att reformen måste beröra frågan om den fleråriga budgetramens storlek. En samstämmighet mellan EU:s samtliga prioriteringar och antagandet av den fleråriga budgetramen som motsvarar dessa ambitioner krävs inom ramen för reformen.

16. Den fleråriga budgetramen efter 2020 måste vara både inriktad på framtida utmaningar och omfatta en avsättning för risker i budgeten. Detta är viktigt för att kunna bibehålla dess strategiska fokus och planeringssäkerheten för regionala och lokala myndigheter samt hantera eventuella kriser och undvika att ad hoc-fonder inrättas utanför den fleråriga budgetramen.

17. En koppling mellan de uttagna skatterna och viss prioriterad EU-politik skulle ha ett pedagogiskt värde som skulle kunna öka acceptansen. ReK föreslår att universalitetsprincipen i EU-budgeten bibehålls⁽⁴⁾. En mer flexibel syn på regeln om att inte anslå särskilda budgetmedel skulle dock kunna undersökas.

18. Alla förslag om budgeten efter 2020 bör inbegripa reformer på utgiftsområdet, för att ta hänsyn till EU:s nya prioriteringar, säkerställa en mer effektiv användning av EU-medel men även öka utnyttjandet av medlen, och på inkomstområdet, för att öka de nya egna medlen. Dessa reformer måste under alla omständigheter garantera tillräckliga anslag för att upprätthålla de politiska strategier som bidragit mest till uppbyggnaden av Europa, nämligen den gemensamma jordbruks- och livsmedelspolitiken, sammanhållningspolitiken och landsbygdsutvecklingspolitiken samt en social agenda baserad på högkvalitativa arbetstillfällen för EU:s medborgare.

19. Subsidiaritetsprincipen och idén om europeiskt mervärde bör beaktas i reformen. ReK efterfrågar att de "subsidiaritetstester" som föreslås i Montirapporten undersöks. Subsidiariteten får dock inte utnyttjas för att åternationalisera EU-politiken och man bör se till att inga ytterligare medel överförs till medlemsstaterna, vilket skulle kunna försvaga den politik som bidragit mest till uppbyggnaden av Europa, nämligen den gemensamma jordbrukspolitiken, sammanhållningspolitiken och landsbygdsutvecklingspolitiken samt en social agenda baserad på skapande av högkvalitativa arbetstillfällen för EU:s medborgare.

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/budget/financialreport/2011/overview/budget_management/index_en.html

20. ReK understryker att uppbörden av "traditionella" egna medel såsom tullar eller inkomster från bekämpning av bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen i hög grad är beroende av medlemsstaternas lojala samarbete.

21. Kommittén insisterar på att reformen av egna medel bör utformas i samband med möjligheten att inrätta en finanspolitisk kapacitet för medlemsstaterna i euroområdet.

22. Med tanke på de stränga krav som medlemsstaterna åläggs enligt sexpacken, tvåpacken och finanspakten (strukturellt saldo som måste respekteras, utgiftsbroms och minskad skuldkvot) anser kommittén emellertid att medlemsstaterna ovillkorligen även fortsättningsvis måste ha tillräckligt handlingsutrymme för att självständigt utforma sin skatterätt och på så sätt kunna sörja för nödvändiga (nationella) intäkter, så att de har tillräckliga medel för att täcka utgifterna, varav vissa ökar oproportionerligt snabbt (t.ex. på det sociala området, inom hälso- och sjukvården eller inom omsorgen).

Åsikter om de nya egna medel som anges i Montirapporten

23. ReK rekommenderar att de nya egna medlen undersöks och att ett förslag läggs fram i form av ett "paket" med olika skatter för att utjämna de nya egna medlens effekter på alla myndighetsnivåer och för företag och medborgare.

24. Kommittén ser positivt på alternativet med en EU-skatt på företag genom en gemensam konsoliderad bolagsskattebas. I ett tidigare yttrande välkomnade vi de positiva effekterna av en gemensam konsoliderad bolagsskattebas på den ekonomiska tillväxten, sysselsättningen och jämlikheten på skatteområdet, samt på de offentliga finanserna, även på lokal och regional nivå. Som ett komplement till denna skatt uppmanar vi för övrigt institutionerna att reflektera över införandet av en skatt på multinationella företag. Vi stöder kommissionens initiativ att, i linje med sitt meddelande av den 21 september 2017 om en rättvis beskattning av den digitala ekonomin, senast våren 2018 lägga fram ett förslag till direktiv med bestämmelser om beskattning av den digitala ekonomins vinster på EU-nivå. Vi påminner dock om att utrymmet för skatteharmonisering på EU-nivå genom bestämmelserna i artikel 113 i EUF-fördraget är begränsat till det som krävs för att den inre marknaden ska fungera och för att skapa rättvisa konkurrensvillkor samt att befogenheten att ta ut och uppbära skatter förblir ett centralt inslag i medlemsstaternas suveränitet.

25. ReK anser att en reformerad mervärdesskatt skulle kunna bidra till att öka de egna medlen. Nuvarande mervärdesskattesystem är onödigt komplicerat och bör reformeras i enlighet med det system som föreslås av högnivågruppen, med tillämpning av en gemensam EU-skattesats på en större harmoniserad skattebas. Denna reform bör dock inte inverka negativt på medborgarna och de mindre utvecklade medlemsstaterna.

26. Kommittén ställer sig positiv till skatten på finansiella transaktioner. Den skulle göra det möjligt för medlemsstaterna att minska sina nationella bidrag⁽⁵⁾. Det begränsade antal medlemsstater som stöder en skatt på finansiella transaktioner och bristen på förutsägbarhet i fråga om inkomster begränsar dock dess potential.

27. Vi anser att ett eget medel baserat på seignorage skulle kunna övervägas trots riskerna i samband med volatilitet och det faktum att det endast rör medlemsstaterna i euroområdet.

28. Koldioxidskatterna på nationell nivå, den skatt som skulle kunna fastställas på EU-nivå och skatten från systemet för handel med utsläppsrätter på EU-nivå innebär avsevärda fördelar, särskilt genom att stimulera till minskade koldioxidutsläpp, bidra till genomförandet av Parisavtalet och skapa en starkare koppling till EU-målen för hållbar utveckling på klimat- och miljöområdet. Industri- och transportsektorerna skulle dock drabbas. Sådana skatter skulle också kunna skapa en ny klyfta mellan de ekonomiskt mindre utvecklade medlemsstater som har en mer koldioxidintensiv ekonomi och de mer utvecklade medlemsstaterna, som har kapacitet att skaffa sig mer miljövänliga produktionsmedel. Om man inför sådana koldioxidskatter måste man dessutom skapa kompensationsmekanismer för de öar och de yttersta randområden som är helt beroende av flyg- och sjötransporter och ändå försöker minska utsläppen.

29. Elskatten skulle visserligen ha fördelen av att vara "lättbegriplig" och i linje med EU:s mål i fråga om energieffektivitet, men det finns en risk att den blir impopulär och missgynnar fattiga familjer. Den bör därför inte genomföras för hushållen.

⁽⁵⁾ ReK:s yttrande – "Gemensamt system för en skatt på finansiella transaktioner", CdR 332/2011.

30. Bränsleskatten bör inte genomföras. Förutom problemet med allmänhetens acceptans kommer denna skatt att ha negativa effekter på lokal nivå. Faktum är att den utgör en inkomstkälla för vissa lokala och regionala myndigheter.

31. Kommittén anser att den skatt på flygningar som kommissionen föreslog 2011 ⁽⁶⁾ skulle kunna övervägas igen, och föreslår att den tillämpas på flygningar inom Europa.

32. Vi uppmanar kommissionen att genomföra en ingående konsekvensbedömning av de nya egna medlen och deras inverkan på nationella samt lokala och regionala budgetar och på medborgarna.

En reform som följer tidsplanen för den fleråriga budgetramen efter 2020

33. ReK uppmanar kommissionen att lägga fram ett lagstiftningsförslag om den fleråriga budgetramen efter 2020 med en långtgående reform av de egna medlen. Reformen bör ske successivt och inom ramen för EU:s fördrag, och innebära att de nationella bidragen bibehålls, men minskas.

34. Tidsfristerna i samband med Förenade kungarikets utträde ur EU och förnyelsen av Europaparlamentets och kommissionens mandat skulle kunna försena förslagen om EU:s budget efter 2020. ReK uppmanar kommissionen att vid avsevärda förseningar föreslå en förlängning av den fleråriga budgetramen enligt artikel 312.4 i EUF-fördraget, för att undvika en negativ inverkan på EU:s politik, särskilt sammanhållningspolitiken.

Bryssel den 11 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Europeiska regionkommitténs
ordförande*

⁽⁶⁾ Financing the EU budget: Report on the operation of the own resources system (SEK(2011) 876 final).

Yttrande från Europeiska regionkommittén – Att skydda migrerande barn

(2018/C 054/14)

Föredragande: Yoomi Renström (SE-PES), ledamot, kommunfullmäktige, Ovanåkers kommun

Referensdokument: Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet – Att skydda migrerande barn,

COM(2017) 211 final

POLITISKA REKOMMENDATIONER**Bakgrund**

Migrerande barn är en särskilt utsatt grupp. Antalet barn som befinner sig i olika typer av migrationssituationer och som anländer till EU har ökat dramatiskt. Många av dem är ensamkommande, dvs. utan vuxna vårdnadshavare. Under 2015 och 2016 utgjorde de omkring trettio procent av alla asylsökande barn, och det har skett en sexfaldig ökning av deras antal under de senaste åren.

Kommissionens meddelande tar upp förbättringsområden för skyddet av migrerande barn. Rekommendationerna tar sin utgångspunkt i redan befintliga regelverk, processer och initiativ. Ökningen av barn som migrerar har inneburit påfrestningar i mottagandet och i barnskyddssystemen. Genom att föreslå ett antal nyckelåtgärder som Europeiska unionen och medlemsstaterna med stöd av relevanta EU-myndigheter (EASO, FRA och Frontex) antingen bör införa eller genomföra på ett bättre sätt, vill kommissionen avhjälpa de mest akuta bristerna i skyddet av migrerande barn och tillgodose barnens behov och rättigheter i migrationssituationen.

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Europeiska regionkommittén välkomnar kommissionens meddelande mot bakgrund av de brister som finns inom EU och medlemsstaterna när det gäller skyddet av barn som befinner sig i olika typer av migrationssituationer. Det är positivt att kommissionen identifierar möjligheter till ett förbättrat genomförande som möjliggör tidiga, samordnade och mer ändamålsenliga åtgärder på området.
2. Kommittén delar kommissionens uppfattning om vikten av en helhetssyn som inbegriper såväl ensamkommande barn som barn som kommer med sina familjer, oavsett deras status och i alla skeden av migrationen. Vi välkomnar också att kommissionens förslag till åtgärder spänner från grundorsakerna till barns riskfyllda resor till EU och ett stärkt barnskyddssystem längs migrationsrutterna, till åtgärder för förbättrat mottagande i EU, integration och åtgärder för återvändande och familjeåterförening.
3. ReK noterar att barns grundläggande rättigheter klart uttrycks i artikel 24 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Barns grundläggande rättigheter är en övergripande och flerdimensionell fråga, och måste därför integreras i all relevant politik på EU-nivå och nationell nivå ⁽¹⁾.
4. Barnets rättigheter är mänskliga rättigheter som är universella, odelbara och samverkande. Vi uppmanar EU och medlemsstaterna, vilka samtliga ratificerat FN:s konvention om barnets rättigheter (UNCRC), att se till att bestämmelserna i konventionen efterlevs. Kommittén anser att UNCRC ska användas som en ram, inte enbart när rättigheterna kränks, utan även tillämpas för att främja utveckling och möjligheter för alla barn och ungdomar ⁽²⁾.

⁽¹⁾ ReK:s yttrande på eget initiativ om *Lokalt och regionalt samarbete för att skydda barnens rättigheter i EU* (CdR 54/2010).

⁽²⁾ Se fotnot 1.

5. ReK noterar att den institutionella och rättsliga ramen för att värna barns rättigheter finns inom unionen, bl.a. genom UNCRC, Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna och andra viktiga internationella överenskommelser som medlemsstaterna har ingått. Utmaningen är att genomföra dessa rättsliga instrument i praktiken, givet den situation Europa befinner sig i med en kraftig ökning av migrerande barn i behov av skydd.

6. Kommittén betonar länken mellan detta yttrande och ReK:s andra yttranden om förslag till asylreformer som antogs 2016 ⁽³⁾ och upprepar kravet på en omfattande och hållbar EU-strategi för migration baserad på solidaritet och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive åtgärder för att effektivt skydda den mest utsatta gruppen – barnen.

7. Vi anser att meddelandet är ett viktigt kompletterande bidrag till det nya europeiska asylsystemet (CEAS) och uppmanar de EU-institutioner som deltar i förhandlingar om det kommande asylsystemet att säkerställa ett tydligt barnrättsperspektiv i alla delar.

8. Kommittén välkomnar att kommissionen ger förslag på konkreta nyckelåtgärder som förtydligar EU:s och medlemsstaternas ansvar för skyddet av migrerande barn. Vi betonar vikten av att barns rättigheter tas tillvara under hela migrationsprocessen.

9. ReK välkomnar att kommissionen eftersträvar enhetlighet och en högre standard på mottagandet av barn och unga i samtliga medlemsstater, men vill understryka att det är både EU:s och medlemsstaternas ansvar att ge regional och lokal nivå rätt förutsättningar för mottagandet.

10. Kommittén framhåller att skyddet av migrerande barn inte kan säkerställas utan ett brett partnerskap mellan alla berörda aktörer: EU:s institutioner, medlemsstaterna, lokala och regionala myndigheter samt det civila samhället. De lokala och regionala myndigheterna har emellertid en central roll i den praktiska vardagssituation som skyddsbehövande barn i migration lever i och har även en nyckelroll när det gäller samordning med övriga aktörer.

11. Kommittén anser att meddelandet inte beaktar förhållanden och förutsättningar för de lokala och regionala myndigheterna. Vi betonar att de lokala och regionala myndigheternas erfarenheter och förutsättningar måste vara vägledande för de förslag som lämnas. För att nya arbetssätt ska kunna genomföras måste de lokala och regionala myndigheterna involveras tidigt och genom hela processen. EU och medlemsstaterna måste ta fram ändamålsenligt och lokalt anpassat stöd i form av finansiering, lag- och regelsystem samt kunskapsstöd.

12. Kommittén anser att migrations- och utvecklingspolitik är tätt sammankopplade. Internationellt, nationellt, regionalt och lokalt samarbete har avgörande betydelse för förverkligandet av ett gemensamt skydd för migrerande barn i linje med de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030.

Barnets bästa måste vara en vägledande princip

13. Principen om barnets bästa, i enlighet med bestämmelserna i UNCRC, ska vara vägledande för beslut och åtgärder genom hela asylprocessen och även för de barn som inte söker asyl. Som barn räknas alla personer upp till 18 år. ReK anser att för att barnets bästa ska kunna bedömas måste barnets åsikter inhämtas och för detta behöver barnet tillgång till all relevant information om såväl sina rättigheter som om asylförfarandet. Informationen ska också vara anpassad till barnets ålder och övriga förutsättningar. Ovanstående bör säkerställas genom att barnet får en rättslig företrädare eller i förekommande fall en utsedd förmyndare.

14. Kommittén uppmärksammar bristen på kriterier för att identifiera och bedöma barnets bästa och välkomnar därför att kommissionen och EU-byråerna ska tillhandahålla vägledning, utbildning och verktyg för bedömning av barnets bästa.

15. Kommittén anser att barns särskilda utsatthet ska uppmärksammas och därför ska barns ärenden prioriteras. För varje barn ska en utredning göras rörande just det barnets skyddsbehov. Kommittén välkomnar de särskilda riktlinjer om operativa standarder och materiella mottagningsvillkor för ensamkommande barn som Europeiska stödkontoret för asylfrågor (EASO) kommer att utarbeta under 2017.

⁽³⁾ COR-2016-05807-00-00-AC och COR-2016-03267-00-00-AC.

16. Kommittén instämmer i kommissionens uppmaning till medlemsstaterna om att säkerställa att personer som arbetar med migrerande barn i alla situationer har lämplig utbildning. Utöver utbildning anser kommittén att det finns ett behov av att finansiera och stödja utbyte av erfarenheter och goda exempel.

Migrerande barn har behov av skydd

17. ReK instämmer i att det första steget för ett stärkt skydd av migrerande barn är att ta itu med de bakomliggande orsakerna till att barn ger sig ut på farliga resor i Europa. Detta kräver att man lyckas bekämpa fattigdom och nöd, ojämlika levnadsstandarder och komma till rätta med utdragna och våldsamma konflikter. Det är även viktigt att utveckla integrerade barnskyddssystem i tredjeländer.

18. Kommittén konstaterar att barn på flykt och i migration utgör en särskilt sårbar grupp, eftersom de är utsatta för risker och ofta har utsatts för extrema former av våld, utnyttjande, människohandel, kriminalitet samt fysiska, psykiska och sexuella övergrepp. Flickors och pojkars utsatthet kan skilja sig åt. Flickor är t.ex. mer utsatta för sexuellt och könsrelaterat våld och löper särskilt hög risk för tvångsäktenskap medan pojkar t.ex. riskerar att dras in i kriminalitet. Ett jämställdhetsperspektiv ska därför alltid tillämpas vid planering, genomförande och utvärdering av insatser för att skydda barn.

19. Barn som anländer med vuxna och vars relation till den vuxna är oklar bör särskilt uppmärksammas för att säkerställa att barnets hälsa och rättigheter tryggas.

20. De senaste månaderna har uppvisat rekordhöga dödstal för flyktingar och migranter i centrala Medelhavet, däribland många barn. Kommittén refererar här till sin tidigare ståndpunkt⁽⁴⁾ och instämmer i Unicefs uppmaning till EU och dess medlemsstater att åta sig att skydda barn som tvingats lämna sin hembygd, genom att förebygga utnyttjandet av och människohandeln med barn samt stärka program för skydd av barn i Libyen.

21. Kommittén understryker vikten av att det vid varje mottagningscentrum där barn ska registreras och identifieras utses ett barnskyddsombud. Ombudet ska fungera som en kontaktpunkt för alla frågor som rör barn och deras rättigheter.

22. De uppgifter som samlas in ska vara jämförbara mellan medlemsstaterna och uppdelade på kön. När biometriska data och fingeravtryck insamlas ska metoderna utgå från barnets bästa och vara anpassade till varje barns kön och särskilda förutsättningar. Därtill är det viktigt att ett barnskyddsombud är närvarande.

23. Kommittén anser att det inom EU ska finnas fungerande och rättssäkra system för åldersbedömningar. Att bedömningen av en sökandes ålder görs tidigt i processen är viktigt utifrån ett barnrätts- och rättssäkerhetsperspektiv. Vi välkomnar att EASO ska uppdatera sina riktlinjer beträffande åldersdömningar under 2017 så att förfarandet blir mer likvärdigt för barnen.

24. ReK framhåller att samarbete, uppföljning och åtgärder som rör barn som avviker inom EU måste förbättras. En ökande andel barn försvinner och endast ett fåtal hittas. Försvunna migrerande barn har samma rättigheter som andra barn. För att motverka att barn försvinner anser kommittén att det behövs ett rättssäkert och systematiskt sätt att rapportera och reagera varje gång då barn försvinner.

25. Kommittén ställer sig positiv till att kommissionens kunskapscentrum för migration och demografi kommer att sammanställa en databas med uppgifter om migrerande barn.

Boendeformer för migrerande barn

26. Vi uppmanar EU och medlemsstaterna att främja utveckling av olika typer av boendeformer för ensamkommande barn. Det kan vara placering i familjehem eller på särskilda anläggningar för barn, eller boende hos vuxna släktingar. Barnets bästa ska utredas inför sådana placeringar.

⁽⁴⁾ Utkast till yttrande *Migration längs den centrala Medelhavsrutten*, CIVEX-VI/023.

27. Kommittén är emot all form av fängslande av barn på grund av deras migrationsstatus. De negativa effekter som frihetsberövande har på barn gör att det alternativet endast ska användas som en sista utväg och i undantagsfall, t.ex. när det finns fara för barnets liv och hälsa, för så kort tid som möjligt och aldrig under fängsliknande förhållanden. Frihetsberövandet ska i alla faser alltid övervakas av behörig myndighet och/eller den offentliga barnomsorgsförvaltningen. Förvaren ska vara särskilt anpassade för barn och bemannade av personal med adekvat utbildning. Kommittén noterar med tillfredsställelse att främjandet av alternativ till frihetsberövande är en de huvudfrågor som kommer att diskuteras vid European Forum on the Rights of the Child den 6–8 november 2017.

Barnets rätt till företrädare

28. Förmyndarskapssystemen skiljer sig åt mellan medlemsstaterna, vilket kommittén anser försvårar möjligheten till likvärdiga villkor för barn som tilldelas en förmyndare inom EU. Varje ensamkommande barn som kommer till ett land har rätt till en professionell företrädare som juridiskt kan föra barnets talan och skydda dess intressen, oavsett om barnet söker asyl eller inte. Förmyndaren är en viktig person som ska bygga upp ett förtroende mellan sig och barnet och skydda barnet från att bli utnyttjat på olika sätt. En god relation mellan ett barn och dess förmyndare är gynnsamt för integrationen. En förmyndare kan även medverka till att barn inte försvinner. Kommittén konstaterar med tillfredsställelse att snabba framsteg, enligt kommissionens meddelade om läget för den europeiska agendan för migration, har gjorts på EU-nivå mot skapandet av ett europeiskt nätverk för förmyndare.

29. Kommittén anser att det är viktigt att förmyndarna får adekvat utbildning av en ansvarig institution eller offentlig myndighet eller kan uppvisa att de har genomgått en sådan. Förmyndarna ska ha ett begränsat antal barn att ansvara för. Förmyndarna bör vara anställda och finansierade av medlemsstaten och ha möjlighet att arbeta oberoende.

30. ReK välkomnar inrättandet av ett europeiskt förmyndarnätverk där erfarenheter kan utbytas och riktlinjer skapas.

Barnets integration i samhället och behovet av utbildning

31. Kommittén betonar särskilt den nära kopplingen mellan mottagningsvillkor för barn och möjligheter till integration, konstaterar att procedurer och mottagningsvillkor inte får fördröja eller undergräva integrationsprocessen, samt framhåller att det är viktigt att processen för att få en lagstadgad administrativ status påbörjas så snart som möjligt.

32. Tidig integration av barn är av avgörande betydelse för att stödja utvecklingen in i vuxen ålder. Att barn blir integrerade i det nya landet är en social investering som bidrar till att minimera riskerna för kriminalitet och utsatthet för radikaliserings. Genom att i ett tidigt skede skapa tillgång till utbildning, hälso- och sjukvård, fritidssysselsättningar och psykosocialt stöd främjas barnens utveckling.

33. Kommittén betonar särskilt att tidig och faktisk tillgång till inkluderande, formell utbildning – även förskoleverksamhet och barnomsorg – är ett av de viktigaste och mest kraftfulla verktygen för integration av barn eftersom det främjar språkkunskaper, social sammanhållning och ömsesidig förståelse.

34. Kommittén betonar vikten av att traumatiserade barn får adekvat psykosocialt stöd för att underlätta integrationsprocessen. Det behövs också särskilda tjänster, med tillgång till sexuell och reproduktiv hälso- och sjukvård, för barn som kan ha utsatts för sexuellt och könsrelaterat våld.

35. ReK framhåller vikten av fortlöpande insatser för att främja en positiv inställning till mångfald och för att bekämpa rasism, främlingsfientlighet och framför allt hatpropaganda mot migrerande barn.

36. ReK noterar att kommissionen uppmärksammar de problem som uppstår när ensamkommande barn fyller 18 år och inte längre betraktas som barn, trots att de fortfarande har stort skyddsbehov. Barnen bör förberedas för denna övergångsfas till vuxenlivet genom att få rådgivning, stöd och möjligheter till vidareutbildning och yrkesutbildning.

37. Kommittén understryker vikten av hållbara lösningar för att ge barn normalitet och stabilitet på lång sikt. Alla möjliga lösningar bör beaktas: integration, återvändande, vidarebosättning eller återförening med familjemedlemmar. Av största vikt är att en noggrann bedömning av barnets bästa görs i samtliga fall.

Europeiskt, nationellt, regionalt och lokalt perspektiv

38. Kommittén betonar att de lokala och regionala myndigheterna ska ses som en viktig partner i genomförandet och utförandet av EU:s strategi för skydd av migrerande barn. Vi uppmanar kommissionen att i alla förslag beakta konsekvenserna för den lokala och regionala nivån, då mottagandet av barn som söker asyl sker på lokal nivå och det är där som tillgång till olika välfärdstjänster ges och en tidig integration i samhället tar sin början.

39. Vi uppmanar kommissionen att vara tydlig i sin kommunikation med medlemsstaterna om att de ska ta tillvara de lokala och regionala nivåernas erfarenheter och kunskaper. Regionala och lokala myndigheter har många goda exempel och stor erfarenhet av att skydda och ta emot migrerande barn.

40. Olika former av EU:s finansierings- och stödmöjligheter underlättar och bidrar till skyddet av migrerande barn och deras integration. Kommittén uppmanar kommissionen att förbättra informationen om existerande stöd- och finansieringsformer för lokala och regionala myndigheter.

41. Vi instämmer med kommissionen att det krävs en beslutsam, samlad och samordnad uppföljning av de nyckelåtgärder som beskrivs i meddelandet på EU-nivå, nationell, regional och lokal nivå och i samarbete med civilsamhället och internationella organisationer. Alla relevanta aspekter av EU-lagstiftningen ska övervakas noggrant, i synnerhet efterlevnaden av skyldigheter när det gäller grundläggande rättigheter och garantier med anknytning till barnets rättigheter.

42. Ett sammanhållet system med gemensamma mål för mottagandet av migrerande barn på EU-nivå och nationell nivå gör att rätt insatser kan sättas in så tidigt som möjligt. Detta är avgörande för att tillvarata barnets möjligheter till snabb integration, framgångsrik skolgång och god förberedelse för arbetsmarknaden. För att säkerställa att dessa mål kan uppnås anser kommittén att alla medlemsstater solidariskt måste dela på ansvaret att ta emot barn i behov av skydd.

43. Barnen är Europas framtid. De demografiska förändringarna innebär att andelen äldre i befolkningen ökar och efterfrågan på arbetskraft i förvärvsaktiv ålder stiger. Det behövs ett tillskott av unga människor för att våra samhällen ska växa och blomstra. Kommittén betonar att med rätt förutsättningar i mottagandet och om man inför en bra integrationsprocess ges migrerade barn och unga goda livs- och utvecklingsmöjligheter i våra samhällen. Därför är ett gott mottagande och en bra integrationsprocess en långsiktig investering i välfärd, demokrati och mänskliga rättigheter.

Bryssel den 11 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Europeiska regionkommitténs
ordförande*

III

(Förberedande akter)

REGIONKOMMITTÉN

125:E PLENARSESSIONEN DEN 9–11 OKTOBER 2017

Yttrande från Europeiska regionkommittén – Tjänstepaketet: en tjänsteekonomi som fungerar för européerna

(2018/C 054/15)

Föredragande: Jean-Luc VANRAES (BE–ALDE), ledamot, kommunfullmäktige, Uccle/Ukkel**Referensdokument:** Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om införande av ett europeiskt elektroniskt tjänstekort och därmed sammanhängande administrativa verktyg

COM(2016) 824 final

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om den rättsliga och operativa ramen för det europeiska elektroniska tjänstekort som införs genom förordning ... [tjänstekortsförordningen]

COM(2016) 823 final

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om proportionalitetsprövning före antagandet av ny reglering av yrken

COM(2016) 822 final

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillämpningen av direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, om fastställande av ett anmälningförfarande för tillståndsförfaranden och krav avseende tjänster, och om ändring av direktiv 2006/123/EG och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden

COM(2016) 821 final

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om rekommenderade reformer för reglering av yrkesmässiga tjänster

COM(2016) 820 final

I. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsrekommendation 1

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillämpningen av direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, om fastställande av ett anmälningsskyldighetsförfarande för tillståndsförfaranden och krav avseende tjänster, och om ändring av direktiv 2006/123/EG och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informations-systemet för den inre marknaden

COM(2016) 821 final

Skäl 7

Ändra enligt följande:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Den anmälningsskyldighet som fastställs i detta direktiv bör gälla för medlemsstaters lagstiftningsåtgärder, såsom lagar och andra förordningar av allmän karaktär eller andra bindande bestämmelser av allmän karaktär, däribland bestämmelser antagna av branschorganisationer som kollektivt reglerar tillträdet till eller utövandet av en tjänsteverksamhet. Anmälningsskyldigheten bör å andra sidan inte tillämpas på individuella beslut som utfärdas av nationella myndigheter.	Den anmälningsskyldighet som fastställs i detta direktiv bör gälla för medlemsstaters lagstiftningsåtgärder, såsom lagar och andra förordningar av allmän karaktär eller andra bindande bestämmelser av allmän karaktär, däribland bestämmelser antagna av branschorganisationer som kollektivt reglerar tillträdet till eller utövandet av en tjänsteverksamhet. Anmälningsskyldigheten bör å andra sidan inte tillämpas på individuella beslut som utfärdas av nationella myndigheter. <i>Ändringar av förslag till åtgärder som lämnas av lagstiftande församlingar eller nationella, regionala och lokala parlament under det parlamentariska förfarandet bör inte omfattas av den anmälningsskyldighet som föreskrivs i detta direktiv. Vid tillämpningen av detta direktiv bör anmälningsskyldigheten anses ha uppfyllts när förslaget till åtgärd genomförs och slutligen antas vid slutet av det parlamentariska förfarandet.</i>

Motivering

Förslaget innehåller inget förfarande för ändringar av förslag till åtgärder som lämnas av lagstiftande församlingar.

Ändringsrekommendation 2

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillämpningen av direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, om fastställande av ett anmälningsskyldighetsförfarande för tillståndsförfaranden och krav avseende tjänster, och om ändring av direktiv 2006/123/EG och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informations-systemet för den inre marknaden

COM(2016) 821 final

Skäl 15

Stryk punkten:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<i>Underlåtenhet att uppfylla skyldigheten att anmäla åtgärdsförslag minst tre månader innan de antas och/eller underlåtenhet att avstå från att anta den anmälda åtgärden under denna period och, i tillämpliga fall, under tre månader efter mottagandet av en varning, bör betraktas som ett väsentligt förfarandefel av allvarlig karaktär med avseende på dess rättsverkan i förhållande till enskilda.</i>	

Motivering

Följden av kommissionens förslag blir att åtgärdsförslag som inte har anmälts inte kan verkställas. Det skulle få allvarliga konsekvenser för genomförandet av lokala och regionala åtgärder eftersom tjänstedirektivets tillämpningsområde är mycket brett och i vissa fall fortfarande håller på att utvecklas genom EU-domstolens rättspraxis.

Ändringsrekommendation 3

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillämpningen av direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, om fastställande av ett anmälningförfarande för tillståndsförfaranden och krav avseende tjänster, och om ändring av direktiv 2006/123/EG och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informations-systemet för den inre marknaden

COM(2016) 821 final

Artikel 3.2

Ändra enligt följande:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla alla förslag till åtgärder som inför nya krav eller tillståndsförfaranden enligt vad som avses i artikel 4, eller ändrar sådana befintliga krav eller tillståndsförfaranden. 2. Om en medlemsstat ändrar ett anmält förslag till åtgärd och det leder till att dess tillämpningsområde eller innehåll avsevärt utvidgas, den ursprungliga tidsfristen för genomförande förkortas eller ytterligare krav eller tillståndsförfaranden läggs till eller blir mer restriktiva vad gäller etablering eller gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster, ska medlemsstaten anmäla det ändrade förslaget till åtgärd som tidigare har anmälts enligt punkt 1, och inkludera en förklaring av syftet med och innehållet i ändringarna. I sådana fall ska den tidigare anmälan anses återkallad. 3. Sådana förslag till åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 ska anmälas till kommissionen minst tre månader före antagandet.	1. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla alla förslag till åtgärder som inför nya krav eller tillståndsförfaranden enligt vad som avses i artikel 4, eller ändrar sådana befintliga krav eller tillståndsförfaranden. 2. a) Om en medlemsstat ändrar ett anmält förslag till åtgärd och det leder till att dess tillämpningsområde eller innehåll avsevärt utvidgas, den ursprungliga tidsfristen för genomförande förkortas eller ytterligare krav eller tillståndsförfaranden läggs till eller blir mer restriktiva vad gäller etablering eller gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster, ska medlemsstaten anmäla det ändrade förslaget till åtgärd som tidigare har anmälts enligt punkt 1, och inkludera en förklaring av syftet med och innehållet i ändringarna. I sådana fall ska den tidigare anmälan anses återkallad. b) Medlemsstaterna ska inte vara skyldiga att anmäla ändringar som gjorts under det parlamentariska förfarandet av ett förslag till åtgärd som redan har anmälts. Medlemsstaterna ska emellertid anmäla det åtgärdsförslag som innehåller dessa ändringar till kommissionen när det har antagits. 3. Sådana förslag till åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 ska anmälas till kommissionen minst tre månader före antagandet.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
4. Överträdelse av någon av de skyldigheter som anges i artikel 3.1, 3.2 och 3.3 eller i artikel 6.2 ska utgöra ett väsentligt förfarandefel av allvarlig art med avseende på dess effekter för enskilda. 5. Medlemsstaterna ska som en del i en anmälan lämna information som visar att det anmälda tillståndsförfarandet eller kravet överensstämmer med direktiv 2006/123/EG. Denna information ska innehålla uppgift om den tvingande hänsyn till allmänintresset som eftersträvas och om skälen till varför det anmälda tillståndsförfarandet eller kravet är icke-diskriminerande på grund av nationalitet eller bostadsort och varför det är proportionerligt. Denna information ska innehålla en bedömning som visar att mindre restriktiva åtgärder inte finns att tillgå samt närmare uppgifter till stöd för de argument som den anmälade medlemsstaten har lagt fram. 6. I anmälan ska medlemsstaten i fråga även bifoga texten till de lagar eller andra författningar som underbygger det anmälda åtgärdsförslaget. 7. Berörda medlemsstater ska anmäla den antagna åtgärden inom två veckor efter det att den har antagits. 8. Vid tillämpningen av det anmälningsförfarande som fastställs genom detta direktiv och för att säkerställa informationsutbytet mellan den anmälade medlemsstaten, övriga medlemsstater och kommissionen, ska informations-systemet för den inre marknaden som fastställs i förordning (EU) nr 1024/2012 användas.	4. Överträdelse av någon av de skyldigheter som anges i artikel 3.1, 3.2 och 3.3 eller i artikel 6.2 ska utgöra ett väsentligt förfarandefel av allvarlig art med avseende på dess effekter för enskilda. 5. Medlemsstaterna ska som en del i en anmälan lämna information som visar att det anmälda tillståndsförfarandet eller kravet överensstämmer med direktiv 2006/123/EG. Denna information ska innehålla uppgift om den tvingande hänsyn till allmänintresset som eftersträvas och om skälen till varför det anmälda tillståndsförfarandet eller kravet är icke-diskriminerande på grund av nationalitet eller bostadsort och varför det är proportionerligt. Denna information ska innehålla en bedömning som visar att mindre restriktiva åtgärder inte finns att tillgå samt närmare uppgifter till stöd för de argument som den anmälade medlemsstaten har lagt fram. 6. I anmälan ska medlemsstaten i fråga även bifoga texten till de lagar eller andra författningar som underbygger det anmälda åtgärdsförslaget. 7. Berörda medlemsstater ska anmäla den antagna åtgärden inom två veckor efter det att den har antagits. 8. Vid tillämpningen av det anmälningsförfarande som fastställs genom detta direktiv och för att säkerställa informationsutbytet mellan den anmälade medlemsstaten, övriga medlemsstater och kommissionen, ska informations-systemet för den inre marknaden som fastställs i förordning (EU) nr 1024/2012 användas.

Motivering

Förslaget innehåller inget förfarande för ändringar av förslag till åtgärder som lämnas av lagstiftande församlingar.

Ändringsrekommendation 4

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillämpningen av direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, om fastställande av ett anmälningförfarande för tillståndsförfaranden och krav avseende tjänster, och om ändring av direktiv 2006/123/EG och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informations-systemet för den inre marknaden

COM(2016) 821 final

Artikel 3.4

Stryk punkten:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<i>Överträdelse av någon av de skyldigheter som anges i artikel 3.1, 3.2 och 3.3 eller i artikel 6.2 ska utgöra ett väsentligt förfarandefel av allvarlig art med avseende på dess effekter för enskilda.</i>	

Motivering

Följden av kommissionens förslag blir att åtgärdsförslag som inte har anmälts inte kan verkställas. Det skulle få allvarliga konsekvenser för genomförandet av lokala och regionala åtgärder eftersom tjänstedirektivets tillämpningsområde är mycket brett och i vissa fall fortfarande håller på att utvecklas genom EU-domstolens rättspraxis.

Den föreslagna påföljden skulle leda till stor rättsosäkerhet eftersom även projekt som är innehållsmässigt oproblematiska och som materiellt sett tydligt överensstämmer med EU-rätten inte skulle kunna tillämpas redan vid minsta lilla formella överträdelse i samband med anmälan.

Ändringsrekommendation 5

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillämpningen av direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, om fastställande av ett anmälningförfarande för tillståndsförfaranden och krav avseende tjänster, och om ändring av direktiv 2006/123/EG och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informations-systemet för den inre marknaden

COM(2016) 821 final

Artikel 3.8

Lägg till en ny artikel efter artikel 3.8

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<i>Artikel 3.3 ska inte tillämpas om en medlemsstat måste anta åtgärder som innebär ett införande av nya tillståndsförfaranden eller krav eller en ändring av befintliga tillståndssystem under en mycket kort tidsperiod på grund av brådskande skäl, till följd av allvarliga och oförutsebara omständigheter, vad gäller skyddet av den allmänna ordningen, den allmänna säkerheten, folkhälsan eller miljön.</i>

Motivering

Självförklarande.

Ändringsrekommendation 6

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillämpningen av direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, om fastställande av ett anmälningförfarande för tillståndsförfaranden och krav avseende tjänster, och om ändring av direktiv 2006/123/EG och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informations-systemet för den inre marknaden

COM(2016) 821 final

Artikel 5.2

Ändra enligt följande:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Från och med den dag då kommissionen informerar den anmälade medlemsstaten om en anmäls fullständighet, ska ett samråd på högst tre månader äga rum mellan den anmälade medlemsstaten, de övriga medlemsstaterna och kommissionen.	Från och med den dag då kommissionen informerar den anmälade medlemsstaten om en anmäls fullständighet, ska ett samråd på högst tre månader äga rum mellan den anmälade medlemsstaten, de övriga medlemsstaterna och kommissionen. <i>Samrådet ska inte hindra den anmälade medlemsstaten från att anta de berörda bestämmelserna, som dock inte får genomföras förrän samrådsperioden löpt ut.</i>

Motivering

Den föreslagna spärrtiden medför för stor brist på flexibilitet. Den skulle leda till oproportionerliga dröjsmål i förfarandena. Medlemsstaterna bör därför vara fria att anta de berörda bestämmelserna, men genomförandet bör skjutas upp till slutet av samrådsperioden.

Ändringsrekommendation 7

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillämpningen av direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, om fastställande av ett anmälningförfarande för tillståndsförfaranden och krav avseende tjänster, och om ändring av direktiv 2006/123/EG och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informations-systemet för den inre marknaden

COM(2016) 821 final

Artikel 6**Varning**

Ändra enligt följande:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Innan den samrådsperiod som avses i artikel 5.2 avslutas får kommissionen utfärda en varning till den anmälade medlemsstaten om sina betänkligheter avseende det anmälda förslagets överensstämmelse med direktiv 2006/123/EG och om sin avsikt att anta <i>ett beslut</i> i enlighet med artikel 7.	1. Innan den samrådsperiod som avses i artikel 5.2 avslutas får kommissionen utfärda en varning till den anmälade medlemsstaten om sina betänkligheter avseende det anmälda förslagets överensstämmelse med direktiv 2006/123/EG och om sin avsikt att anta <i>en rekommendation</i> i enlighet med artikel 7. <i>I detta varningsmeddelande ska skälen till kommissionens betänkligheter och, om så är lämpligt, eventuella ändringar av det anmälda förslaget, vilka enligt kommissionen avhjälpas dessa betänkligheter på ett tillfredsställande sätt, anges.</i>

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2. När den anmälände medlemsstaten mottar en sådan varning får den inte anta förslaget till åtgärd under en period om tre månader efter sista dag för samrådet .	2. När kommissionen har utfärdat en sådan varning ska den under en period om tre månader inleda en dialog med relevanta behöriga organ, bland annat på regional och lokal nivå. En varning som kommissionen har utfärdat till en medlemsstat ska inte hindra den medlemsstaten från att anta förslaget till åtgärd, som dock inte får genomföras förrän samrådsperioden löpt ut.

Motivering

Syftet är att se till att medlemsstatens behöriga organ är fullständigt informerade om kommissionens betänkligheter, och skälen till dessa, och se till att betänkligheterna i god tid grundligt diskuteras igenom med medlemsstatens behöriga organ.

Ändringsrekommendation 8

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillämpningen av direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, om fastställande av ett anmälningsförfarande för tillståndsförfaranden och krav avseende tjänster, och om ändring av direktiv 2006/123/EG och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informations-systemet för den inre marknaden

COM(2016) 821 final

Artikel 7

Beslut

Ändra enligt följande:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Artikel 7 Beslut Om kommissionen har utfärdat en varning i enlighet med artikel 6.1, får den inom tre månader efter det att samrådsperioden avslutats enligt vad som anges i artikel 5.2, anta ett beslut om att förslaget till åtgärd har befunnits oförenligt med direktiv 2006/123/EG och begära att medlemsstaten i fråga ska avstå från att anta förslaget till åtgärd eller, om en sådan åtgärd har antagits i strid med artikel 3.3 eller artikel 6.2, upphäva den.	Artikel 7 Rekommendation Om kommissionen har utfärdat en varning i enlighet med artikel 6.1, får den inom tre månader efter det att samrådsperioden avslutats enligt vad som anges i artikel 5.2, anta en icke bindande rekommendation om att förslaget till åtgärd har befunnits oförenligt med direktiv 2006/123/EG och informera medlemsstaten i fråga om att kommissionen, om åtgärden antas, kommer att väcka talan inför EU-domstolen för att bestrida åtgärdens förenlighet med direktiv 2006/123/EG.

Motivering

Kommissionens förslag om ett beslut är oacceptabelt, eftersom det på ett olämpligt sätt skulle inskränka lagstiftarnas frihet på nationell och regional nivå. En icke bindande rekommendation om kommissionens avsikt att bestrida åtgärdens laglighet, om en sådan antas, kan mot bakgrund av de övriga bestämmelserna i lagstiftningsförslaget leda till ett förbättrat anmälningsförfarande som är både ändamålsenligt och respekterar nationella och regionala lagstiftares befogenheter.

Ändringsrekommendation 9

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om proportionalitetsprövning före antagandet av ny reglering av yrken
COM(2016) 822 final/1

Skäl 9

Ändra enligt följande:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Bevisbördan för att åtgärderna är motiverade och proportionerliga vilar på medlemsstaterna. De skäl för reglering som en medlemsstat anför som motivering bör därför åtföljas av en analys av lämpligheten och proportionaliteten hos den bestämmelse som antagits av den berörda staten och av särskilda bevis som underbygger argumenten.	Bevisbördan för att åtgärderna är motiverade och proportionerliga vilar på medlemsstaterna. De skäl för reglering som en medlemsstat anför som motivering bör därför åtföljas av en analys av lämpligheten och proportionaliteten hos den bestämmelse som antagits av behöriga myndigheter i den berörda staten och av särskilda bevis som underbygger argumenten.

Motivering

Detta medför ytterligare administrativa bördor som är klart oproportionerliga i förhållande till det resultat som kan uppnås.

Ändringsrekommendation 10

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om proportionalitetsprövning före antagandet av ny reglering av yrken
COM(2016) 822 final/1

Skäl 12

Lägg till ett nytt skäl efter skäl 12:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	Nytt skäl <i>Det åligger de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna att bedöma en åtgärds proportionalitet på grundval av kriterierna i direktivet. Dessa individuella bedömningar kan leda till olika legitima resultat i olika medlemsstater.</i>

Motivering

Självförklarande.

Ändringsrekommendation 11

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om proportionalitetsprövning före antagandet av ny reglering av yrken
COM(2016) 822 final/1

Skäl 18

Ändra enligt följande:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
De behöriga myndigheterna bör vederbörligen beakta åtgärdens ekonomiska effekt, inbegripet en kostnadsnyttoanalys med särskild hänsyn tagen till graden av konkurrens på marknaden, kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls samt inverkan på rätten till arbete och den fria rörligheten för personer och tjänster inom unionen. På grundval av denna analys bör medlemsstaterna särskilt kontrollera huruvida omfattningen av den begränsning av tillträde till eller utövande av reglerade yrken inom unionen står i proportion till betydelsen av de mål som eftersträvas och den förväntade nyttan.	De behöriga myndigheterna bör vederbörligen beakta åtgärdens ekonomiska effekt med särskild hänsyn tagen till graden av konkurrens på marknaden, kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls, effekterna när det gäller territoriell sammanhållning samt inverkan på rätten till arbete och den fria rörligheten för personer och tjänster inom unionen. På grundval av denna analys bör behöriga myndigheter i medlemsstaterna särskilt kontrollera huruvida omfattningen av den begränsning av tillträde till eller utövande av reglerade yrken inom unionen står i proportion till betydelsen av de mål som eftersträvas och den förväntade nyttan.

Motivering

Självförklarande.

Ändringsrekommendation 12

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om proportionalitetsprövning före antagandet av ny reglering av yrken
COM(2016) 822 final/1

Skäl 21

Ändra enligt följande:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Det är nödvändigt för den inre marknads funktion att medlemsstaterna lämnar information till allmänheten, intresseorganisationer och andra berörda parter innan de inför nya åtgärder som begränsar tillträdet till eller utövandet av reglerade yrken och ger dem möjlighet att lämna synpunkter.	Det är nödvändigt för den inre marknads funktion att behöriga myndigheter i medlemsstaterna lämnar information till allmänheten, lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter , intresseorganisationer och andra berörda parter innan de inför nya åtgärder som begränsar tillträdet till eller utövandet av reglerade yrken och ger dem möjlighet att lämna synpunkter.

Motivering

Självförklarande.

Ändringsrekommendation 13

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om proportionalitetsprövning före antagandet av ny reglering av yrken
COM(2016) 822 final

Artikel 6**Proportionalitet**

Ändra enligt följande:

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Innan medlemsstaterna inför nya bestämmelser i lagar eller andra författningar som begränsar tillträdet till eller utövandet av reglerade yrken, eller ändrar befintliga bestämmelser, ska de bedöma om bestämmelserna är nödvändiga och lämpliga för att säkerställa att det eftersträvade målet nås och att de inte går utöver vad som är nödvändigt för att nå detta mål. 2. Vid bedömningen av bestämmelsernas nödvändighet och proportionalitet ska de behöriga myndigheterna särskilt beakta följande: a) Karaktären av riskerna för de mål av allmänt intresse som eftersträvas, i synnerhet riskerna för konsumenter, yrkesutövare eller tredje parter. b) Bestämmelsens lämplighet, särskilt huruvida bestämmelsen är lämplig för att uppnå det eftersträvade målet och huruvida den verkligen på ett konsekvent och systematiskt sätt återspeglar det målet och därigenom åtgärdar de utpekade riskerna på ett liknande sätt som i jämförbara verksamheter. c) Bestämmelsens nödvändighet, särskilt om befintliga bestämmelser av specifik eller mer generell karaktär, t. ex. produktsäkerhetslagstiftning eller konsumentskydds-rätt, är otillräckliga för att skydda det mål som eftersträvas. d) Sambandet mellan omfattningen på den verksamhet som ett yrke omfattar eller är förbehållet det yrket och de yrkeskvalifikationer som krävs. e) Sambandet mellan uppgifternas komplexitet och det nödvändiga innehavet av bestämda yrkeskvalifikationer, särskilt vad gäller nivå, beskaffenheten av och längden på den utbildning eller erfarenhet som krävs, samt förefintligheten av olika sätt att erhålla yrkeskvalifikationerna.	1. Innan medlemsstaterna inför nya bestämmelser i lagar eller andra författningar som begränsar tillträdet till eller utövandet av reglerade yrken, eller ändrar befintliga bestämmelser, ska de bedöma om bestämmelserna är nödvändiga och lämpliga för att säkerställa att det eftersträvade målet nås och att de inte går utöver vad som är nödvändigt för att nå detta mål. 2. Vid bedömningen av bestämmelsernas nödvändighet och proportionalitet ska de behöriga myndigheterna särskilt beakta följande: a) Karaktären av riskerna för de mål av allmänt intresse som eftersträvas, i synnerhet riskerna för tjänstemottagare, däribland konsumenter och andra icke-professionella tjänstemottagare, yrkesutövare, arbetsmarknadens parter, lokala och regionala myndigheter eller tredje parter. b) Bestämmelsens lämplighet, särskilt huruvida bestämmelsen är lämplig för att uppnå det eftersträvade målet och huruvida den verkligen på ett konsekvent och systematiskt sätt återspeglar det målet och därigenom åtgärdar de utpekade riskerna på ett liknande sätt som i jämförbara verksamheter. c) Bestämmelsens nödvändighet, särskilt om befintliga bestämmelser av specifik eller mer generell karaktär, t. ex. produktsäkerhetslagstiftning eller konsumentskydds-rätt, är otillräckliga för att skydda det mål som eftersträvas. d) Sambandet mellan omfattningen på den verksamhet som ett yrke omfattar eller är förbehållet det yrket och de yrkeskvalifikationer som krävs. e) Sambandet mellan uppgifternas komplexitet och det nödvändiga innehavet av bestämda yrkeskvalifikationer, särskilt vad gäller nivå, beskaffenheten av och längden på den utbildning eller erfarenhet som krävs, samt förefintligheten av olika sätt att erhålla yrkeskvalifikationerna.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
f) Räckvidden för den yrkesverksamhet som är förbehållen innehavare av en viss yrkeskvalifikation, särskilt huruvida och varför verksamhet som är förbehållen vissa yrken får eller inte får delas med andra yrken. g) Graden av självständighet vid utövandet av ett reglerat yrke och organisations- och tillsynsarrangemangens inverkan på uppnåendet av det eftersträlvade målet, särskilt om de verksamheter som hänför sig till ett reglerat yrke utövas under en kvalificerad yrkesutövares överinseende och ansvar. h) Vetenskaplig och teknisk utveckling som kan minska informationsasymmetrin mellan yrkesutövare och konsumenter. i) Åtgärdens ekonomiska effekt, med särskild hänsyn tagen till graden av konkurrens på marknaden, kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls samt inverkan på den fria rörligheten för personer och tjänster inom unionen. j) Möjligheten att använda mindre restriktiva medel för att uppnå målet av allmänt intresse. k) Den samlade verkan av restriktionerna för tillträdet till och utövandet av yrket, och särskilt hur vart och ett av dessa krav bidrar till och huruvida det är nödvändigt för att uppnå detta mål av allmänt intresse.	(f) Räckvidden för den yrkesverksamhet som är förbehållen innehavare av en viss yrkeskvalifikation, särskilt huruvida och varför verksamhet som är förbehållen vissa yrken får eller inte får delas med andra yrken. (g) Graden av självständighet vid utövandet av ett reglerat yrke och organisations- och tillsynsarrangemangens inverkan på uppnåendet av det eftersträlvade målet, särskilt om de verksamheter som hänför sig till ett reglerat yrke utövas under en kvalificerad yrkesutövares överinseende och ansvar. (h) Vetenskaplig och teknisk utveckling som kan minska informationsasymmetrin mellan yrkesutövare och konsumenter. (i) Åtgärdens ekonomiska och sociala effekt, med särskild hänsyn tagen till graden av konkurrens på marknaden, kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls samt inverkan på den fria rörligheten för personer och tjänster inom unionen. (j) Möjligheten att använda mindre restriktiva medel för att uppnå målet av allmänt intresse. (k) Den samlade verkan av restriktionerna för tillträdet till och utövandet av yrket. Vid bedömningen av bestämmelsernas nödvändighet och proportionalitet ska de behöriga myndigheterna tillämpa kriterierna 2 a–k på ett väl övervägt sätt och med beaktande av de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet. Om de anser att något visst kriterium inte är relevant får de utesluta det från bedömningen, men ska i så fall motivera detta.
3. Vid tillämpning av punkt 2 j ska de behöriga myndigheterna, när åtgärden motiveras av konsumentskydd och de risker som har identifierats är begränsade till förhållandet mellan yrkesutövaren och konsumenten utan att detta negativt påverkar tredje parter, särskilt bedöma huruvida målet kan uppnås genom en skyddad yrkestitel utan förbehållen verksamhet.	3. Vid tillämpning av punkt 2 j ska de behöriga myndigheterna, när åtgärden motiveras av konsumentskydd och de risker som har identifierats är begränsade till förhållandet mellan yrkesutövaren och konsumenten utan att detta negativt påverkar tredje parter, särskilt bedöma huruvida målet kan uppnås genom en skyddad yrkestitel utan förbehållen verksamhet.
4. Vid tillämpning av punkt 2 k ska de relevanta behöriga myndigheterna särskilt bedöma den samlade verkan av att ställa något eller några av följande krav:	4. Vid tillämpning av punkt 2 k ska de relevanta behöriga myndigheterna särskilt bedöma den samlade verkan av att ställa något eller några av följande krav:
a) Förbehållna verksamheter vid sidan av en skyddad yrkestitel.	a) Förbehållna verksamheter vid sidan av en skyddad yrkestitel.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
b) Krav på fortbildning.	b) Regler om organiseringen av yrket, yrkesetik och tillsyn.
c) Regler om organiseringen av yrket, yrkesetik och tillsyn.	c) Obligatoriskt medlemskap i organisationer eller registrerings- eller tillståndsförfaranden, särskilt när dessa krav förutsätter innehav av en viss yrkeskvalifikation.
d) Obligatoriskt medlemskap i organisationer eller registrerings- eller tillståndsförfaranden, särskilt när dessa krav förutsätter innehav av en viss yrkeskvalifikation.	d) Kvantitativa begränsningar, särskilt krav som begränsar antalet tillstånd att utöva yrket, eller fastställande av ett lägsta eller högsta antal anställda, chefer eller företrädare med särskilda yrkeskvalifikationer.
e) Kvantitativa begränsningar, särskilt krav som begränsar antalet tillstånd att utöva yrket, eller fastställande av ett lägsta eller högsta antal anställda, chefer eller företrädare med särskilda yrkeskvalifikationer.	e) Krav på viss associationsform eller krav som rör ägandeförhållanden eller ledning av ett företag, i den utsträckning dessa krav direkt hänger samman med utövandet av ett reglerat yrke.
f) Krav på viss associationsform eller krav som rör ägandeförhållanden eller ledning av ett företag, i den utsträckning dessa krav direkt hänger samman med utövandet av ett reglerat yrke.	f) Territoriella begränsningar, i synnerhet när yrket är reglerat i delar av en medlemsstats territorium på ett annat sätt.
g) Territoriella begränsningar, i synnerhet när yrket är reglerat i delar av en medlemsstats territorium på ett annat sätt.	g) Krav som begränsar möjligheten att utöva ett reglerat yrke gemensamt eller i delägarskap, samt regler om oförenlig verksamhet.
h) Krav som begränsar möjligheten att utöva ett reglerat yrke gemensamt eller i delägarskap, samt regler om oförenlig verksamhet.	h) Krav på försäkringsskydd eller annat personligt eller kollektivt yrkesmässigt skadeståndsansvar.
i) Krav på försäkringsskydd eller annat personligt eller kollektivt yrkesmässigt skadeståndsansvar.	i) Krav på språkkunskaper, i den mån de är nödvändiga för att utöva yrket.
j) Krav på språkkunskaper, i den mån de är nödvändiga för att utöva yrket.	

Motivering

Kriterierna i artikel 6 bör betraktas som vägledande, eftersom inte alla kriterier kommer att vara tillämpliga eller av samma betydelse i varje enskilt fall, och en metod som passar alla skulle vara orimlig och onödigt betungande för medlemsstaternas behöriga myndigheter.

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Vikten av att skyndsamt fullborda den inre marknaden för tjänster

1. Europeiska regionkommittén understryker hur viktig den inre marknaden är för att stärka den ekonomiska tillväxten, öka investeringarna, höja levnadsstandarden och skapa nya arbetstillfällen i regioner och städer i hela EU.

2. ReK betonar hur brådskande det är att fullborda den inre marknaden för varor och tjänster enligt strategin för den inre marknaden och påpekar att många av de största kvarvarande ekonomiska hindren finns på tjänsteområdet.

3. ReK understryker att tjänster är en viktig del av den europeiska ekonomin och står för ungefär 70 % av både BNP och arbetstillfällena. Kommittén påpekar dock att EU:s tjänstesektor präglas av långsam produktivitetstillväxt och svag konkurrens, vilket hämmar dess potential. Kommittén betonar att avlägsnandet av hinder för det gränsöverskridande tillhandahållandet av tjänster som beror på skiljaktiga nationella regler och förfaranden skulle ge tjänsteleverantörerna och kunderna större möjligheter att till fullo utnyttja den inre marknadens potential. Därför uppmanar kommittén kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta att vidta åtgärder för att förbättra tjänstesektorns konkurrenskraft, öka konkurrensen mellan företagen och avlägsna de rättsliga hinder och förfaranden som hämmar ett gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster.

4. ReK betonar att tjänster är en viktig mellanhand i ekonomin och att konkurrenskraftiga tjänster, särskilt företagstjänster, är avgörande för produktiviteten och den kostnadsrelaterade konkurrenskraften i andra sektorer, t.ex. tillverkningssektorn, vilka är nödvändiga för regionala och lokala ekonomier.

5. Kommittén påpekar att tjänstedirektivets potential att öka tjänsternas fria rörlighet inte har förverkligats till fullo tio år efter att det antogs och att leverantörer inom en rad tjänstesektorer fortfarande står inför en hel rad hinder om de vill etablera sig i en annan medlemsstat eller tillfälligt tillhandahålla gränsöverskridande tjänster. ReK uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta att vidta åtgärder för att undanröja dessa hinder. Kommittén noterar att beräkningar pekar på att åtgärder mot hindren för handeln och investeringarna i gränsöverskridande tjänster, inom de ramar som redan fastställts i tjänstedirektivet, skulle kunna öka EU:s BNP med ytterligare 1,7 %.

6. ReK välkomnar kommissionens strävan att minska omotiverade byråkratiska hinder vid tillhandahållandet av tjänster och anser att förslagen kan bidra till att skapa en verklig inre marknad för tjänster, vilket även skulle stimulera ekonomisk tillväxt, investeringar och sysselsättning i EU:s regioner och städer. Vi understryker dock behovet av att respektera proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna vid tillämpning av tjänstepaketet

7. Kommittén betonar att de olika delarna av paketet hänger ihop och att det är nödvändigt att betrakta dem som en del av en helhet och bedöma enskilda förslag mot denna bakgrund.

8. ReK anser att det föreslagna anmälningsförfarandet troligtvis bör ändras mot bakgrund av Europeiska unionens domstols avgörande i målet C-320/16, Uber France SAS, för vilket generaladvokaten meddelade sitt förslag till avgörande den 4 juli 2017, där det framgår att "medlemsstaterna [kan] förbjuda och straffbelägga den rättsstridiga transportverksamhet som sker med hjälp av en tjänst som UberPop utan att på förhand anmäla ett lagförslag därom till kommissionen".

Det elektroniska tjänstekortet

9. ReK påpekar att medlemsstaterna enligt tjänstedirektivet har en skyldighet att minska de administrativa hindren för tjänsteleverantörernas gränsöverskridande verksamhet, vilket dock inte har varit fullständigt effektivt i detta avseende.

10. ReK välkomnar det nya elektroniska tjänstekortet som ett användbart sätt att främja tjänsteleverantörers rörlighet, men efterlyser ett förtydligande av i vilken utsträckning det nya elektroniska tjänstekortet är kopplat till befintliga system såsom informationssystemet för den inre marknaden (IMI) och det europeiska yrkeskortet. ReK anser att e-kortet kan bidra till att minska den administrativa komplexiteten och kostnaderna när gränsöverskridande tjänsteleverantörer ska fullgöra administrativa formaliteter, vilket särskilt påverkar små och medelstora företag, som är grundstommen i de regionala och lokala ekonomierna, eftersom de drabbas mest av den administrativa komplexiteten vid gränsöverskridande verksamhet.

11. Kommittén motsätter sig strategin att flytta över det huvudsakliga ansvaret för förfarandet till hemmedlemsstatens myndigheter, eftersom det strider mot den värdmedlemsstatsprincip som genomsyrar tjänstedirektivet. Det elektroniska tjänstekortet bör inte förhindra kontroller som relevanta offentliga myndigheter i värdmedlemsstaten måste genomföra av ekonomiska verksamheter som bedrivs på dess territorium. Kommissionens förslag om det elektroniska tjänstekortet skulle tillåta tjänsteleverantörer att uteslutande ha kontakt med hemmedlemsstaten, i egenskap av mellanhand, och harmonisera datautbytet i enlighet med ursprungslandsprincipen.

12. ReK anser att det är oklart vilken inverkan förslaget till ett europeiskt elektroniskt tjänstekort skulle ha på de sektorsspecifika sociala identitetskort som redan har införts på initiativ av behöriga offentliga myndigheter i medlemsstaterna eller av arbetsmarknadens parter.

13. ReK noterar att det i förslaget inte anges vilka kriterier hemmedlemsstaten bör använda för att bedöma huruvida en tjänsteleverantör är lagligen etablerad på dess territorium, medan det i direktiv 2014/67/EU anges faktiska omständigheter för att avgöra om ett företag verkligen bedriver väsentlig verksamhet i den berörda medlemsstaten.

14. Kommittén påminner i detta sammanhang om att utfärdandet av A1-blanketterna (intyg för utlandet) avseende utstationering av arbetstagare redan har påvisat potentiella fallgropar som beror på att man enbart förlitar sig på hemmedlemsstaten för validering av uppgifter om inkommande tjänsteleverantörer, i synnerhet när det gäller falskt egenföretagande. I den konsekvensbedömning som åtföljer förslaget till ändring av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare anges i detta avseende att riktigheten i informationen i A1-dokument (intyg för utlandet) inte kan garanteras, bland annat på grund av myndigheternas bristande formella kontroll i de utsändande länderna ⁽¹⁾.

15. ReK noterar att vissa aspekter när det gäller det elektroniska tjänstekortet – exempelvis principen ”endast en gång” för inlämning av information, den obegränsade giltighetstiden, skyldigheten för medlemsstaterna att använda informationen i det elektroniska tjänstekortet utan att kunna begära bevis på giltigheten i de uppgifter som tillhandahålls i ett senare skede, samt de restriktiva förfarandena för återkallelse som kan erfordra ett slutligt domstolsbeslut – skulle kunna äventyra kontrollen av överensstämmelse med nationell lagstiftning och efterlevnaden av arbetstagarättigheter och konsumenträttigheter.

16. Kommittén konstaterar att det europeiska elektroniska tjänstekortet ska innehålla information om försäkringsskydd. Eftersom kortet kommer att ha obegränsad giltighetstid kan man anta att informationen enbart kommer att behöva lämnas en gång, vilket riskerar att göra inspektioner och kontroller i värdmedlemsstaterna mindre effektiva.

17. ReK betonar att det elektroniska tjänstekortet skulle vara tillgängligt både för tjänsteleverantörer som tillfälligt tillhandahåller gränsöverskridande tjänster och för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster genom en filial, en agentur eller ett kontor i en annan medlemsstat.

18. Kommittén anser det vara viktigt att det elektroniska kortet är frivilligt för tjänsteleverantörerna, både egenföretagare och företag, även om medlemsstaterna är skyldiga att tillhandahålla kortet.

19. Kommittén påpekar att det elektroniska tjänstekortets spridning som frivilligt instrument bygger på dess uppenbara mervärde för tjänsteleverantörerna och även på företagens och de relevanta myndigheternas insatser i medlemsstaterna, bland annat på regional och lokal nivå, för att främja en så stor medvetenheten som möjligt om kortet och dess fördelar.

20. ReK ställer sig kritisk till ett underförstått godkännande om inte tjänsteleverantören får något svar på sin ansökan om e-kort från värdmedlemsstatens myndighet inom den fastställda tidsfristen. Ett sådant automatiskt godkännande bör strykas helt eller åtminstone förses med lämpliga gransknings- och handläggningsfrister.

21. Kommittén beklagar att viktiga aspekter av det elektroniska tjänstekortet, bland annat vilka uppgifter som ska ingå i standardansökningsformuläret och vilka handlingar som ska bifogas ansökan som styrkande handlingar, inte tas upp i lagstiftningsförslaget, utan ska fastställas av kommissionen genom delegerade akter. Kommittén påpekar att detta kan få till följd att regionala och lokala myndigheter förlorar möjligheten att påverka i dessa viktiga frågor. Kommittén vill få ta del av alla handlingar som har samband med dessa delegerade akter på samma gång som medlemsstaternas sakkunniga, Europaparlamentet och rådet samt ha tillträde till sammanträdena i kommissionens expertgrupper som utarbetar de berörda delegerade akterna, så att kommittén i god tid kan lämna eventuella synpunkter.

22. ReK konstaterar att e-tjänstekortets tillämpningsområde i första omgången är begränsat till företagstjänster och bygg- och anläggningstjänster, sektorer som är av särskild ekonomisk betydelse men där handeln och investeringarna över gränserna är begränsade och produktivitetstillväxten är låg. De skulle därför kunna vinna på ökad gränsöverskridande konkurrens.

⁽¹⁾ SWD(2016) 52, s. 8.

23. ReK betonar att systemet med e-tjänstekort är beroende av att det finns ett samarbete mellan medlemsstaterna via informationssystemet för den inre marknaden, som omfattar regionala och lokala myndigheter, och att detta kräver att plattformen används i högre grad av offentliga myndigheter och att det investeras mer i dess utveckling. Med tanke på att genomförandet av andra viktiga delar av tjänstepaketet, särskilt anmälningsförfarandet, är beroende av att plattformen är ändamålsenlig uppmanar kommittén kommissionen att lägga fram en handlingsplan för anpassning av plattformen till stöd för de nödvändiga förfarandena.

24. Vi uppmanar kommissionen att se till att systemet för handläggning av e-tjänstekortet är kompatibelt med de elektroniska system för handläggning som redan finns i medlemsstaterna och att underlätta interoperabiliteten mellan dessa.

25. Vi uppmanar kommissionen att ytterligare utvidga e-tjänstekortets tillämpningsområde så att det i framtiden är tillgängligt för så många sektorer som möjligt, även mikro- och småföretag och innovativa och snabbväxande företag.

26. ReK ställer sig bakom att tjänsteleverantörerna får betala en avgift för att få e-tjänstekortet, på villkor att avgifterna inte är oproportionerligt höga. Kommittén rekommenderar att kommissionen noggrant övervakar och rapporterar de avgifter som medlemsstaterna tar ut, eftersom de kan vara en viktig faktor för spridningen av e-tjänstekortet som frivilligt instrument.

27. ReK anser att en bra sak med e-tjänstekortet ur tjänsteleverantörernas synvinkel är att myndigheterna i medlemsstaterna inte får kräva att innehavaren av e-tjänstekortet ska tillhandahålla några uppgifter som redan finns på kortet, bl.a. i samband med tilldelning av ett offentligt kontrakt, en projekttävling eller en koncession, grundande av dotterbolag eller registrering av filialer enligt bolagsrätten samt registrering hos obligatoriska socialförsäkringssystem, eftersom detta i regel minskar tjänsteleverantörernas kostnader för administrativ efterlevnad och därmed gör kortet attraktivt för dem och främjar kortets spridning.

28. Kommittén understryker att detta kan få praktiska konsekvenser för de organisationsmässiga och elektroniska förfarandena, t.ex. förfaranden för offentlig upphandling inom regionala och lokala myndigheter, och övergångsperioder kan krävas för att systemen friktionsfritt ska kunna anpassas till de nya kraven.

29. ReK stöder de bestämmelser som gör det lättare att uppfylla de administrativa formaliteterna i samband med utstationering av personal och de bestämmelser som gör det lättare att få försäkringsskydd för tjänster som tillhandahålls över gränserna, eftersom dessa också gör e-tjänstekortet attraktivare för tjänsteleverantörerna och främjar dess spridning.

30. Vi understryker att lagstiftningen, i linje med tjänstedirektivets bestämmelser, inte påverkar definitionen eller organisationen av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse och inte gäller icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse, tjänster som ofta tillhandahålls på lokal och regional nivå, och inte påverkar arbetsrätt eller anställningsvillkor.

31. Vi uppmanar kommissionen att införa effektiva system för kontroll av e-tjänstekortet för att undvika illojal konkurrens och bedrägerier. En strikt tillämpning av sådana kontroller, som inte endast grundar sig på en ren kontroll av elektroniska uppgifter, skulle göra det möjligt att minska eventuell social dumpning och förekomsten av odeklarerat arbete.

32. Det är tveksamt om nyttan för tjänsteleverantörerna av införandet av det elektroniska tjänstekortet och den administrativa börda som detta medför för medlemsstaternas behöriga myndigheter, även på regional och lokal nivå, uppväger varandra, bl.a. med tanke på att det redan i alla medlemsstater finns gemensamma kontaktpunkter för eventuella frågor och problem vid gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster och att medlemsstaternas myndigheter kan utbyta information genom IMI. Kommittén beklagar också att det inte fastställs tydligt i förslaget vilka av tjänsteleverantörernas administrativa skyldigheter som kommer att bli överflödiga för innehavare av ett elektroniskt kort. Mot denna bakgrund anser kommittén att det elektroniska tjänstekortet är problematiskt ur proportionalitetssynpunkt.

Anmälningsförfarande för förbättrad anmälan av förslag till nationell lagstiftning om tjänster

33. ReK ställer sig bakom principerna att nationella regler som inskränker etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster ska vara icke-diskriminerande vad gäller nationalitet och bosättningsort samt proportionella och motiverade av tvingande hänsyn till allmänintresset.

34. ReK stöder åtgärder för att förbättra anmälningsförfarandet för tjänster, eftersom erfarenheterna av genomförandet av tjänstedirektivet pekar på att det befintliga förfarandet är ineffektivt till följd av att anmälningsskyldighetens tillämpningsområde är oklart. Hanteringen av anmälningsskyldigheten skiljer sig därför åt mellan medlemsstaterna och berörda parter har inte tillgång till anmälningarna.

35. Kommittén anser att alla reformer bör respektera medlemsstaternas rätt att reglera tjänsterna inom sitt territorium i enlighet med tjänstedirektivets principer.

36. De problem som kommissionen tar upp, t.ex. att inte alla åtgärder anmäls, skulle även kunna undvikas genom en förbättring av det nuvarande anmälningssystemet enligt tjänstedirektivet. Mervärdet av det nya anmälningsförfarandet, som är mer restriktivt för den nationella lagstiftaren, även på regional och lokal nivå, och är svårare att genomföra kan ifrågasättas med hänsyn till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

37. Kommittén välkomnar förtydligandet av vilka konkreta åtgärder medlemsstaterna måste anmäla och vilken information de måste lämna in i detta hänseende.

38. Vi är för större öppenhet, men anser att berörda parter specifika möjligheter att komma med synpunkter under samrådsperioden bör framhåvas tydligare.

39. ReK kräver att rättsakter som har en ren lokal anknytning utesluts från direktivets tillämpningsområde.

40. ReK anser att samrådet inte bör hindra medlemsstaten från att anta åtgärden i fråga.

41. ReK anser att kommissionens varning enligt artikel 6.1 i detalj bör gå in på varför kommissionen anser att det berörda förslaget är oförenligt med tjänstedirektivet och att den bör omfatta eventuella förslag på ändringar av det anmälda förslaget som skulle avhjälpa dessa betänkligheter. Kommittén föreslår att förslaget till direktiv ändras i denna riktning.

42. ReK anser att kommissionen bör vara tvungen att inleda en dialog med relevanta behöriga organ, bland annat på regional och lokal nivå, efter att en varning har utfärdats.

43. Kommittén befarar att det föreslagna beslutet enligt artikel 7 på ett olämpligt sätt skulle inskränka lagstiftarnas frihet på nationell, regional och lokal nivå. Kommittén anser att det i stället bör ta formen av en icke bindande rekommendation som inte hindrar nationella och regionala lagstiftare från att slutföra lagstiftningsprocessen med beaktande av kommissionens rekommendation. Kommittén noterar att kommissionen har rätt att bestrida lagligheten hos antagen lagstiftning inför Europeiska unionens domstol och att detta är en viktig potentiell påföljd som nationella och regionala lagstiftare, som har mottagit ett varningsmeddelande eller en rekommendation om oförenlighet från kommissionen, säkert skulle ta hänsyn till.

44. ReK anser att klargörandena i förslaget till direktiv när det gäller vilka åtgärder som ska anmälas och vilken information som ska lämnas in, tillsammans med förbättrat samråd, en varningsmekanism och en möjlighet till rekommendation om oförenlighet från kommissionen, bör räcka för att förbättra anmälningsförfarandet och göra det ändamålsenligt, samtidigt som nationella och regionala lagstiftares befogenheter respekteras.

45. ReK föreslår att kommissionen beräknar den förväntade årliga ökningen av antalet anmälningar till följd av det nya anmälningsförfarandet, så att den vid behov kan förbereda den kapacitet som krävs för att effektivt hantera de förväntade volymerna inom de tidsfrister som anges i lagstiftningsförslaget.

Proportionalitetsprövning (bedömning av proportionaliteten hos de nationella bestämmelserna om yrkesmässiga tjänster)

46. ReK betonar att yrkesmässiga tjänster är ekonomiskt mycket viktiga och står för 22 % av alla anställda i EU, dvs. 47 miljoner arbetstillfällen.

47. Kommittén understryker att regleringen av yrkesmässiga tjänster är medlemsstaternas befogenhet och att det är medlemsstaterna, vare sig det är på nationell, regional eller lokal nivå, som beslutar om och hur de ska reglera ett yrke inom ramen för principerna om icke-diskriminering och proportionalitet.

48. ReK konstaterar att regleringen av yrkesmässiga tjänster antingen kan ske i form av statlig reglering eller i form av självreglering inom yrkesorganisationer. I många fall sker regleringen på regional och lokal nivå i medlemsstaterna. Detta leder till att medlemsstaterna måste fullgöra sina skyldigheter att garantera en proportionalitetsbedömning under mycket komplexa och splittrade förhållanden, även när det gäller deltagandet av alla parter som är direkt berörda.

49. ReK medger att granskningen av yrkesregleringen i EU är ojämn och att detta påverkar tillhandahållandet av tjänster och tjänsteutövarnas rörlighet negativt. Kommittén erkänner att det är önskvärt att säkerställa en enhetligare rättslig ram på EU-nivå för bedömning av proportionaliteten hos nya eller ändrade krav för tillträde till eller utövande av ett reglerat yrke och även införliva EU-domstolens rättspraxis.

50. ReK anser att det är viktigt att medlemsstaterna och deras behöriga organ på regional och lokal nivå får fatta beslut om vad som ska regleras och hur, men att det i förslaget bör garanteras att dessa beslut är evidensbaserade och fattas efter en genomblickbar och objektiv bedömning som tillämpas jämnt för alla medlemsstater och som tar hänsyn till fastställda mål av allmänt intresse.

51. ReK anser att kriterierna i artikel 6 bör betraktas som vägledande, eftersom det inte är troligt att alla kriterier kommer att vara tillämpliga eller av samma betydelse i varje enskilt fall. Kommittén anser att proportionalitetsbedömningarna måste vara grundliga, objektiva och evidensbaserade, men att de även bör vara proportionerliga, eftersom en metod som passar alla skulle vara onödigt betungande i många fall. Kraven i artikel 6 är dessutom överdrivet omfattande och komplexa.

52. ReK välkomnar de bestämmelser som ger berörda parter möjlighet att komma med synpunkter på nya bestämmelser i lagar eller andra författningar som begränsar tillträdet till eller utövandet av reglerade yrken, och anser att öppenhet och alla berörda parters deltagande är avgörande för en bra reglering.

53. ReK påpekar att de nya proportionalitetsreglerna, som innebär regelbunden övervakning av lagar och andra författningar samt grundliga, objektiva och evidensbaserade proportionalitetsprövningar, bl.a. genom deltagande av oberoende kontrollnämnder och fler berörda parter, ökar arbetsbördan och kostnaderna för medlemsstaternas myndigheter, även på regional och lokal nivå. Detta gäller särskilt för artikel 4, enligt vilken en proportionalitetsbedömning ska göras inte bara vid införandet av nya yrkesregleringar, utan även vid ändringar av befintliga sådana, vilket måste betraktas som överdrivet.

Vägledning för reform och minskning av antalet reglerade yrken

54. ReK noterar kommissionens insatser för att se till att regleringen av yrkena är ändamålsenlig genom att uppmana medlemsstaterna att se över om yrkeskraven är nödvändiga för att uppnå nationella mål av allmänt intresse.

55. ReK välkomnar vägledningen för nationella reformer av yrkesregleringen, som skulle kunna vara till stor hjälp för medlemsstaterna när de ska anpassa sina regelverk för yrken med hög tillväxt- och sysselsättningspotential, bl.a. arkitekter, advokater, revisorer, patentombud, fastighetsmäklare och turistguider.

56. Kommittén konstaterar att vägledningen är tänkt att komplettera utvärderingarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen och anser att det kan vara en fördel om den integreras med den europeiska planeringsterminen.

Subsidiaritets- och proportionalitetsfrågor

57. ReK anser att vissa aspekter av förslagen i tjänstepaketet ger upphov till viktiga subsidiaritets- och proportionalitetsfrågor⁽²⁾. Kommittén påpekar att flera nationella och regionala parlament har lämnat in motiverade yttranden om subsidiaritets- och proportionalitetsfrågor, bl.a. om en oro för möjlig inblandning i nationella lagstiftningsförfaranden.

Konsekvenser för den administrativa bördan och den administrativa kapaciteten

58. ReK befarar att förslagen om e-tjänstekortet, anmälningsförfarandet och proportionalitetsprövningen kommer att leda till en ännu större administrativ börda för medlemsstaternas behöriga myndigheter, bl.a. regionala och lokala myndigheter, vilket i sin tur får budgetmässiga konsekvenser och konsekvenser för den administrativa kapaciteten.

Bryssel den 11 oktober 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

Europeiska regionkommitténs
ordförande

⁽²⁾ Flera nationella och regionala parlament har påpekat att de föreslagna åtgärderna i direktiven om anmälningsförfarandet och proportionalitetsprövningen inte respekterar den valda rättsliga grunden. Flera nationella och regionala parlament har lämnat in motiverade yttranden om subsidiaritetsfrågor när det gäller anmälningsförfarandet, eftersom kommissionen och andra medlemsstater skulle kunna blanda sig i nationella lagstiftningsförfaranden, proportionalitetsprövningen, eftersom de föreslagna åtgärderna inte respekterar den valda rättsliga grunden, inkräktar på medlemsstaternas behörighet och är onödiga, och e-tjänstekortet, eftersom dess införande i den föreslagna formen inte ger tillräckligt mervärde. När det gäller proportionaliteten anser flera nationella och regionala parlament att ett direktiv om en proportionalitetsprövning inte krävs och att mindre stränga rekommendationer skulle vara lämpligare, att det är för många kriterier och att förslaget inte ger tillräckligt utrymme för nationella beslut för att uppnå de avsedda målen. När det gäller e-tjänstekortet anser parlamenten att den administrativa bördan för att säkerställa överensstämmelse med ett komplext förfarande sannolikt kommer att öka betydligt och att de strikta tidsgränserna är oproportionerliga, att de föreslagna reglerna skulle leda till införandet av en ursprungslandsprincip, att e-tjänstekort skulle kunna utfärdas utan kontroller med hänsyn till den begränsade tiden för bedömningar, och att förslagen går utöver vad som krävs för att uppnå de avsedda målen.

ISSN 1977-1061 (elektronisk utgåva)
ISSN 1725-2504 (pappersutgåva)

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

SV